

**Poročilo o solventnosti in
finančnem položaju
skupine Sava Re
za leto 2016**

Ljubljana, junij 2017

Vsebina

Uprava Sava Re, d.d.....	6
Povzetek	7
A. Poslovanje in rezultati	11
A.1 Poslovanje	11
A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj	20
A.3 Naložbeni rezultati	26
A.4 Rezultati pri drugih dejavnostih.....	30
A.5 Druge informacije	31
B. Sistem upravljanja	32
B.1 Splošne informacije o sistemu upravljanja	32
B.1.1 Upravljanje skupine Sava Re	32
B.1.2 Izbor sistema upravljanja in načelo sorazmernosti	33
B.1.3 Organi upravljanja	33
B.1.4 Upravljanje tveganj.....	37
B.1.5 Ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj	37
B.1.6 Odbori v sistemu upravljanja.....	40
B.1.7 Informacije o politiki prejemkov	40
B.1.8 Poslovanje s povezanimi osebami.....	41
B.2 Zahteve glede sposobnosti in primernosti.....	43
B.2.1 Zahteve glede sposobnosti zadevnega osebja	43
B.2.2 Zahteve glede primernosti zadevnega osebja.....	44
B.2.3 Postopek ocene sposobnosti in primernosti	45
B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti	46
B.3.1 Organizacija upravljanja tveganj	46
B.3.2 Sestavni deli sistema upravljanja tveganj.....	48
B.4 Sistem notranjega nadzora	53
B.4.1 Sistem notranjih kontrol.....	53
B.4.2 Funkcija spremljanja skladnosti.....	53
B.5 Funkcija notranje revizije	55
B.6 Aktuarska funkcija.....	57
B.7 Zunanje izvajanje	59
B.8 Druge informacije	60
C. Profil tveganj skupine.....	61
C.1 Zavarovalno tveganje.....	62
C.1.1 Tveganje premoženjskih zavarovanj	62
C.1.2 Tveganje življenjskih zavarovanj.....	68
C.1.3 Tveganje zdravstvenih zavarovanj.....	71
C.2 Tržno tveganje	73
C.2.1 Izpostavljenost tveganju.....	74
C.2.2 Merjenje in koncentracija tržnih tveganj	74
C.2.3 Upravljanje tveganja.....	76
C.3 Kreditno tveganje.....	78
C.3.1 Kreditno tveganje	78
C.3.2 Merjenje in koncentracija tveganja.....	78
C.3.3 Upravljanje tveganja.....	79
C.4 Likvidnostno tveganje	81
C.4.1 Izpostavljenost tveganju.....	81
C.4.2 Merjenje tveganja	81

C.4.3	Koncentracija tveganja	81
C.4.4	Upravljanje tveganja.....	81
C.5	Operativno tveganje	83
C.5.1	Izpostavljenost tveganju.....	83
C.5.2	Merjenje tveganja	83
C.5.3	Koncentracija tveganja	83
C.5.4	Upravljanje tveganja.....	83
C.6	Druga pomembna tveganja	85
C.6.1	Strateška tveganja	85
C.6.2	Tveganja iz finančnih pogodb.....	86
C.7	Druge informacije	87
D.	Vrednotenje za namene solventnosti	89
D.1	Sredstva.....	91
D.1.1	Dobro ime.....	91
D.1.2	Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	91
D.1.3	Neopredmetena sredstva.....	91
D.1.4	Odložene terjatve in obveznosti za davek.....	91
D.1.5	Opredmetena osnovna sredstva, namenjena lastni uporabi	92
D.1.6	Naložbe.....	92
D.1.7	Posojila in hipotekarni krediti.....	94
D.1.8	Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem	95
D.1.9	Depoziti pri cedentih	95
D.1.10	Terjatve do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov.....	95
D.1.11	Terjatve iz pozavarovanja.....	96
D.1.12	Druge terjatve.....	96
D.1.13	Lastne delnice.....	96
D.1.14	Denar in denarni ustrezniki	96
D.1.15	Druga sredstva.....	96
D.2	Zavarovalno-tehnične rezervacije.....	97
D.2.1	Vrednosti zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z SII.....	103
D.2.2	Primerjava MSRP in SII zavarovalno-tehničnih rezervacij	105
D.2.3	Opis ravni negotovosti.....	106
D.3	Druge obveznosti	108
D.3.1	Druge rezervacije razen ZTR.....	108
D.3.2	Obveznosti do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov.....	108
D.3.3	Obveznosti iz pozavarovanja	108
D.3.4	Druge obveznosti do dobaviteljev.....	108
D.3.5	Podrejene obveznosti.....	109
D.3.6	Druge obveznosti, ki niso izkazane drugje.....	109
D.4	Alternativne metode vrednotenja	110
D.5	Druge metode vrednotenja	111
E.	Upravljanje kapitala	112
E.1	Lastna sredstva	114
E.2	Zahtevani solventnostni kapital in zahtevani minimalni kapital.....	118
E.2.1	Zahtevani solventnostni kapital skupine (SCR skupine)	118
E.2.2	Zahtevani minimalni solventnostni kapital (MCR)	121
E.3	Uporaba podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju, pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala	122
E.4	Razlika med standardno formulo in kakršnim koli uporabljenim notranjim modelom.....	123
E.5	Neskladnost z zahtevanim minimalnim kapitalom in neskladnost z zahtevanim solventnostnim kapitalom	124

E.6 Druge informacije	125
Priloga A – Slovar izbranih strokovnih izrazov in načinov izračuna	126
Kvantitativni obrazci.....	128

Uprava Sava Re, d.d.

Marko JAZBEC,

predsednik uprave

Jošt DOLNIČAR,

član uprave

Srečko ČEBRON,

član uprave

mag. Mateja TREVEN,

članica uprave

Povzetek

Uvod

S 1. 1. 2016 je začela veljati zakonodaja Solventnost II, ki je prinesla v upravljanje (po)zavarovalnic in zavarovalniških skupin velike spremembe. Zakonodaja obsega tri stebre, in sicer kvantitativni izračun kapitalskih zahtev, sistem upravljanja, vključno z lastno oceno tveganj in solventnosti, ter razkritja in poročanje. Skupina Sava Re (v nadaljevanju: skupina) se je zadnji dve leti na novo zakonodajo temeljito in sistematično pripravljala ter je stopila v novo okolje dobro pripravljena.

Prvi steber Solventnosti II uvaja nov način izračuna kapitalske ustreznosti. Višina zahtevanega solventnostnega kapitala, ki ga mora zagotavljati družba ali skupina, zdaj temelji na tveganjih, ki jim je izpostavljena. Zakonodaja dopušča dva možna načina izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala – standardno formulo in notranji model. Skupina za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala uporablja standardno formulo.

Pri drugem stebru Solventnosti II je poudarek predvsem na ustreznem sistemu upravljanja skupine, ki temelji zlasti na ustreznem delovanju organov upravljanja, uvedbi novih ključnih funkcij, sistematičnem upravljanju tveganj in sistemu notranjega nadzora. Poleg tega mora skupina vsako leto izvesti lastno oceno tveganj in solventnosti. Ta od skupine zahteva, da poleg zakonsko predpisanega izračuna kapitalske ustreznosti izvede še lasten izračun ter projekcije kapitalskih zahtev in primernih lastnih virov sredstev v najmanj triletnem strateškem obdobju.

Tretji steber predpisuje predvsem zahteve za poročanje, in sicer javno in tudi regulatorno. Skupina za poslovno leto 2016 s Poročilom o solventnosti in finančnem položaju skupine Sava Re prvič javno poroča o sistemu upravljanja, profilu tveganj, vrednotenju za namene Solventnosti II ter o primernih lastnih virih sredstev in zahtevanem solventnostnem kapitalu.

Predstavitev skupine

Skupina Sava Re je ena večjih zavarovalnih skupin v Jugovzhodni Evropi. Sestavljena je iz sedmih zavarovalnic, ene pokojninske družbe in ene pozavarovalnice, ki je v skupini hkrati obvladujoča družba.

V skupini je več kot 2.700 zaposlenih. Zavarujemo in pozavarujemo vse zavarovalne vrste ter strankam ponujamo:

- spoštljiv, pošten in iskren odnos,
- strokovnost,
- etično in pregledno poslovanje,
- dostopnost in odzivnost,
- odgovornost,
- ustvarjalnost.

Družba Sava Re na mednarodnih pozavarovalnih trgih deluje že 40 let, na slovenskem zavarovalnem trgu pa prek nekdanje Zavarovalnice Tilia že od leta 1998. Na druge trge nekdanje Jugoslavije smo vstopili s prevzemi šestih zavarovalnic med letoma 2006 in 2009 ter ustanovitev dveh življenjskih zavarovalnic v letu 2008.

Konsolidirana kosmata premija skupine je v letu 2016 znašala 489,1 milijona EUR.

Glavne prednosti skupine Sava Re so poznavanje trga v širši regiji, zanesljivost, odzivnost, prožnost, predanost delu in finančna moč. S stalnim izboljševanjem in odnosom presegamo pričakovanja

strank, odgovorno, iskreno in spoštljivo gradimo medsebojne odnose v družbi ter smo dejavni v odnosu do okolja.

Naše glavno vodilo je dolgoročno sodelovanje z zavarovanci in partnerji, da v dobrem in slabem skupaj dosežemo cilje, ki smo si jih zastavili.

V obvladujoči družbi se je v letu 2016 spremenila sestava uprave družbe in nadzornega sveta. Podrobnosti so navedene v razdelku B.1.1.

Skupina je v letu 2016 izvedla večjo reorganizacijo, in sicer združitve štirih zavarovalnic s sedežem v EU (Zavarovalnica Maribor, Zavarovalnica Tilia, Velebit osiguranje in Velebit životno osiguranje) v Zavarovalnico Sava, ki deluje v Sloveniji in Hrvaški ter je največja zavarovalnica skupine.

Sistem upravljanja

Družbe v skupini imajo vzpostavljen sistem upravljanja, ki je dobro opredeljen in vključuje:

- S** ustrežno organiziranost, vključno z organi vodenja, ključnimi funkcijami in odbori,
- S** integriran sistem upravljanja tveganj,
- S** sistem notranjih kontrol.

Na ravni skupine delujejo štiri ključne funkcije: aktuarska funkcija, funkcija spremljanja skladnosti, funkcija upravljanja tveganj in funkcija notranje revizije. Prav tako delujeta odbor za upravljanje tveganj skupine in aktuarski odbor.

Z namenom učinkovitega upravljanja tveganj ima skupina vzpostavljen model treh obrambnih linij z jasno razdelitvijo odgovornosti in nalog med njimi:

- S** prva obrambna linija vključuje vse organizacijske enote, ki opravljajo poslovno dejavnost (sklepanje (po)zavarovanj, obravnava škod, naložbe, računovodstvo, kontroling in druge);
- S** druga obrambna linija vključuje funkcijo upravljanja tveganj, aktuarsko funkcijo, funkcijo spremljanja skladnosti in odbor za upravljanje tveganj;
- S** tretja obrambna linija se izvaja z notranjo revizijo.

Profil tveganj

V profilu tveganj skupine prevladuje tveganje premoženjskih zavarovanj, velika pa je tudi izpostavljenost tržnemu tveganju. Drugim vrstam tveganj je skupina manj izpostavljena: tveganju življenjskih zavarovanj, tveganju zdravstvenih zavarovanj, tveganju neplačila nasprotne stranke in operativnim tveganjem. Poleg omenjenih tveganj, obravnavanih tudi v standardni formuli, je skupina izpostavljena likvidnostnemu tveganju, ki ga obvladuje predvsem z ustrezno strategijo zagotavljanja zadostne likvidnosti. Zaradi zahtevnega notranjega in zunanjega okolja je skupina izpostavljena tudi različnim strateškim tveganjem.

Spodnja preglednica prikazuje zahtevani solventnostni kapital skupine v skladu s standardno formulo Solventnosti II (v nadaljevanju: SCR skupine) po modulih tveganj na dan 31. 12. 2016.

Zahtevani solventnostni kapital po modulih tveganj

(v tisoč EUR)	31.12.2016
SCR skupine	207.113
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje	4.943
Konsolidirani SCR na ravni skupine	202.169
Prilagoditve za TP in DT	-292
Operativno tveganje	14.827
Zahtevani osnovni solventnostni kapital	187.634
Vsota posameznih tveganj	272.604
Vpliv diverzifikacije tveganj	-84.970
Tržno tveganje	63.861
Tveganje neplačila nasprotne stranke	19.611
Tveganje življenjskih zavarovanj	26.098
Tveganje zdravstvenih zavarovanj	24.178
Tveganje premoženjskih zavarovanj	138.857

Vrednotenje za namene solventnosti

V skladu s 174. členom ZZavar-1 se sredstva vrednotijo z zneskom, po katerem bi se sredstvo izmenjalo med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu. Prav tako skupina vrednoti obveznosti na znesek, po katerem bi se lahko prenesle ali poravnale med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu.

Za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju: MSRP) se uporablja popolna konsolidacija za vse družbe v skupini. Za pripravo vrednotenja bilance stanja v skladu s Solventnostjo II pa se v skladu s točko (a) 335. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) (2015/35) konsolidirajo vse (po)zavarovalnice v skupini in vse družbe za pomožne storitve, medtem ko se za pokojninsko družbo Moja naložba v skladu s točko (e) 335. člena navedene uredbe v konsolidaciji upoštevajo 100-odсотna lastna sredstva družbe, izračunana v skladu s sektorskimi predpisi.

V spodnji preglednici so prilagoditve postavk bilance stanja v skladu z MSRP, izvedene pri vrednotenju za namene solventnosti. Prikazan je kapital v skladu z MSRP in lastni viri sredstev v skladu s Solventnostjo II.

Prilagoditve kapitala v skladu z MSRP pri vrednotenju bilance stanja SII

(v tisoč EUR)	31. 12. 2016
Kapital v skladu z MSRP	296.318
Razlika pri vrednotenju sredstev	-120.592
Razlika pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij	285.731
Razlika pri vrednotenju drugih obveznosti	-25.081
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	-12.398
Prilagoditev za manjšinske deleže	-584
Odbitki za udeležbe v drugih finančnih subjektih	-8.008
Skupni osnovni lastni viri sredstev po odbitkih	415.386
Skupni lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	8.008
Skupni primerni lastni viri sredstev za izpolnjevanje kapitalske ustreznosti na ravni skupine	423.394
<i>Od tega prvi razred</i>	<i>423.394</i>

Upravljanje kapitala

Z ustreznim upravljanjem kapitala želi skupina zagotoviti, da ima vedno na voljo zadostno višino virov za pokrivanje svojih obveznosti in izpolnjevanje zakonskih zahtev glede kapitala. Pri tem mora biti struktura primernih lastnih virov sredstev, ki zagotavljajo kapitalsko ustreznost, skladna z zakonodajo ter zagotavljati optimalno razmerje med dolžniškim in lastniškim virom financiranja. Višina lastnih virov sredstev mora biti zadostna tudi za doseganje drugih ciljev skupine.

Pri alokaciji lastnih virov sredstev na poslovne dejavnosti mora skupina zagotavljati ustrezno stopnjo donosa na kapital.

Skupina pripravlja svoj poslovni in strateški načrt na podlagi strategije prevzemanja tveganj in v njej določene pripravljenosti za prevzem tveganj. Med pripravo preveri, ali je načrt v skladu s pripravljenostjo za prevzem tveganj, in ga po potrebi ustrezno prilagodi. Pri tem si prizadeva tudi za čimbolj optimalno uporabo kapitala.

Solventnostni količnik je razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev za pokrivanje SCR skupine in SCR skupine.

Kapitalska ustreznost skupine

(v tisoč EUR)	31.12.2016
(1) SCR skupine	207.113
(2) Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje	4.943
(3) Konsolidirani SCR na ravni skupine	202.169
(4) Primerni lastni viri sredstev skupine (brez drugih finančnih sektorjev)	415.386
(5) Lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	8.008
(6) Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine	423.394
(7) Solventnostni količnik skupine ((7)=(6)/(1))	204%

Skupina ima na dan 31. 12. 2016 vse primerne lastne vire sredstev za pokrivanje SCR skupine uvrščene v prvi kakovostni razred.

Kakor lahko razberemo iz preglednice, je stanje primernih lastnih virov sredstev za pokrivanje SCR skupine precej višje od SCR skupine, kar potrjuje tudi visok solventnostni količnik skupine, ki je na dan 31. 12. 2016 znašal 204 %. Sprejemljiva meja solventnostnega količnika skupine v skladu s strategijo prevzemanja tveganj je 140 %, spodnja meja za optimalno kapitaliziranost pa 170 %. Iz tega izhaja, da je skupina dobro kapitalizirana tudi v skladu z notranjimi merili.

Poročilo o solventnosti in finančnem položaju skupine

V skladu z zahtevami zakonodaje Solventnost II glede poročanja skupina na dan 31. 12. 2016 prvič objavlja poročilo o solventnosti in finančnem položaju. Sestava poročila je predpisana v Prilogi XX k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/35. Vse v njem navedene vrednosti se ujemajo z vrednostmi iz kvantitativnega poročanja Agenciji za zavarovalni nadzor. Zneski v poročilu so prikazani v tisoč EUR. Ker se je zakonodaja Solventnost II uveljavila s 1. 1. 2016, v njem ne navajamo primerjalnih vrednosti na dan 31. 12. 2015.

Poročilo o solventnosti in finančnem položaju skupine je pregledala tudi revizijska hiša ERNST & YOUNG ter pripravila Poročilo (mnenje) o pregledu, ki bo poslano Agenciji za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju AZN), skladno s Sklepom o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice in dodatnem revizorjevem poročilu in ZZavar-1.

A. Poslovanje in rezultati

A.1 Poslovanje

Skupino Sava Re sestavlja pozavarovalnica Sava Re kot obvladujoča družba, sedem zavarovalnic, pokojninska družba in sedem drugih nezavarovalnih družb. S 1. 11. 2016 so se združile štiri zavarovalnice v Sloveniji in na Hrvaškem (Zavarovalnica Maribor, Zavarovalnica Tilia, Velebit živотно osiguranje in Velebit osiguranje) v Zavarovalnico Sava, ki je kompozitna zavarovalnica s sedežem v Sloveniji in podružnico na Hrvaškem. Zavarovalnice Sava neživотно osiguranje (SRB), Sava osiguruvanje (MKD), Illyria in Sava osiguranje (MNE) so premoženjske zavarovalnice. Sava živотно osiguranje (SRB) in Illyria Life sta življenjski zavarovalnici. Poleg naštetih (po)zavarovalnic sestavljajo skupino še:

- S** Illyria Hospital: družba na Kosovu, ki ima v lasti zemljišče in je v 100-odstotni lasti Sava Re, trenutno pa ne opravlja nobene dejavnosti,
- S** Sava Car: družba za opravljanje tehničnih pregledov, ki je v 100-odstotni lasti zavarovalnice Sava osiguranje (MNE),
- S** Sava Agent: družba za sklepanje zavarovanj, ki je v 100-odstotni lasti zavarovalnice Sava Montenegro,
- S** Sava Station: družba za opravljanje tehničnih pregledov, ki je v 100-odstotni lasti zavarovalnice Sava osiguruvanje (MKD),
- S** ZS Vivus: specializirana agencija za trženje življenjskih zavarovanj Zavarovalnice Sava, v 100-odstotni lasti Zavarovalnice Sava. ZS Vivus ima v lasti še družbo Ornatus KC,
- S** ZS Svetovanje: specializirana agencija za trženje življenjskih zavarovanj Zavarovalnice Sava, v 100-odstotni lasti Zavarovalnice Sava.
- S** Moja naložba: pokojninska družba, v 100-odstotni lasti Sava Re.

V nadaljevanju so prikazani podatki Sava Re, saj njen nadzorni organ nadzoruje tudi skupino Sava Re.

Naziv in pravna oblika obvladujoče družbe

Sava Re, d.d.
Dunajska cesta 56
1000 Ljubljana
Slovenija

Ime in kontaktni podatki nadzornega organa, odgovornega za finančni nadzor družbe

Agencija za zavarovalni nadzor
Trg republike 3
1000 Ljubljana
e-naslov: agencija@a-zn.si

Ime in kontaktni podatki zunanjega revizorja družbe

ERNST & YOUNG Revizija,
poslovno svetovanje, d. o. o.
Dunajska cesta 111
1000 Ljubljana
Slovenija

Računovodske izkaze skupine pregleduje revizijska družba Ernst & Young, d.o.o., ki revizijo računovodskih izkazov Sava Re in skupine Sava Re za poslovno leto 2016 opravlja četrto leto zapored. Revizijo vseh odvisnih družb so v letu 2016 izvajali lokalni revizorji družbe Ernst & Young. V letu 2016

je bila s to družbo sklenjena nova pogodba za revizijo računovodskih izkazov za obdobje 2016–2018. Družba Ernst & Young je pregledala tudi poročilo o solventnosti in finančnem položaju skupine ter pripravila Poročilo (mnenje) o pregledu, ki bo poslano na AZN skladno s Sklepom o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice in dodatnem revizorjevem poročilu in ZZavar-1.

Opis imetnikov kvalificiranih deležev v družbi na dan 31. 12. 2016

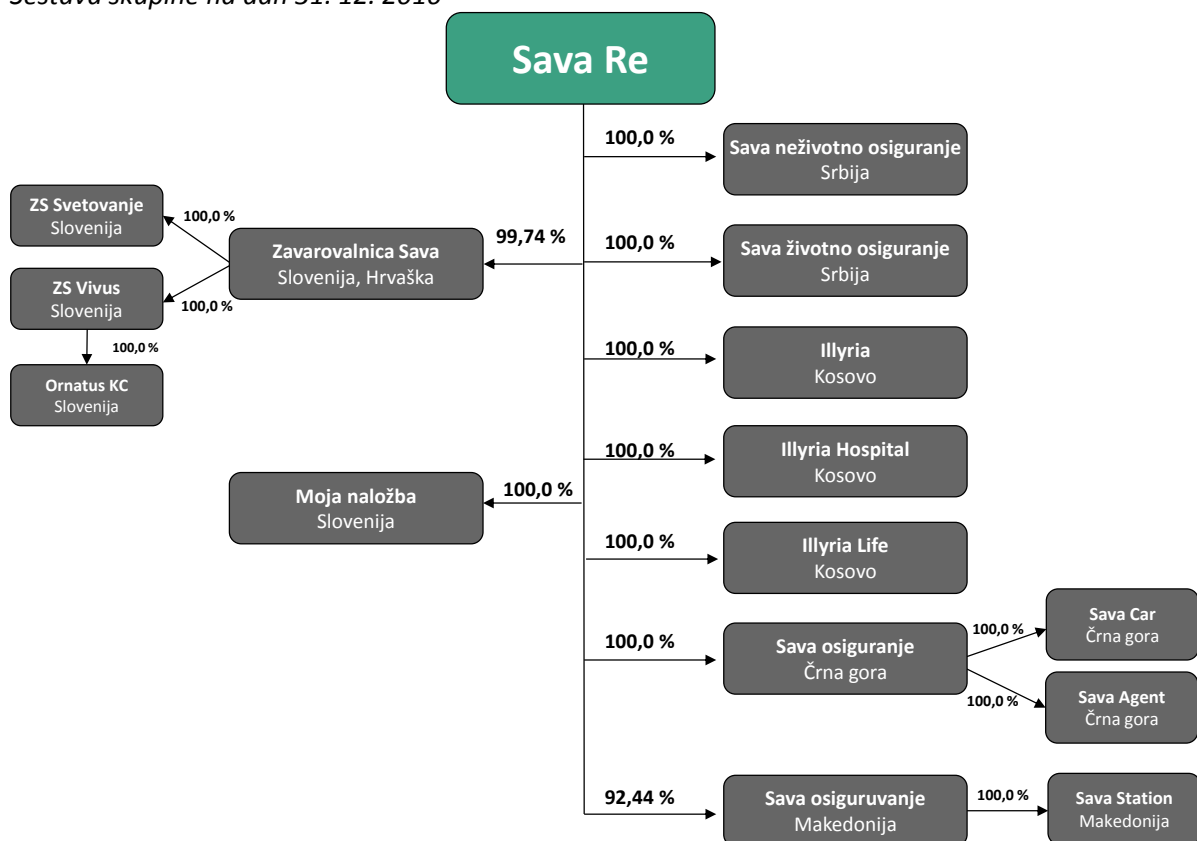
Delničar	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu	Delež glasovalnih pravic
SDH, d. d.	4.304.917	25,0 %	27,8 %
Zagrebačka banka d. d. – skrbniški račun	2.469.432	14,3 %	15,9 %

- Vir: Centralni register vrednostnih papirjev KDD, d.d., in lastni preračuni.
- Sava Re ima 1.721.966 lastnih delnic, ki nimajo glasovalnih pravic.
- Sava Re je 2. 6. 2016 od skupine Adris grupa, d. d., Vladimira Nazora 1, 52210 Rovinj, Hrvaška (v nadaljevanju: Adris grupa), prek pooblaščenca Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji, o. p., d. o. o., prejela obvestilo o spremembi pomembnega deleža v družbi Sava Re. Adris grupa ima skupaj s svojimi odvisnimi družbami na skrbniških računih hranjenih 3.278.049 delnic z oznako POSR, kar je 19,04 % delnic v osnovnem kapitalu izdajatelja in 21,15 % vseh delnic z glasovalno pravico družbe Sava Re.

Sestava skupine Sava Re na dan 31. 12. 2016

Na spodnji sliki je prikazana sestava skupine Sava Re na dan 31. 12. 2016.

Sestava skupine na dan 31. 12. 2016

Družbi ZS Svetovanje in ZS Vivus sta bili z novim imenom vpisani v sodni register šele januarja 2017. Od 3. 4. 2017 se Moja naložba imenuje Sava pokojninska družba ali krajše Sava pokojninska. V nadaljevanju dokumenta se uporablja naziv Moja naložba.

Pomembne vrste poslovanja in pomembna geografska območja, na katerih skupina posluje

Skupina Sava Re posluje na trgu Republike Slovenije in trgih po vsem svetu. V nadaljevanju so prikazane pomembne vrste poslovanja in pomembnejše države, v katerih posluje.

Premija po zavarovalnih vrstah poslovanja

(v tisoč EUR)	Kosmata premija v letu 2016
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	106.355
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	100.612
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje drugih motornih vozil	84.820
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	44.298
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	25.968
Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	25.927
Druga življenjska zavarovanja	22.678
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	20.628
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje splošne odgovornosti	17.880
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje pomoči	11.639
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje ter to proporcionalno pozavarovanje	7.992
Kreditno in kavcijsko zavarovanje ter to proporcionalno pozavarovanje	6.600
Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	4.265
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje za stroške zdravljenja	3.340
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje različnih finančnih izgub	2.989
Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	1.748
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje stroškov postopka	771
Neproporcionalno zdravstveno zavarovanje	358
Zdravstveno zavarovanje	228
Skupaj	489.095

V naslednji preglednici so prikazani trgi, na katerih je skupina Sava Re v letu 2016 prejela največ premije. Navedene so države, v katerih je zbrala več kot 8.500 tisoč EUR kosmatih premij.

Pomembne države, v katerih skupina posluje

(v tisoč EUR)	Kosmata premija v letu 2016
Slovenija	347.815
Južna Koreja	18.767
Srbija	17.450
Makedonija	12.299
Črna gora	11.761
Kitajska	10.535
Kosovo	8.861

Pomembnejši dogodki v letu 2016

DOGODKI, POVEZANI Z ZDRUŽEVANJEM ZAVAROVALNIC V SKUPINI SAVA RE

- S** 6. 5. 2016 so uprave zavarovalnic v skupini Sava Re s sedežem v EU (Zavarovalnica Maribor, Zavarovalnica Tilia, Velebit osiguranje, Velebit živотно osiguranje), udeležene v postopku združevanja, podpisale Načrt čezmejne združitve in pogodbo o pripojitvi. 13. 5. 2016 so pogodbo, skupaj s skupnim poročilom uprav o pripojitvi in čezmejni združitvi ter mnenjem revizorja o menjalnem razmerju, ki ga je izdala družba BDO revizija, d.o.o., potrdili nadzorni sveti vseh štirih družb. Junija 2016 so bile izvedene skupščine družb Zavarovalnica Maribor, Zavarovalnica Tilia, Velebit osiguranje in Velebit živотно osiguranje, ki so dale soglasje k pripojitvi Zavarovalnice Tilia k Zavarovalnici Maribor in čezmejni združitvi obeh hrvaških družb k Zavarovalnici Maribor.
- S** 23. 9. 2016 je Agencija za zavarovalni nadzor izdala dovoljenje za združitev zavarovalnic, s pripojitvijo Zavarovalnice Tilia ter čezmejno združitvijo družb Velebit osiguranje in Velebit živотно osiguranje k Zavarovalnici Maribor.
- S** 2. 11. 2016 se je uradno končalo združevanje štirih zavarovalnic (Zavarovalnica Maribor, Zavarovalnica Tilia, Velebit osiguranje in Velebit živотно osiguranje), članic skupine Sava Re. S tem dnem sta bili v sodni register vpisani zgoraj opisana združitev zavarovalnic in sprememba imena »Zavarovalnica Maribor, d.d.« v »Zavarovalnica Sava, d.d.«. Postopek združevanja je potekal skladno z načrti in po lastnikovi oceni uspešno.

DOGODKI, POVEZANI Z ORGANI UPRAVLJANJA

- S** Svet delavcev Save Re se je na seji 23. 2. 2016 seznanil z odstopno izjavo Helene Dretnik, članice nadzornega sveta predstavnice zaposlenih, in jo sprejel. Helena Dretnik je vložila odstopno izjavo 19. 2. 2016 in ta je začela učinkovati z istim dnem. Do imenovanja novega člana nadzornega sveta predstavnika zaposlenih je nadzorni svet Save Re nadaljeval delo v petčlanski sestavi. V skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju je svet delavcev na seji 29. 3. 2016 kot novo predstavnico zaposlenih v nadzornem svetu imenoval Matejo Živec. Ta je nastopila mandat 1. 4. 2016.
- S** Avgusta 2016 je Sava Re od Agencije za zavarovalni nadzor prejela dopis z obvestilom o nameravanem izreku ukrepa nadzora, češ da Branko Tomažič, predsednik nadzornega sveta družbe, ne izpolnjuje vseh pogojev imenovanja za člana nadzornega sveta v družbi.
- S** Nadzorni svet Save Re je na izredni seji 22. 8. 2016 s 23. 8. 2016 odpoklical Zvonka Ivanušiča z mesta predsednika uprave in člana uprave družbe. Kot začasnega predsednika uprave je nadzorni svet s 23. 8. 2016 imenoval dosedanjega člana uprave Jošta Dolničarja in sprejel sklep, s katerim je določil, da uprava družbe od 23. 8. 2016 šteje tri člane. Nadzorni svet je nemudoma začel postopek izbire novega predsednika uprave. 14. 10. 2016 je družba prejela tožbo Zvonka Ivanušiča, vloženo na Okrožno sodišče v Ljubljani, zaradi ugotovitve ničnosti sklepa nadzornega sveta o odpoklicu z mesta predsednika in člana uprave, ugotovitve ničnosti vpisa spremembe zastopnikov v sodni register, vrnitve na položaj predsednika uprave družbe in povrnitve nematerialne škode. Družba je pred tem prejela tudi tožbo Zvonka Ivanušiča, vloženo na Delovno in socialno sodišče v Ljubljani, zaradi nezakonitega prenehanja pogodbe o zaposlitvi in prenehanja delovnega razmerja, v kateri tožnik hkrati zahteva polno reintegracijo.
- S** 11. 10. 2016 je družba prejela odstopno izjavo Branka Tomažiča z mesta predsednika in člana nadzornega sveta družbe – začela je učinkovati isti dan. Istega dne so Branku Tomažiču prenehale veljati tudi funkcije v komisijah nadzornega sveta. Nadzorni svet začasno deluje v petčlanski sestavi. 12. 10. 2016 so člani nadzornega sveta Save Re na dopisni seji izmed sebe izvolili za predsednico nadzornega sveta Matejo Lovšin Herič, za njenega namestnika pa Slavena Mičkovića. 12. 10. 2016 je bil za novega člana komisije nadzornega sveta za imenovanja imenovan Keith Morris. 28. 10. 2016 je bil za predsednika revizijske komisije nadzornega sveta imenovan Slaven Mičković (dosedanji član revizijske komisije), za članico pa Mateja Lovšin Herič

(dosedanja predsednica revizijske komisije). 28. 10. 2016 je bila za novo članico in predsednico komisije nadzornega sveta za oceno sposobnosti in primernosti imenovana Mateja Živec.

- Nadzorni svet Save Re je 16. 12. 2016 na redni seji končal postopek izbire novega predsednika uprave družbe in kot najprimernejšega kandidata izbral Marka Jazbeca. Ta je bil 16. 12. 2016 imenovan za predsednika uprave Save Re za petletni mandat z začetkom na dan po prejemu odločbe o izdaji dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave, ki ga izda Agencija za zavarovalni nadzor.

DRUGI DOGODKI

- Nadzorni svet in uprava Save Re sta na seji 6. 4. 2016 oblikovala predlog skupščini, da se delničarjem družbe iz dobička za leto 2015 izplača dividenda v višini 0,80 EUR bruto na delnico, in sicer od tega redno dividendo v višini 0,65 EUR bruto na delnico (kar je 18-odstotno povečanje glede na dividendo iz dobička 2014) in izredno dividendo v višini 0,15 EUR bruto na delnico. Uprava Save Re je 31. redno sejo skupščine, sklicano za 24. 5. 2016, preklicala, in jo julija 2016 ponovno sklicala za 30. 8. 2016.
- Aprila 2016 je Sava Re izvedla postopek nakupa lastnih delnic zunaj organiziranega trga. Po končani ponudbi je določila ceno (15 EUR) in nakupno količino delnic POSR (845.599). Skupaj z nakupi lastnih delnic na organiziranem trgu je Sava Re od 1. 4. 2016 do vključno 22. 4. 2016 odkupila za 895.796 lastnih delnic v skupnem znesku 13,4 milijona EUR. Skupno število lastnih delnic po nakupih znaša 1.721.966, kar je 10,0 % minus ena delnica osnovnega kapitala družbe. Po 22. 4. 2016 ni več odkupovala lastnih delnic, saj je bilo skupščinsko pooblastilo omejeno na 10 % minus ena delnica.
- Na začetku maja 2016 je srbska družba Sava neživotno osiguranje (SRB) po prejetju dovoljenja Narodne banke Srbije izvedla prevzem celotnega portfelja družbe AS Osiguranje Beograd.
- Julija 2016 je bonitetna agencija Standard & Poor's ob rednem letnem pregledu poslovanja družbe Sava Re potrdila obstoječo oceno A- s stabilno napovedjo. Ocena izraža okrepljeno upravljanje tveganj družbe ter njeno dolgoročno stabilnost in finančno trdnost.
- 30. 8. 2016 je bila 31. skupščina, na kateri ni bilo napovedanih izpodbojnih tožb.
- Avgusta 2016 je severovzhodni in osrednji del Slovenije zajela ujma, katere neto škoda za skupino Sava Re je znašala 5 milijonov EUR.
- Ustavno sodišče je 19. 10. 2016 v zvezi z izbrisom podrejenih finančnih instrumentov ugotovilo, da sporni Zakon o bančništvu sicer daje razlaščenim delničarjem in podrejenim upnikom bank formalno možnost vlaganja odškodninskih tožb zoper Banko Slovenije, vendar je ta oblika sodnega varstva neučinkovita, ker oškodovanci nimajo dostopa do informacij in podatkov v zvezi z oceno vrednosti sredstev bank ter drugih pomembnih podatkov, na podlagi katerih je Banka Slovenije izrekla izredne ukrepe prenehanja kvalificiranih bančnih obveznosti, ki so vodili do izbrisa bančnih delnic in podrejenih obveznic. Prav tako v zakonu ni ustreznih postopkovnih pravil in postopkov kolektivnega varstva, ki bi sploh omogočili kakovostno odločanje o sporih med razlaščenci in Banko Slovenije. Zato je Ustavno sodišče RS naložilo Državnemu zboru RS, naj v šestih mesecih po objavi odločbe sprejme tako zakonsko ureditev, ki bo omogočila ustavno skladno in učinkovito uveljavitev pravice do sodnega varstva za vse že vložene in prihodnje odškodninske tožbe v zvezi z izbrisom delnic in obveznic, hkrati pa je podaljšalo zastaralne roke za te odškodninske terjatve. Skupna nominalna vrednost izbranih podrejenih instrumentov znaša za Savo Re 10.038.000 EUR, za Zavarovalnico Sava 22.957.200 EUR, za Mojo naložbo pa 4.965.000 EUR. Vse omenjene družbe v skupini Sava Re si bodo še naprej prizadevale za zaščito svojih interesov. Zaradi varovanja zastaralnih rokov so članice skupine decembra 2016 vložile odškodninske tožbe proti bankam izdajateljicam podrejenih finančnih instrumentov, katerih imetnice so bile pred izbrisom.
- 4. 11. 2016 je bonitetna agencija A. M. Best potrdila Savi Re dolgoročni oceni finančne moči in kreditne sposobnosti A- (odlično) s stabilno napovedjo.

Pomembnejši dogodki po datumu poročanja

- S** 7. 3. 2017 je bila v konferenčni dvorani Horus v Austria Trend Hotelu Ljubljana 32. skupščina delničarjev. Na njej so za štiriletno mandatno obdobje izvolili nove člane nadzornega sveta, in sicer Davorja Ivana Gjivoja z začetkom mandata 7. 3. 2017 ter Matejo Lovšin Herič, Keitha Williama Morrisa in Andreja Krena z začetkom mandata 16. 7. 2017. Nadzorni svet Save Re od 7. 3. 2017 deluje v popolni šestčlanski sestavi.
- S** Sava Re je v letih 2006 in 2007 najela podrejeni dolg v nominalnem znesku 32 milijonov EUR z zapadlostjo leta 2027 zaradi širitve na trge nekdanje Jugoslavije in boljše kapitalске ustreznosti v skladu s takrat veljavno zavarovalno zakonodajo in modelom bonitetne hiše Standard & Poor's. Januarja 2014 je Sava Re poplačala 8 milijonov EUR nominalnega zneska tega dolga. Po pogodbenih določilih ima od leta 2017 možnost predčasnega vračila podrejenega dolga v preostali nominalni višini 24 milijonov EUR. Na podlagi odobritve Agencije za zavarovalni nadzor je 15. 3. 2017 poplačala prvo tranšo podrejene obveznosti v nominalni višini 12 milijonov EUR. Poplačilo preostalega dela podrejenih obveznosti v nominalni višini 12 milijonov EUR je predvideno v juniju 2017. Sava Re in skupina Sava Re tudi po celotnem poplačilu podrejenega dolga po veljavni zakonodaji ohranjata visok solventnostni količnik. Tudi simulaciji modelov bonitetnih hiš Standard & Poor's in A. M. Best sta pokazali, da predčasno poplačilo podrejene obveznosti ne vpliva na kapitalski položaj – družba Sava Re in skupina Sava Re ostajata na trdnih ciljnih ravneh kapitaliziranosti.
- S** Nadzorni svet Save Re je na seji 5. 4. 2017 potrdil revidirano Letno poročilo skupine Sava Re in Sava Re, d.d., za leto 2016 in predlog dnevnega reda sklica 33. skupščine delničarjev Save Re – ta je bil objavljen 14. 4. 2017. Nadzorni svet in uprava sta oblikovala predlog skupščini, da se delničarjem družbe izplača dividenda v višini 0,80 EUR bruto na delnico, kar ob upoštevanju števila lastnih delnic znaša 12.398.156,80 EUR oziroma 37,7 % čistega poslovnega izida skupine Sava Re. Rast predlagane redne dividende znaša 23 %, skupaj z lansko izredno dividendo pa je predlagana dividenda na enaki ravni.
- S** 19. 4. 2017 je Sava Re skupaj še z nekaterimi razlaščenimi delničarji v zvezi z izbrisom podrejenih finančnih instrumentov predstavila pripombe in predloge glede predloga Zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank. Poudarili so, da predlog zakona še vedno ne odpravlja neustavnosti oziroma ne sledi v celoti zahtevam Ustavnega sodišča RS. Udeleženci so ponovno opozorili, da je bil izbris podrejenih obveznic neutemeljen, nepravilen in najostrejši v Evropi, nova dejstva in podatki pa to samo potrjujejo.
- S** 12. 5. 2017 je Marko Jazbec, po pridobitvi ustreznega dovoljenja, nastopil funkcijo predsednika uprave Save Re.
- S** Med družbo Sava Re d.d. in Zvonkom Ivanušičem je bila v delovnopravnem sporu 31. 5. 2017 sklenjena sodna poravnava, s katero so dokončno razrešena vsa sporna razmerja med strankama glede prenehanja pogodbe o zaposlitvi tožeče stranke pri toženi stranki. Nato je bila 1. 6. 2017 med družbo in Zvonkom Ivanušičem sklenjena tudi sodna poravnava v gospodarskem sporu, s katero so dokončno razrešena vsa sporna razmerja med strankama v zvezi z odpoklicem tožeče stranke z mesta predsednika uprave Save Re, d.d.

Seznam družb skupine

V spodnjih preglednicah navajamo podatke vseh družb skupine.

Odvisne družbe na dan 31. 12. 2016

Naziv	Sava Re, d.d.	Zavarovalnica Sava	Moja naložba	Sava neživotno osiguranje (SRB)	Sava životno osiguranje (SRB)	Illyria
Sedež	Dunajska 56, 1000 Ljubljana, Slovenija	Cankarjeva 3, 2507 Maribor, Slovenija	Ulica Vita Kraigherja 5, 2103 Maribor, Slovenija	Bulevar vojvode Mišića 51, 11000 Beograd, Srbija	Bulevar vojvode Mišića 51, 11000 Beograd, Srbija	Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština, Kosovo
Matična številka	5063825	5.063.400	1.550.411	17.407.813	20.482.443	70.152.892
Vrsta dejavnosti	pozavarovalnica	kompozitna zavarovalnica	pokojninska družba	premoženjska zavarovalnica	življenjska zavarovalnica	premoženjska zavarovalnica
Osnovni kapital	71.856.376 EUR	68.417.377 EUR	6.301.109 EUR	6.665.393 EUR	4.838.286 EUR	5.428.040 EUR
Nominalna vrednost kapitalskega deleža		68.239.492 EUR	6.301.109 EUR	6.665.393 EUR	4.838.286 EUR	5.428.040 EUR
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini		Sava Re: 99,74 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %
Organi upravljanja	uprava	uprava	uprava	generalna direktorica: Edita Rituper	izvršni odbor: Gorica Drobnjak (pred.), Zdravko Jojčić	generalni direktor: Gianni Sokolich
	Jošt Dolničar (pred.), Srečko Čebren, Mateja Treven	David Kastelic (pred.), Primož Močivnik, Rok Moljk, Boris Medica, Robert Cigliarič	Lojze Grobelnik (pred.), Igor Pšunder	izvršni direktor: Milorad Bosnić		
	nadzorni svet	nadzorni svet	nadzorni svet	nadzorni odbor	nadzorni odbor	izvršni odbor
	Mateja Lovšin Herič (pred.), Slaven Mičković, Keith Morris, Mateja Živec, Andrej Gorazd Kunstek	Jošt Dolničar (pred.), Mateja Treven, Polona Pirš Zupančič, Pavel Gojkovič, Aleš Perko, Branko Beranič	Mateja Treven (pred.), Katrca Rangus, Rok Moljk, Jure Korent, Andrej Rihter, Irena Šela, Robert Senica	Jošt Dolničar (pred.), Jure Korent, Marija Popović	Polona Pirš Zupančič (pred.), Pavel Gojkovič, Milan Jeličić	Primož Močivnik (pred.), Rok Moljk, Robert Sraka, Ramis Ahmetaj, Milan Viršek
Upravljalvske povezave	nadrejena pozavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna pokojninska družba	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica
Organ nadzora	Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana	Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana	Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana	Narodna banka Srbije, Nemanjina 17, 11000 Beograd, Srbija	Narodna banka Srbije, Nemanjina 17, 11000 Beograd, Srbija	Centralna banka Kosova, Garibaldi str. no. 33, Priština, Kosovo

Naziv	Illyria Life	Sava osiguruvanje (MKD)	Sava osiguranje (MNE)	Illyria Hospital	Sava Car
Sedež	Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština, Kosovo	Zagrebska br. 28 A, 1000 Skopje, Makedonija	PC Kruševac, Rimski trg 70, 81000 Podgorica, Črna gora	Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština, Kosovo	PC Kruševac, Rimski trg 70, 81000 Podgorica, Črna gora
Matična številka	70.520.893	4.778.529	2.303.388	70.587.513	2.806.380
Vrsta dejavnosti	življenjska zavarovalnica	premoženjska zavarovalnica	premoženjska zavarovalnica	trenutno ne opravlja nobene dejavnosti	tehnično preizkušanje in analiziranje
Osnovni kapital	3.285.893 EUR	3.820.077 EUR	4.033.303 EUR	1.800.000 EUR	320.000 EUR
Nominalna vrednost kapitalnega deleža	3.285.893 EUR	3.531.279 EUR	4.033.303 EUR	1.800.000 EUR	320.000 EUR
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 92,44 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %	Sava osiguranje (MNE): 100,0 %
Organi upravljanja	generalni direktor: Ramis Ahmetaj	izvršni direktor: Peter Skvarča	izvršni direktor: Nebojša Ščekić	direktorica:	izvršni direktor:
		glavna operativna direktorja: Ruse Drakulovski, Ilo Ristovski		Ilirijana Dželadini	Radenko Damjanović
	izvršni odbor	odbor direktorjev	odbor direktorjev		
	Primož Močivnik (pred.), Robert Sraka, Gianni Sokolič, Rok Moljk, Milan Viršek	Rok Moljk (pred.), Peter Skvarča (izvršni član), Polona Pirš Zupančič, Milan Viršek, Janez Jelnikar	Milan Viršek (pred.), Jošt Dolničar, Edita Rituper		
Upravljalvske povezave	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna družba	posredno odvisna družba
Organ nadzora	Centralna banka Kosova, Garibaldi str. no. 33, Priština, Kosovo	Agencija za zavarovalni nadzor, Ulica Vasil Glavinov br. 2, TCC Plaza kat 2, 1000 Skopje, Makedonija	Agencija za zavarovalni nadzor, Ul. Moskovska bb, 81000 Podgorica, Črna gora	/	Agencija za zavarovalni nadzor, Ul. Moskovska bb, 81000 Podgorica, Črna gora

Naziv	Sava Agent	Sava Station	ZS Vivus	ZS Svetovanje	Ornatus KC
Sedež	PC Kruševac, Rimski trg 70, 81000 Podgorica, Črna gora	Zagrebska br. 28 A, 1000 Skopje, Makedonija	Karantanska ulica 35, 2000 Maribor	Betnavska cesta 2, 2000 Maribor	Karantanska ulica 35, 2000 Maribor
Matična številka	2.699.893	7.005.350	2.154.170.000	2.238.799.000	6.149.065.000
Vrsta dejavnosti	storitve zavarovalniških agentov in posrednikov	tehnično preizkušanje in analiziranje	dejavnost zavarovalniških agentov	dejavnost zavarovalniških agentov	dejavnost klicnih centrov
Osnovni kapital	10.000 EUR	199.821 EUR	188.763 EUR	83.363 EUR	11.000 EUR
Nominalna vrednost kapitalskega deleža	10.000 EUR	199.821 EUR	188.763 EUR	83.363 EUR	11.000 EUR
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Sava osiguranje (MNE): 100,0 %	Sava osiguruvanje (MKD): 100,0 %	Zavarovalnica Sava: 100,0 %	Zavarovalnica Sava: 100,0 %	ZS Vivus: 100,0 %
Organi upravljanja	izvršna direktorica:	direktorica:	direktor:	direktor:	direktor:
	Snežana Milović	Melita Gugulovska	Kristijan Horvatić	Jurij Kislinger	Gregor Štangelj
Upravljalvske povezave	posredno odvisna družba	posredno odvisna družba	posredno odvisna družba	posredno odvisna družba	posredno odvisna družba
Organ nadzora	Agencija za zavarovalni nadzor, Ul. Moskovska bb, 81000 Podgorica, Črna gora	Ministrstvo za notranje zadeve Republike Makedonije	Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana	Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana	Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana

V pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine v skladu z MSRP se v skupini uporablja popolna konsolidacija za vse njene družbe. Za pripravo vrednotenja bilance stanja v skladu s Solventnostjo II pa se v skladu s točko (a) 335. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) (2015/35) konsolidirajo vse (po)zavarovalnice v skupini in vse družbe za pomožne storitve, medtem ko se za pokojninsko družbo Moja naložba v skladu s točko (e) 335. člena navedene uredbe v konsolidaciji upoštevajo 100-odstotna lastna sredstva družbe, izračunana v skladu s sektorskimi predpisi.

A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj

Skupina prikazuje dodatna nezgodna zavarovanja v poslovnem odseku življenjskih zavarovanj, pri poročanju v skladu s Solventnostjo II pa pri zavarovalni vrsti *Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka*.

Premije

Konsolidirane kosmate premije in čisti prihodki od premij

(v tisoč EUR)	2016	2015	Indeks
Kosmate premije	489.095	486.265	100,6
Čisti prihodki od premij	456.991	447.560	102,1

Konsolidirane kosmate premije za pomembne vrste poslovanja

(v tisoč EUR)	2016
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	106.355
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	100.612
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje drugih motornih vozil	84.820
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	44.298
Druge vrste poslovanja	153.011
Skupaj	489.095

Kosmate premije so v 2016 zrasle za 0,6 %, struktura po vrstah poslovanja pa je v 2016 ostala približno enaka kakor v 2015. Premoženjska premija predstavlja 86 % celotne premije, življenjska 14 %. Pri celotni kosmati premiji prevladujejo požarna zavarovanja in proporcionalna pozavarovanja (vključno z zavarovanji in proporcionalnimi pozavarovanji drugih škod na premoženju) ter zavarovanja in proporcionalna pozavarovanja avtomobilske odgovornosti. Ti dve vrsti poslovanja imata pri strukturi kosmatih premij 42-odstotni strukturni delež.

Gibanje kosmatih premij po poslovnih odsekih kot jih spremlja skupina, je opisano v nadaljevanju. Poslovni odsek življenjskih zavarovanj vključuje tudi družbo Moja naložba, medtem ko v tabelah zgoraj ni vključena.

Kosmate premije odseka **pozavarovanje** so bile v 2016 zaradi manj zbrane premije, ki je posledica omejevanja rasti v obdobju nizkih premijskih stopenj na mednarodnem pozavarovalnem trgu, nižje za 5,6 %.

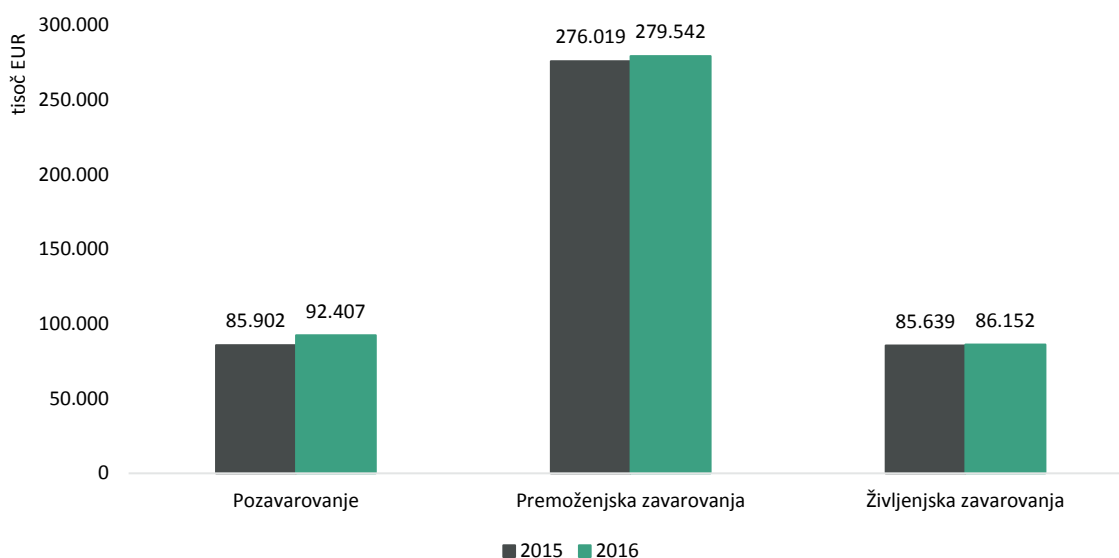
Kosmate premije **premoženjskih zavarovanj** so se v letu 2016 povišale za 2,9 % zaradi svoje rasti v vseh družbah razen v kosovski. V Sloveniji so se povečale za 2,3 % predvsem zaradi večjega obsega avtomobilskih, kreditnih in premoženjskih zavarovanj v ožjem pomenu. Slovenski zavarovalni trg je imel v tem obdobju 2,9-odstotno rast premoženjskih zavarovanj. Kosmate premije premoženjskih zavarovanj v tujini so se povišale za 5,9 %. Najbolj se je povišala premija podružnice Zavarovalnice Sava na Hrvaškem, ki je v večini zavarovalnih vrst preseгла kosmate premije preteklega leta in dosegla 26,1-odstotno rast, medtem ko je hrvaški zavarovalni trg premoženjskih zavarovanj zrastel za 2,2 %. Zavarovalnica Sava je v Sloveniji povečala kosmate premije avtomobilskih in kreditnih zavarovanj ter premoženjskih zavarovanj v ožjem pomenu. Rast premij avtomobilskih zavarovanj izhaja iz rasti individualnega sektorja zaradi povečanja števila polic in povečanja kritij na kasko policah, pa tudi rasti poslovnega sektorja zaradi pridobitve novih zavarovancev in zvišanja premije nekaterih zavarovancev. Podružnica Zavarovalnice Sava na Hrvaškem je med vsemi zavarovalnicami v skupini

dosegla najvišjo rast, 26,1 %, ki jo je omogočilo dobro pozicioniranje spletne prodaje, izboljšanje poplačljivosti premije in povečanje produktivnosti lastne prodajne mreže. Rast je dosegla tudi srbska zavarovalnica, predvsem zaradi večjega števila kasko zavarovanj in zavarovanj v zavarovalni vrsti zavarovanje pomoči. Povečanje premije v makedonski zavarovalnici je posledica okrepitve sodelovanja z banko in povečanja prodaje v centrih za tehnične preglede njene odvisne družbe Sava Station. Črnogorska zavarovalnica je povečala premije zavarovanja avtomobilske odgovornosti, kosovska pa je v tem segmentu ugotovljala padec. Razlog je vstop dveh novih zavarovalnic na trg v letu 2015 in s tem povezana agresivna konkurenca, ki uporablja tudi novačenja zastopnikov drugih zavarovalnic. Drug razlog za znižanje premij avtomobilskih zavarovanj je prepolovitev premij mejnega zavarovanja. Družba je del znižanja premij zavarovanja odgovornosti pri uporabi motornih vozil nadomestila s povišanjem premij zdravstvenega zavarovanja.

Kosmate premije **življenjskih zavarovanj** so se v letu 2016 povečale za 0,6 %, kar je posledica dviga premij življenjskih zavarovalnic zunaj Slovenije. V kosmate življenjske premije so v letu 2016 vključene tudi enkratne premije za rente Moje naložbe v višini 1,1 milijona EUR. Brez teh premij bi se življenjske kosmate premije v Sloveniji znižale za 1,6 %, saj se Zavarovalnici Sava v Sloveniji zmanjšuje obseg portfelja življenjskih zavarovanj. Premije novosklenjenih polic namreč ne zadoščajo za nadomestilo premij polic, ki so se iztekle zaradi doživetja ali prekinitev. Slovenski zavarovalni trg življenjskih zavarovanj je v letu 2016 zaznal 4,3-odstotni padec. Kosmate premije življenjskih zavarovanj so se v letu 2016 povečale v obeh družbah zunaj Slovenije in tudi v hrvaškem delu Zavarovalnice Sava. Obe življenjski zavarovalnici in podružnica Zavarovalnice Sava na Hrvaškem si prizadevajo za izboljšanje lastne prodajne mreže z rednimi izobraževanji in usposabljanji prodajnega osebja, kar se izraža v povečanju in izboljšanju portfeljske sestave.

Konsolidirani čisti prihodki od premij za pomembne vrste poslovanja

(v tisoč EUR)	2016
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	98.686
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	95.133
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje drugih motornih vozil	82.568
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	45.209
Druge vrste poslovanja	135.395
Skupaj	456.991

Konsolidirani čisti prihodki od premij po poslovnih odsekih poslovanja

Prikaz vključuje tudi Mojo naložbo.

Škode*Konsolidirane kosmate škode in čisti odhodki za škode*

(v tisoč EUR)	2016	2015	Indeks
Kosmate škode	275.480	278.344	99,0
Čisti odhodki za škode	271.855	273.129	99,5

Konsolidirane kosmate škode in čisti odhodki za škode so bili v 2016 nižji od 2015. V nadaljevanju je opisano gibanje kosmatih škod po poslovnih odsekih, kot jih spremlja skupina Sava Re. Poslovni odsek življenjskih zavarovanj vključuje tudi družbo Moja naložba, medtem ko v tabeli zgoraj ni vključena.

Kosmate škode odseka **pozavarovanje** so bile v primerjavi z letom 2015 višje za 4,1 % predvsem zaradi izplačevanja škod preteklih pogodbenih let z večjim premijskim obsegom (premije so bile nižje za 5,6 %).

Zvišanje kosmatih škod **premoženjskih zavarovanj** za 1,1 % v letu 2016 je predvsem posledica rasti kosmatih škod tujih premoženjskih zavarovalnic. Škode Zavarovalnice Sava v Sloveniji so bile namreč v letu 2016 na primerljivi ravni kakor v letu 2015.

Kosmate škode posla iz tujine so bile višje za 9,3 % predvsem zaradi rasti škod premoženjskih zavarovalnic v Srbiji, Črni gori in na Kosovu. Pri srbski premoženjski zavarovalnici se je povečalo izplačilo škod zaradi prevzema portfelja AS osiguranja. Brez upoštevanja teh škod so se škode srbske premoženjske zavarovalnice povečale za 4,0 %. Največ škod na Kosovu je bilo izplačanih za večje premoženjske škode (poplava) ter avtomobilska in zdravstvena zavarovanja. Rast škod zavarovalnice v Črni gori pa je posledica toče in padca letala.

V avgustu 2016 je severovzhodni in osrednji del Slovenije zajelo neurje s točo. Zaradi tega škodnega dogodka je Zavarovalnica Sava izplačala 4,6 milijona EUR kosmatih škod in oblikovala 2,8 milijona EUR škodnih rezervacij. Neto učinek na rezultat Zavarovalnice Sava je 4,1 milijona EUR. Za ponovno vzpostavitev kritja je plačala še 0,9 milijona EUR pozavarovalne premije.

Padec kosmatih in čistih škod **življenjskih zavarovanj** v Sloveniji je posledica padca kosmatih škod Zavarovalnice Sava zaradi nižjih izplačil doživetij, zmanjšuje pa se tudi število odkupov in predujmov. Kosmate škode življenjskih zavarovanj v tujini so se povečale zaradi njihovega povečanja v hrvaški podružnici Zavarovalnice Sava in v kosovski družbi Illyria Life. Srbska zavarovalnica je kosmate škode v primerjavi s preteklim letom znižala.

Sava životno osiguranje (SRB) je znižala kosmate škode življenjskih zavarovanj, saj je v letu 2016 izplačala manj škod iz doživetij in odkupov kakor v predhodnem letu, medtem ko jih je Illyria Life zvišala zaradi izplačila škod za primer smrti. Razlog za rast kosmatih škod življenjskih zavarovanj hrvaške podružnice Zavarovalnice Sava je v povečanju števila doživetij in odkupov.

Konsolidirani čisti odhodki za škode za pomembne vrste poslovanja

(v tisoč EUR)	2016
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje drugih motornih vozil	62.687
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	61.684
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	44.609
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	22.136
Druge vrste poslovanja	80.739
Skupaj	271.855

Stroški

Konsolidirani obratovalni stroški

(v tisoč EUR)	2016	2015	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj, vključno s spremembo v razmejenih stroških pridobivanja	53.357	48.403	110,2
Drugi obratovalni stroški	106.206	100.516	105,7
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-3.732	-3.657	102,1
Čisti obratovalni stroški	155.831	145.262	107,3

Čisti obratovalni stroški za pomembne vrste poslovanja

(v tisoč EUR)	2016
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	40.479
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	31.146
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje drugih motornih vozil	24.371
Druga življenjska zavarovanja	12.633
Druge vrste poslovanja	47.202
Skupaj	155.831

Čisti obratovalni stroški so se v letu 2016 povišali za 7,3 %. V absolutnem znesku so se najbolj povečali stroški požarnih zavarovanj in proporcionalnih pozavarovanj. Rast kosmatih premij te vrste poslovanja je znašala 3,2 %. Sestava čistih obratovalnih stroškov v 2016 po vrstah poslovanja se v primerjavi z letom 2015 ni bistveno spremenila. Gibanje stroškov po poslovnih odsekih, kot jih spremlja skupina, je opisano v nadaljevanju. Vsi prikazi stroškov vključujejo tudi družbo Moja naložba.

Stroški pridobivanja odseka **pozavarovanje** so kljub padcu kosmate premije zrasli. Količnik stroškov pridobivanja v kosmati premiji je za leto 2016 znašal 23,6 %, kar je 2,1 odstotne točke več kot leta 2015. Višji stroški pridobivanja so posledica obdobja nizkih premijskih stopenj na mednarodnem pozavarovalnem trgu, kar se pri proporcionalnih poslih izraža v višjih provizijskih stopnjah. Razmejeni

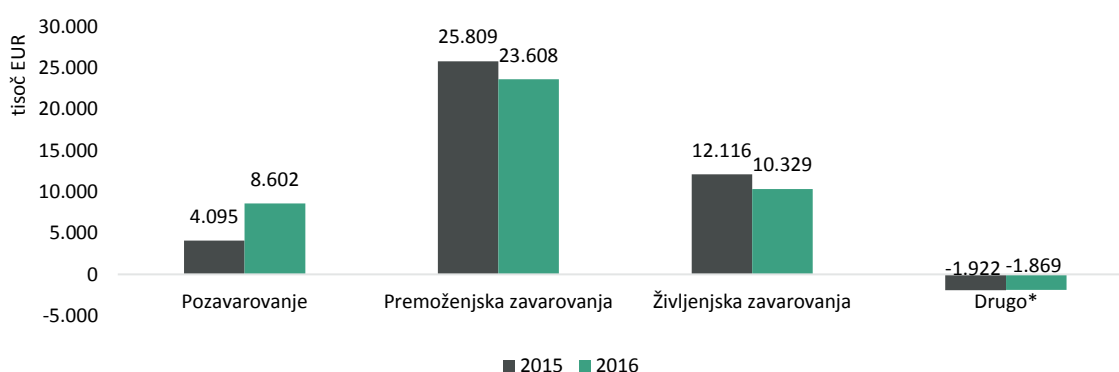
stroški pridobivanja so se v letu 2016 zmanjšali, kar je v skladu z zmanjšanjem premij in prenosnih premij, zato njihova sprememba povečuje obratovalne stroške; v letu 2015 pa je bilo gibanje premij, prenosnih premij in razmejenih stroškov pridobivanja ravno obratno, tako da je sprememba razmejenih stroškov pridobivanja zmanjševala obratovalne stroške. Rast drugih obratovalnih stroškov izvira iz rasti stroškov dela ter stroškov intelektualnih in osebnih storitev.

Stroški pridobivanja odseka **premoženjskih zavarovanj** so se zaradi rasti premoženjske premije in s tem povezane rasti provizij zastopnikom povečali za 4,3 %. Rast drugih obratovalnih stroškov je predvsem posledica rasti stroškov Zavarovalnice Sava v Sloveniji in podružnice na Hrvaškem. Razlog za povečanje stroškov je bila v letu 2016 izvedena združitev zavarovalnic s pripojitvijo Zavarovalnice Tilia ter čezmejno pripojitvijo družb Velebit osiguranje in Velebit živотно osiguranje k Zavarovalnici Maribor. Kosmati obratovalni stroški (brez spremembe razmejenih stroškov pridobivanja) premoženjskih zavarovanj so se zvišali za 4,4 %, kosmate konsolidirane premije pa za 2,9 %, zaradi česar se je kosmati stroškovni količnik povečal za 0,5 odstotne točke.

Stroški pridobivanja odseka **življenjskih zavarovanj** so se povišali zaradi povečanja konsolidiranih stroškov pridobivanja Zavarovalnice Sava. Razlog je izločitev notranjih razmerij z odvisnimi družbami Zavarovalnice Sava v Sloveniji, ki zanjo sklepajo življenjska zavarovanja. V letu 2016 je Zavarovalnica Sava zbrala več premije po zunanjih prodajnih kanalih in manj prek odvisnih družb, zato je izplačala manj provizij svojim odvisnim družbam kakor v predhodnem letu; s tem se je iz konsolidacije izločilo manj stroškov. Tako so se konsolidirani stroški pridobivanja Zavarovalnice Sava zvišali, čeprav so se nekonsolidirani stroški znižali. Drugi obratovalni stroški so narasli za 1,6 milijona EUR, kar je predvsem posledica vključitve Moje naložbe v konsolidacijo. Ta je imela v letu 2016 1,2 milijona EUR drugih obratovalnih stroškov, v letu 2015 pa v konsolidacijo še ni bila vključena. Preostanek povišanja drugih obratovalnih stroškov je posledica rasti drugih obratovalnih stroškov vseh življenjskih zavarovalnic razen Illyrie Life. Dvig drugih stroškov slovenskega dela Zavarovalnice Sava je posledica zvišanja stroškov materiala in stroškov reklame (tudi kot posledice združevanja), posledica povečanja hrvaškega dela Zavarovalnice Sava pa povečanje stroškov storitev in stroškov dela. Stroški dela so narasli tudi pri Savi živотно osiguranje (SRB), kar je glavni razlog za rast drugih obratovalnih stroškov te družbe.

Konsolidirani kosmati poslovni izid

Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida po poslovnih odsekih

*Drugo vključuje kosmati poslovni izid odseka nezavarovalnih družb. Prikaz vključuje tudi Mojo naložbo.

Skupina Sava Re je v letu 2016 poslovala uspešno in dosegla 1,4 % višji kosmati poslovni izid kakor leta 2015. Odsek pozavarovanja je v letu 2016 posloval bolje kakor v letu 2015. Vzrok je izboljšanje njegovega zavarovalno-tehničnega rezultata. Odsek premoženjskih zavarovanj pa je posloval slabše kakor v letu 2015, predvsem zaradi poslabšanja zavarovalno-tehničnega rezultata. Največji vpliv je

imel katastrofalni dogodek neurja s točo. Življenjska zavarovanja so imela slabši rezultat zaradi višjih stroškov poslovanja skoraj vseh življenjskih zavarovalnic v skupini.

Boljši zavarovalno-tehnični rezultat (pozavarovanje in premoženjska zavarovanja) je plod izboljšanja poslovanja pozavarovalnega odseka zaradi višjih čistih prihodkov od premij in nižjih čistih odhodkov za škode. Čisti odhodki za škode so bili v 2015 visoki zaradi rasti škod in spremembe kosmatih škodnih rezervacij.

Rezultat iz naložbenja je bil v letu 2016 slabši na pozavarovalnem in premoženjskem odseku. Vzrok za to je predvsem v manjših prihodkih od obresti zaradi nižjih ravni obresti na kapitalskih trgih.

Skupina Sava Re je v letu 2016 poslovala uspešno v Sloveniji, pa tudi v tujini. Posel iz Slovenije je bil dober predvsem zaradi ugodnih rezultatov Zavarovalnice Sava, Sava Re pa je beležila dobre rezultate tudi pri poslih iz tujine. Deset držav z največ zbrane premije izven skupine je v letu 2016 predstavljalo 97 % celotnega kosmatega rezultata¹ Sava Re izven skupine. Najugodnejše rezultate so imeli posli iz Južne Koreje, Švedske, Rusije in Turčije. Podrobnosti o poslovanju zunaj Slovenije so v prilogi *Kvantitativni obrazci* (obrazec S.05.02.01 Premije, zahtevki in odhodki po državah).

---

¹ Kosmati zavarovalno-tehnični rezultat pred administrativnimi stroški in retrocesijo.

A.3 Naložbeni rezultati

Skupina spremlja naložbeni rezultat po segmentih poslovanja. Donos in donosnost se spremljata po tipih naložb, pa tudi po vrstah prihodkov in odhodkov. V spodnjih preglednicah so tako prikazani prihodki, odhodki in donos po tipih naložb ter po vrstah prihodkov in odhodkov.

Konsolidirani donos naložbenega portfelja

(v tisoč EUR)	2016	2015	Absolutna razlika
Donos finančnih naložb	24.580	26.572	-1.992
Donos naložbenih nepremičnin	32	414	-382
Donos naložbenega portfelja	24.613	26.986	-2.373
Donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik	23.122	23.707	-585

Donos naložbenega portfelja skupine znaša v letu 2016 24,6 milijona EUR, donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik pa 23,1 milijona EUR.

Prihodki in odhodki naložb po vrstah

Vrsta prihodka (v tisoč EUR)	1.1.-31.12	
	2016	2015
Prihodki od obresti	21.234	22.637
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	738	1.359
Dobički pri odtujitvah naložb preostale MSRP-skupine	2.315	1.664
Prihodki od dividend in deležev preostale naložbe	1.284	1.228
Pozitivne tečajne razlike	7.325	12.513
Drugi prihodki	622	791
Prihodki naložbenega portfelja	33.518	40.193
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	17.959	26.632
Vrsta odhodka (v tisoč EUR)	1.1.-31.12	
	2016	2015
Odhodki za obresti	842	1.161
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	632	1.504
Izgube pri odtujitvah naložb preostale MSRP-skupine	499	350
Slabitve naložb	595	726
Negativne tečajne razlike	5.835	9.234
Drugo	504	231
Odhodki naložbenega portfelja	8.906	13.207
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	11.256	25.931

Prihodki naložb v letu 2016 znašajo 33,5 milijona EUR in so v primerjavi z istim obdobjem lani nižji za 6,7 milijona EUR, ob izločitvi tečajnih razlik pa so nižji za 1,5 milijona EUR. V sestavi prihodkov je največ prihodkov od obresti, ki v obdobju 1–12/2016 znašajo 21,2 milijona EUR (63,4 % skupnih finančnih prihodkov) in so v primerjavi z istim obdobjem lani nižji za 1,4 milijona EUR.

Odhodki naložbenega portfelja so v letu 2016 glede na isto obdobje leta prej nižji za 4,3 milijona EUR, ob izločitvi tečajnih razlik pa so nižji za 0,9 milijona EUR. Največji delež odhodkov, poleg negativnih tečajnih razlik, pripada obrestim za prejeta posojila in odhodkom zaradi spremembe cen na trgu. Učinek tečajnih razlik ne vpliva v celoti na poslovni izid, saj se skladno z gibanjem naložb v posamezni

valuti gibljejo tudi obveznosti v tujih valutah. Tečajne razlike se v glavnem nanašajo na sredstva in obveznosti Save Re.

Donos po tipih naložb

(v tisoč EUR)	Prihodki/ odhodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički/izgube pri odtujitvah FVPL	Dobički/ izgube pri odtujitvah naložb preostale MSRP skupine	Prihodki od dividend in deležev drugih naložb	Slabitve naložb	Pozitivne/ negativne tečajne razlike	Drugi prihodki/ odhodki	Skupaj	Čisti neiztrženi dobički/izgube naložb življenjskih zavarovanj
V posesti do zapadlosti	6.029	0	0	0	0	1	-3	6.027	351
Dolžniški instrumenti	6.029	0	0	0	0	1	-3	6.027	351
Po poštene vrednosti prek IPI	141	84	0	26	0	46	-34	263	6.104
Dolžniški instrumenti	141	190	0	0	0	43	48	422	429
Lastniški instrumenti	0	-105	0	26	0	4	28	47	5.676
Druge naložbe	0	0	0	0	0	0	-111	-111	0
Razpoložljivo za prodajo	14.208	0	1.816	1.258	-398	1.223	75	18.182	241
Dolžniški instrumenti	14.208	0	1.704	0	-331	1.223	1	16.806	241
Lastniški instrumenti	0	0	112	1.258	-67	0	0	1.302	0
Druge naložbe	0	0	0	0	0	0	74	74	0
Kreditni in terjatve	818	0	0	0	-196	220	70	913	6
Dolžniški instrumenti	808	0	0	0	-196	220	70	903	6
Druge naložbe	10	0	0	0	0	0	0	10	0
Finančne naložbe poz. iz naslova pozavarovalnih pogodb pri cedentih	35	0	0	0	0	0	0	35	0
Podrejene obveznosti	-840	0	0	0	0	0	0	-840	0
Skupaj	20.392	84	1.816	1.284	-594	1.491	107	24.580	6.702

Najpomembnejša postavka v sestavi donosa skupine so obrestni prihodki, ki predstavljajo 83 % donosa v letu 2016. Velik delež obrestnih prihodkov je skladen s sestavo portfelja skupine, v katerem prevladujejo dolžniški finančni instrumenti.

Po tipu vrednotenja ima donos naložb, razporejenih v skupino *razpoložljivo za prodajo*, 83,3-odstotni delež.

Skupina nerealizirane dobičke in izgube naložb, ki jih v računovodskih izkazih vodi v skupini *razpoložljivo za prodajo*, prikazuje v bilančni postavki *presežek iz prevrednotenja*. V spodnji preglednici je prikazano gibanje presežka iz prevrednotenja v letu 2016.

Presežek iz prevrednotenja – gibanje

(v EUR)	2016	2015
Stanje 1. 1.	12.722	18.449
Sprememba poštene vrednosti	5.246	-9.406
Prenos negativnega presežka iz prevrednotenja v IPI zaradi slabitve	-594	-726
Prenos iz presežka iz prevrednotenja v IPI zaradi prodaje	1.564	3.124
Pripadajoči čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja in zadržanem dobičku/izgubi v zvezi z naložbami v pridruženih družbah, obračunani z uporabo kapitalske metode	0	-33
Drugi čisti dobički/izgube	0	143
Odloženi davek	-1.479	1.171
Skupaj presežek iz prevrednotenja	17.459	12.722

Aktuarski dobički oziroma izgube zaradi spremembe sedanje vrednosti rezervacij za odpravnine zaradi spremenjenih aktuarskih predpostavk (drugi čisti dobički/izgube) se od 1. 1. 2016 ne izkazujejo več v presežku iz prevrednotenja, temveč v ločeni postavki izkaza finančnega položaja *Rezerve, nastale zaredi prevrednotenja po poštenu vrednosti*.

Skupina nima naložb v listinjenje.

A.4 Rezultati pri drugih dejavnostih

Najemne pogodbe

Skupina ustvarja manjši del prihodkov iz najemnih pogodb. Gre za oddajo v poslovni najem lastniških nepremičnin, izkazanih med sredstvi (naložbenimi nepremičninami) v bilanci stanja skupine, prihodki od najemnin pa so pripoznani enakomerno med trajanjem najema.

Iz oddaje v najem naložbenih nepremičnin je imela skupina v letu 2016 315.320 EUR prihodkov (2015: 191.766 EUR). Stroški vzdrževanja naložbenih nepremičnin so vključeni v najemno ceno oziroma jih skupina zaračuna najemnikom in so v letu 2016 znašali 145.877 EUR (2015: 60.880 EUR).

Pomembni posli in transakcije med družbami znotraj skupine

V nadaljevanju so predstavljeni sklopi pomembnih transakcij med družbami v skupini; ti se nanašajo na posle pozavarovanja med obvladujočo družbo in odvisnimi družbami ter izplačilo dividend obvladujoči družbi. Obveznosti do družb v skupini so v pretežni meri kratkoročne in na dan bilance stanja še nezapadle.

Prihodki in odhodki iz naslova poslovanja z družbami v skupini

(v tisoč EUR)	2016	2015
Obračunane kosmate zavarovalne premije	54.743	53.831
Obračunani kosmati zneski škod	-28.364	-35.186
Prihodki od dividend	26.309	13.004
Stroški pridobivanja zavarovanj	-11.142	-11.313
Skupaj	41.546	20.337

Naložbe in terjatve do družb v skupini

(v tisoč EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Dolžniški vrednostni papirji in posojila dana družbam v skupini	2.835	2.835
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	12.892	14.722
Skupaj	15.727	17.557

Obveznosti do družb v skupini

(v tisoč EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja do družb v skupini	7.434	7.893
Druge kratkoročne obveznosti iz sozavarovanja in pozavarovanja	2.648	2.921
Skupaj (brez rezervacij)	10.083	10.813

A.5 Druge informacije

Skupina v zvezi s poslovanjem nima drugih pomembnih informacij.

B. Sistem upravljanja

B.1 Splošne informacije o sistemu upravljanja

B.1.1 Upravljanje skupine Sava Re

V skupini Sava Re so organi vodenja in nadzora obvladujoče družbe odgovorni za ustrezno upravljanje in nadzor v celotni skupini ter za zagotovitev takega okvira upravljanja, ki ustreza strukturi, poslom in tveganjem skupine Sava Re kot celote in njenih posameznih družb.

Obvladujoča družba celovito upravlja skupino tako, da je poslovna strategija postavljena od zgoraj navzdol, pri čemer se upoštevajo vidiki skupine kot celote, pa tudi vidiki posamezne družbe v skupini. Za optimalno kapitaliziranost skupine in odpornost proti nepredvidenim dogodkom se kapital in kapitalska ustreznost na ravni skupine prav tako upravljata po načelu od zgoraj navzdol. V strategiji prevzemanja tveganj se določi pripravljenost za prevzem tveganj znotraj skupine kot celote in na ravni posamezne družbe.

Skupina ima vzpostavljen sistematičen pristop k upravljanju tveganj, ki zajema upravljanje tveganj na ravni posamezne družbe, ustrezno spremljanje tveganj posamezne družbe v obvladujoči družbi, pa tudi upravljanje tveganj na ravni skupine. Pri zadnjem se upoštevajo medsebojni vplivi tveganj posameznih družb, in sicer predvsem koncentracija tveganj in druga pomembna tveganja, ki so povezana z delovanjem skupine.

Organi vodenja ali nadzora posamezne odvisne družbe v skupini Sava Re ravnajo v skladu z enakimi vrednotami in politikami korporativnega upravljanja kakor obvladujoča družba, razen če ni z zakonskimi zahtevami, nadzorniškimi zahtevami ali določili glede sorazmernosti določeno drugače. Zato organi vodenja ali nadzora odvisne družbe v skupini Sava Re, v okviru svojih odgovornosti za upravljanje družbe, pri prenosu politik skupine preverijo potrebne prilagoditve lokalni zakonodaji in morebitne druge potrebne prilagoditve. Družbe v skladu z opredeljenimi postopki v politikah skupine tako določijo prilagoditve teh politik in zagotovijo, da odvisna družba z njimi ne bi kršila veljavnih zakonskih oziroma podzakonskih predpisov ali pravil varnega in skrbnega poslovanja.

Nadzor posamezne družbe v skupini Sava Re

Za zagotavljanje preglednega in učinkovitega upravljanja in nadzora poslovanja odvisnih družb v skupini Sava Re je nadzor obvladujoče družbe nad odvisnimi družbami razdeljen na tri dele, in sicer na:

- S** upravljavski nadzor (ki se izvaja z organi upravljanja – skupščina, nadzorni svet),
- S** poslovni nadzor (ki se izvaja z nosilci poslovnih funkcij),
- S** dodaten nadzor (ki se izvaja z nosilci ključnih funkcij).

Komunikacija med družbami v skupini Sava Re

Sava Re kot obvladujoča družba dvakrat letno organizira strateško konferenco skupine Sava Re, na kateri se obravnavajo strateške smernice za načrtovanje poslovanja družb v skupini in novosti, ki se načrtujejo znotraj posameznih poslovnih funkcij, ter izidi tekočega poslovanja posamezne družbe. Strateški konferenci sta tako namenjeni izboljšanju komunikacije o strategijah in usmeritvah v skupini Sava Re na ravni posloводства.

V skupini Sava Re so večkrat letno organizirana izobraževanja z različnih področij poslovanja, katerih namen je poenotenje poslovnih procesov ter prenos znanja, korporativne kulture in dobrih praks poslovanja.

Načrtovanje in poročanje odvisnih družb v skupini Sava Re

Proces in vsebina priprave letnih oziroma strateških načrtov obvladujoče in odvisnih družb sta podrobneje opredeljena v priločniku o obvladovanju poslovanja družb v skupini Sava Re.

Proces in vsebina poročanja odvisnih družb v skupini Sava Re sta podrobneje opredeljena v priločniku o finančnem obvladovanju poslovanja družb v skupini Sava Re ter pravilniku o upravljanju in nadzoru skupine Sava Re.

Družbe v skupini Sava Re so prevzele tudi enovito urejen sistem računovodskih in finančnih politik ter postopno prevzemajo usmeritve politike upravljanja tveganj.

B.1.2 Izbor sistema upravljanja in načelo sorazmernosti

Sistem upravljanja v posamezni družbi v skupini Sava Re je sorazmeren naravi, obsegu in zahtevnosti poslov družbe.

Posamezne odvisne družbe v skupini Sava Re imajo dvotirni oziroma, če to dopušča lokalna zakonodaja, enotirni sistem upravljanja.

Obvladujoča družba v skupini Sava Re in Zavarovalnica Sava imata vzpostavljen dvotirni sistem upravljanja.

B.1.3 Organi upravljanja

Organa upravljanja v posameznih družbah v skupini Sava Re sta poleg skupščine tudi organ vodenja (uprava, generalni direktor, izvršni direktor) in organ nadzora (nadzorni svet, nadzorni odbor, upravni odbor, odbor direktorjev) – odvisno od zakonodajne ureditve v posamezni državi in izbire sistema upravljanja v posamezni družbi: eno- ali dvotirni sistem.

Organi upravljanja opravljajo svoje naloge skladno z zakonodajno ureditvijo posamezne države, notranjimi pravili posamezne družbe in splošnimi usmeritvami, ki jih določajo politika upravljanja družbe, druge politike družbe in drugi notranji akti.

Skupščina

Skupščina je najvišji organ družbe, s katerim njeni delničarji uresničujejo svoje pravice v zadevah družbe.

Pristojnosti skupščine posamezne družbe so določene z zakonodajno ureditvijo posamezne države in statutom posamezne družbe. Pristojnosti skupščine so razmejene v tri vsebinske sklope:

- S** kadrovske odločitve (imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta, upravnega odbora, nadzornega odbora, podelitev razrešnice članom organov vodenja ali nadzora, glasovanje o nezaupnici, imenovanje zunanjega revizorja);
- S** poslovne odločitve (potrditev letnega poročila, če o njem dokončno ne odločijo organi vodenja ali nadzora, uporaba bilančnega dobička, dajanje soglasij k posameznim poslovnim odločitvam na predlog poslovodstva);

- temeljne odločitve v družbi (sprejetje in spremembe statuta, ukrepi za povečanje in zmanjšanje osnovnega kapitala, prenehanje družbe in statusna preoblikovanja).

Nekatere pomembnejše naloge skupščine Sava Re so odločanje o:

- sprejetju letnega poročila, če nadzorni svet letnega poročila ni potrdil ali če uprava in nadzorni svet prepustita odločitev o sprejetju letnega poročila skupščini,
- uporabi bilančnega dobička na predlog uprave in na podlagi poročila nadzornega sveta,
- imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta,
- podelitvi razrešnice članom uprave in nadzornega sveta,
- spremembah statuta,
- ukrepih za povečanje in zmanjšanje kapitala,
- prenehanju poslovanja družbe in statusnem preoblikovanju,
- imenovanju revizorja na predlog nadzornega sveta,
- drugih zadevah v skladu z zakonom in statutom.

Skupščina delničarjev posamezne družbe v skupini Sava Re je praviloma sklicana najmanj enkrat letno, najpozneje v roku, ki je določen v zakonodajni ureditvi posamezne države. Lahko je sklicana tudi v drugih primerih, določenih z zakonodajno ureditvijo posamezne države in statutom posamezne družbe, ter takrat, ko je to v interesu družbe. Skupščino navadno sklicuje poslovodstvo posamezne družbe. Zakonodajna ureditev posamezne države določa, v katerih primerih jo lahko skličejo tudi drugi organi družbe oziroma delničarji sami.

Podrobnosti o sklicu skupščine posamezne družbe, pravicah delničarjev v povezavi s skupščino, pogojih udeležbe na skupščini in uresničevanju glasovalnih pravic so določene v zakonodajni ureditvi posamezne države ter v statutu in poslovniku o delu skupščine posamezne družbe. Usmeritve za vsebinsko pripravo na skupščino posamezne odvisne družbe so podrobneje urejene tudi v pravilniku o upravljanju in nadzoru skupine Sava Re.

Organ nadzora (nadzorni svet, upravni odbor, nadzorni odbor, odbor direktorjev idr.)

V nadaljevanju uporabljeni izraz nadzorni svet je splošen izraz za organ nadzora.

Pravila, ki so določena za nadzorni svet v dvotirnem sistemu, veljajo tudi za nadzorni odbor, upravni odbor ali odbor direktorjev v enotirnem sistemu, razen če ni določeno drugače.

Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov družbe v celotnem poslovnem letu, v skladu s sprejeto poslovno strategijo in finančnim načrtom družbe. Pri tem ravna v skladu z zakonodajno ureditvijo države, statutom in drugimi akti družbe.

Sestaja se najmanj petkrat letno, običajno po preteku posameznega trimesečja poslovnega leta, ko obravnava letna in medletna poročila o poslovanju, ena seja pa je namenjena potrjevanju planskih dokumentov. Upravni odbor, nadzorni odbor ali odbor direktorjev v družbah z enotirnim sistemom se običajno sestaja tudi pogosteje.

Število članov nadzornega sveta mora zadoščati minimalnim zahtevam, ki jih določa zakonodajna ureditev posamezne države, v katerih je družba registrirana. To število je sorazmerno naravi, obsegu in zahtevnosti poslov posamezne družbe.

Nadzorni svet je sestavljen tako, da se zagotovita odgovoren nadzor in sprejemanje odločitev v korist družbe. Pri sestavi se upoštevajo strokovno znanje, izkušnje in veščine, ki se med posameznimi člani sveta med seboj dopolnjujejo.

Način delovanja nadzornega sveta je podrobneje urejen z notranjim aktom posamezne družbe.

Nekatere pomembnejše naloge nadzornega sveta obvladujoče družbe Save Re so:

- S** dajanje soglasja upravi k določitvi poslovne politike in finančnega načrta skupine Sava Re in družbe Save Re,
- S** dajanje soglasja upravi k določitvi strategije razvoja skupine Sava Re in družbe Sava Re,
- S** dajanje soglasja upravi k pisnim pravilom sistema upravljanja, upravljanja tveganj, spremljanja skladnosti, notranje revizije, aktuarske funkcije, notranjih kontrol in izločenih poslov,
- S** dajanje soglasja upravi k imenovanju nosilcev ključnih funkcij,
- S** dajanje soglasja upravi k poročilu o solventnosti in finančnem položaju družbe,
- S** dajanje soglasja upravi k določitvi okvirnega letnega programa dela notranje revizije,
- S** nadziranje primernosti postopkov in učinkovitosti delovanja notranje revizije,
- S** izdelava mnenja za skupščino delničarjev k letnemu poročilu o notranjem revidiranju,
- S** obravnava ugotovitev Agencije za zavarovalni nadzor in drugih organov nadzora v postopkih nadzora nad družbo,
- S** preverba letnih in medletnih poročil o poslovanju skupine Sava Re in družbe Save Re,
- S** preverba letnega poročila, ki ga je predložila uprava, oblikovanje stališča do revizijskega mnenja in sestava poročila za skupščino, v katerem navede morebitne pripombe in morebitno potrditev,
- S** preverba predloga za uporabo bilančnega dobička, ki ga je predložila uprava, in sestava pisnega poročila za skupščino.

Nadzorni svet za posamezno leto pripravi rokovnik sej nadzornega sveta in njegovih komisij, s katerim določi predvidene datume in vsebine posameznih sej, predvsem tistih, ki so obvezne zaradi zahtev za javne objave izidov poslovanja oziroma so običajne glede na dosedanjo prakso.

Sestava nadzornega sveta Save Re v letu 2016

Član	Naziv	Nastop mandata	Trajanje mandata
Branko Tomažič	predsednik (do 11. 10. 2016)	15. 7. 2013	do 11. 10. 2016
Mateja Lovšin Herič	predsednica (od 12. 10. 2016)	15. 7. 2013	15. 7. 2017
Mateja Lovšin Herič	namestnica predsednika (do 11. 10. 2016)	15. 7. 2013	15. 7. 2017
Slaven Mičković	namestnik predsednice (od 12. 10. 2016)	15. 7. 2013	15. 7. 2017
Slaven Mičković	član (do 11. 10. 2016)	15. 7. 2013	15. 7. 2017
Keith Morris	član	15. 7. 2013	15. 7. 2017
Andrej Gorazd Kunstek	član predstavnik delavcev	11. 6. 2015	11. 6. 2019
Mateja Živec	članica predstavnica delavcev (od 1. 4. 2016)	1. 4. 2016	11. 6. 2019
Helena Dretnik	članica predstavnica delavcev (do 19. 2. 2016)	11. 6. 2015	do 19. 2. 2016

Komisije nadzornega sveta

Nadzorni svet posamezne družbe v skupini lahko skladno z zakonodajo imenuje eno ali več komisij oziroma odborov, ki obravnavajo vnaprej določena področja, analizirajo določena vprašanja, pripravljajo predloge sklepov nadzornega sveta, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge ter s tem strokovno podpirajo delo nadzornega sveta. Ne glede na imenovanje komisije je odločanje v pristojnosti kolegijske odgovornosti nadzornega sveta.

V Savi Re sta kot redni komisiji nadzornega sveta oblikovani revizijska komisija ter komisija za oceno sposobnosti in primernosti, medtem ko ima nadzorni svet kot začasno komisijo oblikovano tudi komisijo za imenovanja.

Delovna področja in sestavo komisij nadzorni svet določi s posebnim sklepom ob upoštevanju določil veljavne zakonodaje, priporočil kodeksa upravljanja javnih delniških družb in notranjih aktov družbe.

Organ vodenja (poslovodstvo, uprava, generalni direktor, izvršni direktor)

V nadaljevanju uporabljeni izraz uprava je splošen izraz za organ vodenja.

Pravila, ki so določena za upravo v dvotirnem sistemu, veljajo tudi za generalnega direktorja ali izvršnega direktorja v enotirnem sistemu, če ni določeno drugače.

Uprava družbe vodi, zastopa in predstavlja družbo v pravnem prometu.

S svojim delom, znanjem in izkušnjami si prizadeva za dolgoročni uspeh družbe z zagotavljanjem kar najboljšega vodenja in upravljanja tveganj. Opredeljuje in določa cilje, vrednote, poslanstvo, vizijo in strategijo poslovanja posamezne družbe. Optimalnost poslovanja dosega z zagotavljanjem primerne strukture zaposlenih in skrbnim ravnanjem s finančnimi viri. Pri tem upošteva zakonodajno ureditev posamezne države, statut in druge akte posamezne družbe.

Uprava posamezne družbe v skupini Sava Re je praviloma veččlanska in je sestavljena strokovno zaradi zagotovitve sprejemanja odločitev v korist družbe ter skrbnega in odgovornega izpolnjevanja njenih ciljev. Število članov uprave je sorazmerno naravi, obsegu in zahtevnosti poslov posamezne družbe, pri čemer morajo biti jasno določene pristojnosti posameznega člana in zagotovljena ustrezna ločitev odgovornosti. Če lokalna zakonodaja dopušča enočlansko upravo, mora biti v taki družbi pri sprejemanju odločitev poslovodstva upoštevano načelo štirih oči.

Pri sestavi se upoštevajo strokovno znanje, izkušnje in veščine, ki se med posameznimi člani uprave med seboj dopolnjujejo, tako da lahko zagotovijo smotrn in preudarno upravljanje družbe.

Uprava deluje v skladu z visokimi etičnimi standardi in upošteva interese vseh skupin deležnikov.

Pristojnosti posameznih članov uprave in način delovanja veččlanskega organa so urejeni z notranjim aktom posamezne družbe (akt o upravi ali/in poslovnik o delu uprave).

Uprava posamezne družbe redno (najmanj enkrat v četrtletju) izčrpno in točno poroča nadzornemu svetu družbe o:

- S** izvajanju poslovne politike in drugih načelnih vprašanih poslovanja,
- S** donosnosti družbe, še zlasti donosnosti lastniškega kapitala,
- S** poteku poslov, še zlasti o prometu, finančnem položaju in plačilni sposobnosti,
- S** poslih, ki lahko pomembneje vplivajo na donosnost in plačilno sposobnost družbe, ter
- S** vseh pomembnih tveganjih, ki so oziroma bi lahko pomembneje vplivala na kapitalsko ustreznost družbe.

Nekatere pomembnejše naloge uprave obvladujoče družbe Sava Re so, da:

- S** vodi in organizira poslovanje družbe,
- S** zastopa in predstavlja družbo,
- S** odgovarja za zakonitost poslovanja družbe,
- S** sprejema strategijo razvoja družbe in skupine ter jo predloži nadzornemu svetu v soglasje,
- S** sprejema poslovno politiko in finančni načrt družbe in skupine ter jo predloži nadzornemu svetu v soglasje,
- S** sprejema notranje akte družbe,
- S** odobri in redno preverja strategije in pisna pravila o upravljanju tveganj, sistemu notranjih kontrol, notranji reviziji, aktuarski funkciji in izločenih poslih ter zagotovi njihovo izvajanje,

- S** sprejme poročilo o solventnosti in finančnem položaju ter ga predloži nadzornemu svetu v soglasje,
- S** s soglasjem nadzornega sveta podeli pooblastilo nosilcem ključnih funkcij družbe,
- S** daje poročila nadzornemu svetu o poslovanju družbe in skupine,
- S** pripravlja predlog letnega poročila s poslovnim poročilom ter ga skupaj z revizorjevim mnenjem in predlogom uporabe bilančnega dobička predloži nadzornemu svetu v potrditev,
- S** sklicuje skupščino,
- S** izvaja sklepe skupščine in nadzornega sveta.

Sestava uprave Save Re v letu 2016

Član	Naziv	Nastop mandata	Trajanje mandata
Zvonko Ivanušič	predsednik (do 23. 8. 2016)	1. 6. 2013	do 23. 8. 2016
Jošt Dolničar	predsednik (od 23. 8. 2016)	1. 6. 2013	5 let
Jošt Dolničar	član (do 23. 8. 2016)	1. 6. 2013	5 let
Srečko Čebron	član	1. 6. 2013	5 let
Mateja Treven	članica	1. 6. 2013	5 let

B.1.4 Upravljanje tveganj

Sistem upravljanja tveganj je eden ključnih gradnikov sistema upravljanja.

Vodstvo obvladujoče družbe skupine Sava Re in vodstva posameznih družb v skupini morajo zagotoviti, da imata skupina kot celota in njena posamezna družba organiziran učinkovit sistem upravljanja tveganj. Pri tem se upoštevajo velikost, narava in kompleksnost tveganj, ki jim je skupina oziroma posamezna družba izpostavljena.

Podlaga za učinkovit sistem upravljanja tveganj je ustrezna organizacijska sestava na ravni skupine in ravni posamezne družbe v skupini.

Podrobnosti o sistemu upravljanja tveganj so opredeljene v politiki upravljanja tveganj skupine in posamezne družbe. Podrobnosti o lastni oceni tveganj in solventnosti so navedene v politiki lastne ocene tveganj in solventnosti skupine oziroma posamezne družbe.

B.1.5 Ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj

Obvladujoča družba ima na ravni skupine vzpostavljene štiri funkcije, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot ključne v sistemu upravljanja (v nadaljevanju: ključne funkcije): aktuarsko funkcijo, funkcijo upravljanja tveganj, funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja in funkcijo notranje revizije. Ključne funkcije so vključene v sistem upravljanja skupine ter poleg vloge njene ključne funkcije praviloma opravljajo vlogo ključne funkcije obvladujoče družbe.

V obvladujoči družbi so ključne funkcije organizirane kot štabne službe ter so neposredno podrejene upravi obvladujoče družbe in vključene v procese odločanja.

Glavne naloge nosilca posamezne ključne funkcije na ravni skupine Sava Re so:

- S** usklajevanje razvoja enotne metodologije dela ključne funkcije v vseh zavarovalnih družbah v skupini;
- S** skrb za pripravo ustreznih krovnih politik za posamezno ključno funkcijo ter praviloma tudi za pripravo strokovnih usmeritev pri sprejemanju posameznih področnih operativnih predpisov v obvladujoči in odvisnih družbah;

- S** skrb za dosledno upoštevanje enotnih standardov delovanja posamezne ključne funkcije v vseh družbah v skupini;
- S** usklajevanje in izvajanje skupnih nalog in dejavnosti;
- S** usmerjanje in nadzor nad izvajanjem ključne funkcije v vseh družbah v skupini (usklajevanje načrtovanja dela in spremljanje poročil ključne funkcije v vseh družbah v skupini);
- S** izobraževanje in izmenjava dobrih praks posamezne ključne funkcije v skupini.

Ob upoštevanju načela sorazmernosti so tudi v sistem upravljanja posameznih družb v skupini, ki so zavarovalnice, v organizacijsko sestavo in procese odločanja vgrajene ključne funkcije. Te opravljajo svoje naloge neodvisno druga od druge in od drugih organizacijskih enot družbe. Izvajanje ključnih funkcij je neposredno podrejeno upravi. Kadar se njihova dejavnost ne izvaja v samostojni organizacijski enoti, mora biti zagotovljeno, da ima nosilec ključne funkcije vedno neposreden dostop do uprave družbe.

V organizacijsko sestavo in procese odločanja so ključne funkcije vgrajene zaradi okrepitve strukture treh obrambnih linij v sistemu upravljanja tveganj skupine Sava Re. Vse štiri ključne funkcije med seboj sodelujejo in si medsebojno redno izmenjujejo informacije, ki jih potrebujejo za svoje delo.

Nosilec ključne funkcije praviloma ne sme hkrati opravljati in nadzirati istih delovnih nalog. Organizacija dela mora biti taka, da delo različnih obrambnih linij poteka ločeno. Nosilec ključne funkcije ne sme biti član nadzornega sveta ali njegovih komisij v nobeni družbi v skupini Sava Re – s tem se zmanjša možnost nastopa nasprotja interesov. Morebitno nasprotje interesov mora nosilec ključne funkcije nemudoma razkriti upravi.

Če so v skladu z načelom sorazmernosti posamezni ključni funkciji dodeljene druge dejavnosti in naloge, morajo biti zagotovljeni ustrezni notranji ukrepi in mehanizmi za upravljanje morebitnega nasprotja interesov pri opravljanju dejavnosti te ključne funkcije. Ukrepi in mehanizmi za izogibanje položajem, ki bi lahko privedli do nasprotja interesov, so podrobneje opredeljeni v notranjem aktu, ki ureja delovanje posamezne ključne funkcije.

Ne glede na organizacijsko umeščenost vsake od ključnih funkcij v posamezni družbi so te neposredno umeščene tudi v strukturo ključnih funkcij skupine. Tako je zagotovljena neposredna povezava med ključno funkcijo posamezne odvisne družbe in ključno funkcijo skupine ter omogočen neposreden pretok informacij znotraj druge in tretje obrambne linije, kar omogoča celovito in dosledno upravljanje tveganj v skupini Sava Re.

Dejavnosti posamezne ključne funkcije

Ključne funkcije opravljajo naloge, ki jih določa zakon, ki ureja zavarovalništvo in na njem temelječi predpisi.

Funkcija upravljanja tveganj zlasti skrbi za:

- S** delovanje sistema upravljanja tveganj,
- S** prepoznavanje in oceno prevzetih tveganj,
- S** združevanje tveganj v skupen profil, vključno z medsebojnimi vplivi,
- S** redno spremljanje profila tveganj,
- S** poročanje o morebitnih nevarnih okoliščinah.

Naloge, pristojnosti, odgovornosti in pooblastila nosilca funkcije upravljanja tveganj, predvidene postopke dela ter obveznosti, obdobje in naslovnike poročanja podrobneje ureja politika upravljanja tveganj skupine.

Aktuarska funkcija zlasti:

- S** skrbi za koordinacijo in nadzor oblikovanja zavarovalno-tehničnih rezervacij, vključno z zagotavljanjem ustreznosti in kakovosti metodologij, predpostavk in uporabljenih podatkov,
- S** podaja mnenje o politiki prevzemanja zavarovalnih tveganj,
- S** podaja mnenje o ustreznosti pozavarovanja,
- S** prispeva k učinkovitemu sistemu obvladovanja tveganj, zlasti pri njihovem modeliranju.

Naloge, pristojnosti, odgovornosti in pooblastila nosilca aktuarske funkcije, predvidene postopke dela ter obveznosti, obdobje in naslovnike poročanja podrobneje ureja politika aktuarske funkcije skupine.

Funkcija spremljanja skladnosti poslovanja zlasti:

- S** skrbi za spremljavo skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami,
- S** seznanja upravo o skladnosti poslovanja z zakoni, podzakonskimi predpisi in notranjimi akti,
- S** ocenjuje možne vplive sprememb v pravnem okolju na poslovanje družbe,
- S** opredeljuje in ocenjuje tveganja glede skladnosti poslovanja ter pomaga pri njihovem obvladovanju.

Naloge, pristojnosti, odgovornosti in pooblastila nosilca funkcije spremljanja skladnosti poslovanja, predvidene postopke dela ter obveznosti, obdobje in naslovnike poročanja podrobneje ureja politika skladnosti poslovanja skupine.

Funkcija notranje revizije zlasti:

- S** daje nepristranska in ustrezna zagotovila ter svetuje upravi z namenom, da se ustvarja dodana vrednost ter prispeva k učinkovitosti in uspešnosti poslovanja,
- S** pomaga družbi pri uresničevanju njenih ciljev s sistematičnim in metodičnim ocenjevanjem ter izboljševanjem uspešnosti in učinkovitosti upravljanja družbe, upravljanja tveganj in kontrolnih postopkov,
- S** poroča upravi in organu nadzora o namenu, pristojnostih in nalogah notranje revizije ter izvajanju njenega načrta, o ugotovitvah izvedenih revizij pa tudi predlaga priporočila za njihove izboljšave.

Naloge, pristojnosti, odgovornosti in pooblastila nosilca funkcije notranje revizije, predvidene postopke dela ter obveznosti, obdobje in naslovnike poročanja podrobneje ureja politika funkcije notranje revizije skupine.

Poročanje nosilcev ključnih funkcij

Nosilec ključne funkcije v posamezni odvisni družbi poroča dvosmerno, in sicer:

- S** organom vodenja ali nadzora družbe in tudi, če je tako določeno, revizijski komisiji oziroma nadzornemu svetu ter v posameznih primerih, upošteva zakonodajno ureditev posamezne države in notranje akte posamezne družbe, tudi področnim odborom;
- S** nosilcu posamezne ključne funkcije na ravni skupine Sava Re.

Podrobnejši obseg, način in obdobja poročanja za posamezno ključno funkcijo določa notranji akt, ki ureja njeno delovanje.

B.1.6 Odbori v sistemu upravljanja

Uprava obvladujoče družbe po potrebi s svojim sklepom oblikuje odbore, ki pokrivajo raven skupine in obvladujoče družbe. Prav tako uprava posamezne odvisne družbe v skupini po potrebi oblikuje odbore s svojim sklepom. Odbori imajo posvetovalno vlogo ali pa jim uprava dodeli nekatere odločevalske pravice. Obravnavajo vnaprej določena področja, pripravljajo predloge sklepov upravi, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge, ter tako strokovno podpirajo delo uprave.

Odbori so sestavni del sistema upravljanja skupine in posamezne družbe ter se ukvarjajo z vprašanji z različnih področij, na primer: upravljanje tveganj, upravljanje naložb in obveznosti, aktuarstvo, notranja revizija, nagrajevanje.

Pristojnosti, pooblastila in sestava odborov so opredeljeni v notranjih aktih, sprejetih na upravi posamezne družbe, ki je oblikovala tak odbor.

Na ravni skupine ima Sava Re vzpostavljene te odbore:

- odbor za upravljanje tveganj in
- aktuarski odbor.

B.1.7 Informacije o politiki prejemkov

Politika prejemkov skupine Sava Re določa okvir za načrtovanje, izvajanje in spremljanje sistemov in programov prejemkov, ki podpirajo dolgoročno strategijo in politiko obvladovanja tveganj skupine.

Politika prejemkov se uporablja v družbi Sava Re in kot priporočilo v preostalih družbah v skupini Sava Re, na vseh organizacijskih ravneh in za vse zaposlene. Vključeni so:

- organi vodenja,
- višje in nižje vodstvo,
- nosilci ključnih funkcij in
- drugi zaposleni.

Politika prejemkov podpira konkurenčen in učinkovit ter hkrati pregleden in notranje pravičen sistem prejemkov. Ključna načela te politike so oblikovana na podlagi načel etičnega in trajnostnega ravnanja in poslovanja.

Glavna načela politike prejemkov so:

- jasno in pregledno upravljanje,
- zanesljivo in učinkovito upravljanje tveganj,
- skladnost z zakonskimi zahtevami in načeli dobrega poslovanja,
- spremljanje in prilagajanje tržnim trendom in praksam,
- trajnostno plačilo za trajnostno poslovanje,
- motiviranje in zadržanje zaposlenih.

Družbe v skupini Sava Re pri oblikovanju sistemov in programov prejemkov sledijo naslednjim smernicam:

- oblikovanje uravnotežene sestave prejemkov,
- zagotavljanje neposredne povezave med plačilom in rezultati,
- upoštevanje večletnega pogleda na uspešnost in uskladitev variabilnega dela prejemkov s trajnostjo poslovnih izidov skozi čas,

- zagotavljanje, da sistem spodbud vzdržuje skladnost s svojimi mehanizmi, organizacijskimi procesi in nagrajevanim ravnanjem oziroma vedenjem.

V družbah v skupini je priporočljivo, da se oblikuje taka sestava prejemkov:

- osnovna plača,
- variabilni del plače,
- druge ugodnosti in spodbude,
- prejemki ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi.

Osnovna plača je določena glede na vlogo in položaj zaposlenega, vključujoč profesionalne izkušnje, odgovornost, zahtevnost dela in lokalni položaj na trgu dela. Razpon osnovnih plač za vsa delovna mesta je določen v notranjih aktih posamezne družbe.

Variabilni del plače je odvisen od poslovne uspešnosti družbe in individualne uspešnosti posameznika oziroma pri vodjih tudi od uspešnosti področja, ki ga vodi. Ta del plače motivira in nagrajuje najuspešnejše zaposlene, ki izjemno prispevajo k trajnostnemu rezultatu, izpolnjujejo oziroma presegajo dogovorjena pričakovanja, krepijo dolgoročne odnose s strankami in ustvarjajo prihodke. Variabilni del plače za delovno uspešnost posameznika je vezan na uresničitev vnaprej predvidenih osebnih ciljev in drugih nalog na način, ki je v skladu s pričakovanim vedenjem oziroma sposobnostmi. Variabilni del plače za poslovno uspešnost je vezan na poslovni kazalec oziroma kombinacijo poslovnih kazalcev uspešnosti družbe in/ali skupine. Skupni variabilni del plače se praviloma lahko giblje med 0 in 30 % skupnih letnih prejemkov.

Sistem in program variabilnega dela plače uprave obravnava, določi in odobri nazorni svet. Variabilni del plače uprave temelji na izpolnjevanju ciljev in uspešnosti družbe kot celote oziroma skupine, h kateri družba spada.

Sestava in višina variabilnega dela plače po posameznih organizacijskih ravneh se določi v notranjih aktih posamezne družbe v skupini.

Družbe v skupini nimajo vpeljanega sistema nagrajevanja z delnicami in/ali opcijami.

Vrste in obseg morebitnih dodatnih ugodnosti in spodbud se določijo v notranjih pravilih posamezne družbe. Zaposleni imajo možnost vključitve v kolektivno dodatno pokojninsko varčevanje.

Dodatni prejemki ob prenehanju pogodb o zaposlitvi (razen tistih, ki so izplačani v skladu z zakonom in pogodbo o zaposlitvi – odpravnine) so vezani na dolgoročne dosežke. Poskrbljeno je, da je izključena možnost izplačil dodatnih prejemkov ob morebitnem neuspehu.

B.1.8 Poslovanje s povezanimi osebami

Družbe v skupini Sava Re izvajajo vse transakcije med povezanimi osebami glede na tržne pogoje, v zelo majhnem delu pa tudi z nadomestitvijo nastalih stroškov, povezanih z opravljanjem storitev. Pri posameznih transakcijah se pojavljajo kot ponudnik in uporabnik storitev znotraj skupine Sava Re, zato da se poveča uspešnost poslovanja skupine kot celote.

Pri vsakoletni funkcijski analizi se s prepoznavanjem tveganj in uporabljenih sredstev opredeli prevzeto tveganje po posameznih funkcijah, ki se izvajajo za potrebe upravljanja odvisnih družb. Funkcije, ki jih obvladujoča družba izvaja, obsegajo predvsem strateško postavljanje usmeritev, usklajevanje, nadziranje oziroma preverjanje in analiziranje.

Upravljske in poslovne funkcije, povezane z upravljanjem in nadzorom skupine in povezanih družb, se ne zaračunavajo.

Operativne transakcije, ki so predmet presoje z vidika transakcij s povezanimi osebami, se le-tem zaračunavajo po metodi primerljivih prostih cen na podlagi notranje ali zunanje primerjave, v zelo majhnem delu pa tudi z nadomestitvijo nastalih stroškov, povezanih z opravljanjem storitev.

Podrobneje je sistem transakcij s povezanimi osebami opredeljen v poročilu o transfernih cenah – splošna dokumentacija in poročilu o transfernih cenah – posebna dokumentacija, ki se pripravljata enkrat letno.

B.2 Zahteve glede sposobnosti in primernosti

Družbe v skupini Sava Re skladno z zahtevami veljavne zakonodaje zagotavljajo, da so osebe, ki družbo vodijo in nadzirajo, ustrezno usposobljene in primerne za strokovno vodenje, upravljanje in nadzorovanje.

Družbe s tem namenom opravljajo vrednotenje sposobnosti in primernosti osebja: članov uprave, članov nadzornega sveta, članov komisij nadzornega sveta, ključnih direktorjev, nosilcev ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj in osebja, ki nadzira posamezne dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem, pred imenovanjem na funkcijo in po imenovanju, kadar in če nastopijo okoliščine, zaradi katerih je treba opraviti vnovično vrednotenje sposobnosti in primernosti navedenih oseb.

Poleg tega, da ima zadevno osebje ustrezno usposobljenost, izkušnje in znanje (sposobnost), mora imeti še dober ugled in kazati integriteto v svojih dejanjih (primernost).

Ocena primernosti obsega oceno poštenosti in finančne trdnosti osebe na podlagi ustreznih dokazov o njenem značaju, osebnem vedenju in poslovnem ravnanju, vključno z morebitnimi kazenskimi, finančnimi in nadzornimi vidiki, ne glede na jurisdikcijo.

V letu 2016 so bile na ravni skupine pripravljene podlage za vpeljavo politike sposobnosti in primernosti zadevnega osebja. V družbah znotraj EU so bili izpeljani postopki ocene sposobnosti in primernosti celotnega zadevnega osebja.

Za zadevno osebje velja dolžnost obveščanja o novih dejstvih in okoliščinah oziroma spremembah informacij, ki so bile predložene za začetno oceno primernosti. Organ, pristojen za oceno sposobnosti in primernosti (ustrezno sestavljena komisija za oceno sposobnosti in primernosti), presodi, ali so nova dejstva in okoliščine oziroma spremenjene informacije take, da zahtevajo ponoven postopek ocene sposobnosti in primernosti.

Kadrovska funkcija od zadevnih oseb vsaj enkrat letno zahteva pisno lastno izjavo. Taka izjava potrjuje upoštevanje trenutnih standardov sposobnosti in primernosti zadevne osebe, vključno z zavezo, da kadrovska funkcija nemudoma obvesti o vseh okoliščinah, ki bi lahko vplivale na oceno njene sposobnosti in primernosti.

B.2.1 Zahteve glede sposobnosti zadevnega osebja

Organ nadzora in njegove komisije

Pri oceni usposobljenosti članov organa nadzora družbe in morebitnih njegovih komisij se upošteva znanje, pridobljeno z izobraževanjem in praktičnimi izkušnjami. Pri ocenjevanju usposobljenosti se proučijo te tri zahteve:

- izobrazba,
- zadostne strokovne izkušnje,
- splošno znanje in izkušnje.

Organ nadzora je sestavljen tako, da se zagotovi odgovoren nadzor in sprejemanje odločitev v korist družbe. Pri sestavi se upoštevajo strokovno znanje, izkušnje in večine, ki se med posameznimi člani organa nadzora med seboj dopolnjujejo. Organ nadzora, gledan kot celota, mora biti zadostno usposobljen. Posamezni njegovi člani s poglobljenim strokovnim znanjem lahko, zlasti na podlagi dodelitve odgovornosti za posamezno področje, nadomestijo manj poglobljeno znanje drugih članov organa nadzora na tem področju.

Organ vodenja

Pri oceni usposobljenosti članov organa vodenja družbe se upošteva znanje, pridobljeno z izobraževanjem in delovnimi izkušnjami, ocena usposobljenosti pa se izvede na podlagi dodeljene odgovornosti člana in ob upoštevanju teh zahtev:

- S** izobrazba,
- S** zadostne strokovne izkušnje,
- S** znanje in izkušnje na teh področjih: poznavanje trga, poznavanje poslovne strategije in poslovnega modela, poznavanje sistema upravljanja zavarovalnice, poznavanje finančne in aktuarske analize, poznavanje zakonodajnih okvirov in regulatornih zahtev.

Organ vodenja, gledan kot celota, mora biti zadostno usposobljen. Njegovi člani morajo imeti ustrezne izkušnje in znanje z zgoraj navedenih področij, odvisno od svojih delovnih področij. Posamezni člani organa vodenja s poglobljenim strokovnim znanjem lahko, zlasti na podlagi dodelitve odgovornosti za posamezno področje, nadomestijo manj poglobljeno znanje drugih članov na teh področjih.

Nosilci ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj

Pri oceni usposobljenosti nosilcev ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj se upošteva znanje, pridobljeno z izobraževanjem in delovnimi izkušnjami. Pri tem se ocena izvede na podlagi dodeljene odgovornosti za posamezno ključno funkcijo. Pri ocenjevanju usposobljenosti se proučijo te tri zahteve:

- S** izobrazba, vključno z dodatnimi usposabljanji, pridobljenimi zahtevanimi licencami ali specialističnimi izpiti,
- S** zadostne strokovne izkušnje, pomembne za posamezno ključno funkcijo,
- S** splošno znanje in izkušnje.

B.2.2 Zahteve glede primernosti zadevnega osebja

Osebna zanesljivost in ugled

Da je zagotovljeno zanesljivo in preudarno upravljanje družbe, mora imeti zadevno osebje poleg ustrezne usposobljenosti tudi dober ugled in odsevati integriteto v svojih dejanjih. Zadevna oseba se šteje za primerno, če ni razlogov za drugačno domnevo. Okoliščine, ki vzbujajo utemeljen dvom o primernosti, so škodljive za ugled zadevne osebe in posledično za ugled družbe.

Ocena osebne zanesljivosti in ugleda se oblikuje na podlagi informacij, pridobljenih z zbiranjem dokumentacije za izvedbo postopka ocene sposobnosti in primernosti.

Neodvisnost zadevnega osebja

Zadevno osebje je zaradi narave poslovnih odnosov lahko izpostavljeno nasprotju interesov. Če pri delu posamezne zadevne osebe nastopi nasprotje interesov, mora zadevna oseba to razkriti in delovati naprej v interesu družbe. Če pa to ni mogoče, mora o tem obvestiti organ vodenja oziroma organ nadzora, če se nasprotje interesov zazna pri članu organa vodenja ali članu organa nadzora.

Časovna razpoložljivost

Člani organa nadzora in njegovih komisij morajo poleg celovitega poslovnega znanja, ustrezne osebne integritete, poslovne etičnosti in neodvisnosti potrditi tudi, da so časovno razpoložljivi oziroma bodo med opravljanjem funkcije časovno razpoložljivi.

B.2.3 Postopek ocene sposobnosti in primernosti

Postopek ocene sposobnosti in primernosti vodijo posebne komisije, katerih podrobno sestavo določa krovni notranji akt. V postopku ocene zadevnega osebja jim kadrovska funkcija družbe pomaga pri opravljanju operativnih nalog, kot so pridobivanje, pošiljanje, obdelava in shranjevanje dokumentov ter rezultatov ocene sposobnosti in primernosti.

Komisije na podlagi zbranih dokumentov in izjav presojujejo o sposobnosti in primernosti ter izdajo oceno za zadevno osebo. Na podlagi ugotovljene ocene lahko določijo tudi potrebne dodatne ukrepe za zagotovitev ustrezne usposobljenosti zadevne osebe. Pri organih vodenja in nadzora komisije presojujejo tudi o sposobnosti celotnega organa.

B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti

Varno poslovanje zavarovalnic je za celotno gospodarstvo zelo pomembno. S tem namenom je v letu 2016 v celotni Evropski uniji zaživel direktiva Solventnost II, ki uvaja določanje višine zahtevanega kapitala z upoštevanjem dejanske izpostavljenosti različnim tveganjem posamezne zavarovalnice ali zavarovalniške skupine. Ta zakonodaja hkrati uvaja celovit sistem upravljanja družbe, znotraj katerega ima upravljanje tveganj pomembno vlogo. Vodstvo skupine Sava Re se zaveda, da je upravljanje tveganj ključno za doseganje poslovnih in strateških ciljev ter dolgoročno zagotavljanje solventnosti skupine. Zato v zadnjih letih stalno nadgrajuje sistem upravljanja tveganj v vseh družbah skupine in na ravni skupine.

Visoko zavedanje posamezne družbe v skupini o tveganjih, ki jim je izpostavljena, je bistveno za njeno varnost in finančno stabilnost ter hkrati za finančno stabilnost skupine. Za uvedbo dobrih praks v povezavi z upravljanjem tveganj se v skupini spodbuja kultura upravljanja tveganj z ustrezno opredeljenim nagrajevanjem zaposlenih, njihovim usposabljanjem in vzpostavljenim notranjim obveščanjem na ravni posamezne družbe in skupine.

Zaradi sistemizacije upravljanja tveganj je bila v skupini Sava Re sprejeta strategija prevzemanja tveganj, ki opredeljuje pripravljenost za prevzem tveganj v skupini, in politike, ki pokrivajo celoten okvir upravljanja tveganj, lastne ocene tveganj in solventnosti ter upravljanja posamezne kategorije tveganj. Posamezne družbe v skupini so na podlagi usmeritev strategije prevzemanja tveganj v skupini in politik skupine vzpostavile lastno strategijo prevzemanja tveganj in politike družbe, ki upoštevajo njihove posebnosti.

B.3.1 Organizacija upravljanja tveganj

Za sistematično upravljanje tveganj sta ključni ustrezna organizacijska sestava in jasno razmejene odgovornosti.

Za učinkovito delovanje sistema upravljanja tveganj v skupini sta primarno odgovorni uprava Sava Re in uprava posamezne odvisne družbe. Skupina pri upravljanju tveganj uporablja model treh obrambnih linij, ki vključuje jasno razdelitev odgovornosti in nalog posamezne linije:

- S** prva obrambna linija vključuje vse organizacijske enote, ki opravljajo poslovno dejavnost (sklepanje zavarovanj, prodaja, obravnava škod, naložbe, računovodstvo, kontroling, kadrovska služba in druge),
- S** druga obrambna linija, ki vključuje tri ključne funkcije (funkcija upravljanja tveganj, aktuarska funkcija, funkcija skladnosti poslovanja) in odbor za upravljanje tveganj, če je ta v družbi vzpostavljen, ter
- S** tretja obrambna linija, ki jo pokriva funkcija notranje revizije.

Sistem upravljanja tveganj v skupini je postavljen od zgoraj navzdol, pri čemer se upoštevajo posebnosti posamezne družbe.

Uprava posamezne družbe ima ključno vlogo in končno odgovornost za učinkovitost vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj ter njihovo usklajenost s standardi skupine in veljavno zakonodajo. Pri tem ima predvsem te odgovornosti:

- S** določitev strategije prevzemanja tveganj ter odobritev meja dovoljenega tveganja in operativnih limitov,
- S** sprejetje politik znotraj sistema upravljanja tveganj,
- S** odgovornost za upravljanje tveganj in odločanje na podlagi tveganj,

S spremljanje poslovanja z vidika tveganj in upoštevanje tveganj pri sprejetju poslovnih odločitev.

Nadzorni svet posamezne družbe odobri strategijo prevzemanja tveganj, politike upravljanja tveganj in imenovanje ključnih funkcij. Prav tako obravnava tekoča poročila, povezana s tveganji.

V **prvo obrambno linijo** posamezne družbe v skupini so vključeni vsi zaposleni v družbi, ki so odgovorni za operativno izvajanje delovnih nalog tako, da se tveganja odpravljajo ali zmanjšujejo. Dodatno so za posamezna tveganja iz registra tveganj pristojni še skrbniki tveganj. Izvršni direktorji sektorjev, direktorji področij in direktorji služb imajo nalogo, da so procesi, za katere so odgovorni, izvedeni tako, da so tveganja odpravljena ali zmanjšana. Pri tem morajo upoštevati okvire, določene v strategiji prevzemanja tveganj. Prva obrambna linija mora tveganja tudi spremljati in meriti, pripravljati poročila o njih za posamezno področje tveganj in prepoznavati nova tveganja.

Pri **drugi obrambni liniji** ima posamezna družba oziroma skupina vzpostavljene tri ključne funkcije. Poleg tega imajo večje družbe v skupini odbor za upravljanje tveganj. Člane tega odbora in nosilce ključnih funkcij imenuje uprava, ključne funkcije pa potrdi tudi nadzorni svet. Posamezna družba zagotavlja neodvisnost ključnih funkcij, ki so organizirane kot štabne službe in so neposredno podrejene upravi. Njihove vloge in odgovornosti so opredeljene v politiki posamezne ključne funkcije in politiki upravljanja tveganj, kjer je opredeljena funkcija upravljanja tveganj.

Funkcija upravljanja tveganj posamezne družbe je odgovorna predvsem za vzpostavitev učinkovitih procesov upravljanja tveganj in usklajevanje že vzpostavljenih tovrstnih procesov v družbi. Vključena je v vse faze prepoznavanja, ocenjevanja, spremljanja in upravljanja tveganj ter poročanja o njih. Prav tako je vključena v pripravo ustrezne strategije prevzemanja tveganj in v določanje mej dovoljenih tveganj. Nosilec funkcije upravljanja tveganj o tveganjih redno poroča odboru za upravljanje tveganj, upravi, nadzornemu odboru in nosilcu funkcije upravljanja tveganj skupine. S slednjo pri svojem delu stalno sodeluje. Poleg tega daje podporo upravi pri odločanju (vključno pri odločitvah, povezanih s strateškimi zadevami, kot so na primer strategija družbe, združitve in prevzemi ter večji projekti in naložbe).

Glavne naloge **aktuarske funkcije**, v povezavi s sistemom upravljanja tveganj, so priprava mnenja k politiki sklepanja zavarovanj, priprava mnenja o programu pozavarovanja ter neodvisno preverjanje in kritična presoja izračunov zavarovalno-tehničnih rezervacij, vključno s predpostavkami, metodami in uporabljeno strokovno presojo. Aktuarska funkcija posamezne družbe sodeluje z aktuarsko funkcijo skupine.

Glavne naloge **funkcije spremljanja skladnosti** v povezavi s sistemom upravljanja tveganj so prepoznavanje, upravljanje in poročanje o neskladnosti s predpisi, vključno s spremljanjem pravnega okolja, analizo obstoječih procesov v povezavi z njihovo skladnostjo z notranjimi in zunanjimi pravili ter vsemi spremembami predpisov.

V drugi obrambni liniji poleg ključnih funkcij v Savi Re in Zavarovalnici Savi deluje **odbor za upravljanje tveganj**. Odbor za upravljanje tveganj Sava Re obravnava tudi skupino. V oba odbora so vključeni predstavniki ključnih področij prve linije obrambe glede na profil tveganj družbe. Odbor je odgovoren predvsem za spremljanje profila tveganj družbe in skupine, analizo poročil o tveganjih in pripravo priporočil upravi. Znotraj odbora za upravljanje tveganj deluje tudi pododbor za upravljanje sredstev in obveznosti.

Tretjo obrambno linijo izvaja funkcija notranje revizije. Ta deluje na ravni posamezne družbe in na ravni skupine ter je popolnoma neodvisna od poslovnih področij in drugih funkcij. V sistemu upravljanja tveganj je funkcija notranje revizije odgovorna za neodvisno analizo in preverjanje

učinkovitosti vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj, zlasti prepoznavanje tveganj od spodaj navzgor, ki ga izvajajo zaposleni.

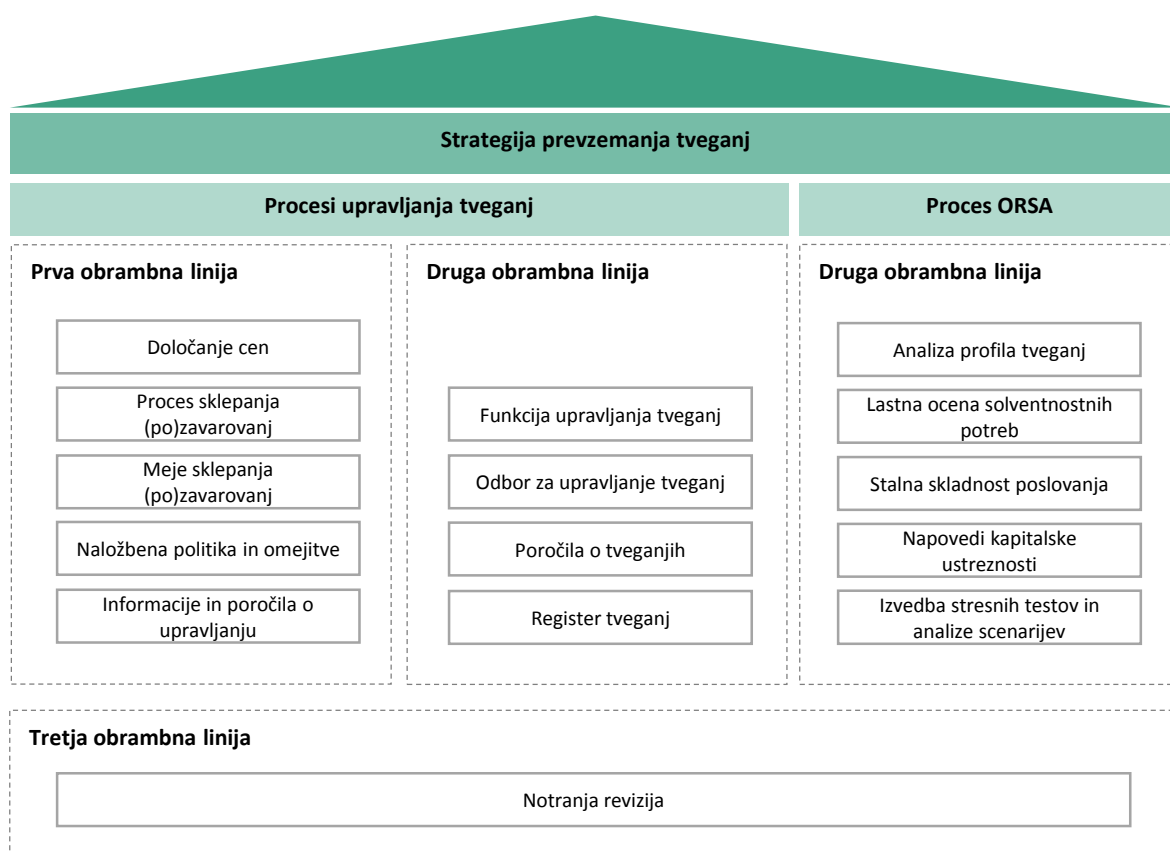
Dobre prakse modela upravljanja tveganj in organizacije upravljanja tveganj v Savi Re se prenašajo tudi na druge družbe v skupini.

B.3.2 Sestavni deli sistema upravljanja tveganj

Upravljanje tveganj je vključeno v vse faze poslovnega upravljanja in je sestavljeno iz teh ključnih elementov:

- S** strategije prevzemanja tveganj,
- S** procesov upravljanja tveganj znotraj prve in druge obrambne linije ter
- S** procesa lastne ocene tveganj in solventnosti (v nadaljevanju: ORSA).

Na naslednji sliki so prikazani sestavni deli sistema upravljanja tveganj v skupini Sava Re.

Strategija prevzemanja tveganj

Za postavitev trdnih okvirov upravljanja tveganj uprava s soglasjem nadzornega sveta Save Re potrjuje strategijo prevzemanja tveganj skupine Sava Re, ki na podlagi zmogljivosti za prevzem tveganj opredeljuje strategijo prevzemanja tveganj skupine. Pri opredelitvi te strategije posamezna družba v skupini upošteva okvir strategije prevzemanja tveganj v skupini Sava Re. Dokument na ravni skupine določa:

- S** pripravljenost za prevzem tveganj,
- S** sprejemljivost višine posameznih kazalnikov poslovanja in
- S** meje dovoljenega tveganja.

Osnovno načelo skupine je slediti poslovni strategiji in izpolnjevati ključne strateške cilje ter ob tem ohranjati ustrezno raven kapitala.

Glavna področja, na katerih temelji pripravljenost za prevzem tveganj, so:

- kapital,
- likvidnost,
- dobičkovnost produktov in
- ugled družbe.

Na podlagi pripravljenosti za prevzem tveganj skupine posamezna družba v skupini določi svojo strategijo prevzemanja tveganj, meje dovoljenega tveganja in operativne limite. Meje dovoljenega tveganja so meje posamezne kategorije tveganj, vključene v profil tveganj posamezne družbe v skupini, in določajo dopustna odstopanja od načrtovanih vrednosti. Te meje so določene na podlagi izsledkov analize občutljivosti, stresnih testov in scenarijev ter strokovne presoje.

Na podlagi pripravljenosti za prevzem tveganj in na podlagi meja dovoljenega tveganja posamezna družba v skupini določi operativne limite, na primer omejitve pri sklepanju (po)zavarovanj in naložbene meje, s čimer zagotovi, da se dejavnosti prve obrambne linije opravljajo glede na pripravljenost za prevzem tveganj. Poleg tega posamezna družba v skupini zagotavlja, da so za kršitve operativnih limitov dobro opredeljene in vzpostavljene eskalacijske poti in ukrepi vodstva.

Za redno spremljanje usklajenosti s strategijo prevzemanja tveganj so določene mere tveganja, ki omogočajo poenostavljeno spremljanje okvirnega trenutnega kapitalskega položaja posamezne družbe v skupini in skupine, ne da bi bilo za to treba opraviti celoten izračun zahtevanega solventnostnega kapitala. Za vsako kategorijo tveganj je opredeljen minimalni sklop mer tveganj, ki ga posamezna družba v skupini redno spremlja.

Procesi upravljanja tveganj

Procesi upravljanja tveganj so neločljivo povezani in vključeni v osnovne procese, ki se izvajajo znotraj posamezne družbe v skupini in na ravni skupine. V upravljanje tveganj so vključene vse organizacijske enote.

Procesi upravljanja tveganj so:

- prepoznavanje tveganj,
- ocenjevanje (merjenje) tveganj,
- spremljanje tveganj,
- določanje ustreznih ukrepov za obvladovanje tveganj (upravljanje tveganj) in
- poročanje o tveganjih.

Procesi upravljanja tveganj potekajo v vseh treh obrambnih linijah. Vloge posamezne obrambne linije so določene s politiko upravljanja tveganj. Procesi upravljanja tveganj so vključeni tudi v sistem odločanja; vse pomembne poslovne in strateške odločitve se ovrednotijo še z vidika tveganj.

V procesu **prepoznavanja** tveganj posamezna družba v skupini prepozna tveganja, ki jim je izpostavljena. Ključna tveganja so zbrana v registru tveganj posamezne družbe in sestavljajo njen profil tveganj, se četrletno preverjajo in po potrebi dopolnijo z novimi tveganji. Enako poteka tudi prepoznavanje tveganj na ravni skupine.

Prepoznavanje tveganj v posamezni družbi v skupini in na ravni skupine poteka od zgoraj navzdol in tudi obratno. Prepoznavanje tveganj od zgoraj navzdol poteka prek funkcije upravljanja tveganj, odbora za upravljanje tveganj in uprave posamezne družbe v skupini. Gre za prepoznavanje novih in

morebitnih tveganj na podlagi spremljanja pravnega in poslovnega okolja, tržnega razvoja in gibanja ter strokovnega znanja; ta pristop se uporablja predvsem pri strateških tveganjih, kot sta na primer tveganje ugleda in pravno tveganje.

Prepoznavanje od spodaj navzgor izvedejo posamezne organizacijske enote in skrbniki tveganj (prve obrambne linije). Prepoznano tveganje posamezna družba v skupini kategorizira ter ustrezno vključi v procese spremljanja, merjenja in poročanja.

Prepoznavanje tveganj se izvaja ves čas, predvsem v procesu poslovnega načrtovanja ter pri vseh večjih projektih in poslovnih pobudah, kot so uvedba novega produkta, vlaganja v nov razred naložb, prevzemi in drugo.

V skupini je vzpostavljeno redno **ocenjevanje** vseh tveganj, ki jim je posamezna družba oziroma skupina izpostavljena. Pri njihovem merjenju se uporabljajo kvalitativne in tudi kvantitativne metode. Prav zaradi kvantitativnega vrednotenja tveganj se na ravni skupine razvijajo podporni modeli za vrednotenje tveganj znotraj posamezne družbe v skupini in znotraj skupine.

Tveganja se tako v okviru skupine merijo:

- s standardno formulo Solventnosti II,
- z izračunom skupnih solventnostnih potreb v okviru lastne ocene tveganj in solventnosti (ORSA),
- z izvajanjem stresnih testov in analizo scenarijev,
- na podlagi kvalitativnega ocenjevanja tveganj v registru tveganj,
- z uporabo različnih mer tveganj, ki omogočajo poenostavljeno merjenje in spremljanje okvirnega trenutnega profila tveganj.

Uprava posamezne družbe v skupini je odgovorna za **obvladovanje tveganj** ter uporabo različnih tehnik in ukrepov pri obvladovanju tveganj. Pri svojih odločitvah upošteva vidik stroškov in koristi posameznega ukrepa ter morebitna priporočila odbora za upravljanje tveganj oziroma ključnih funkcij.

Če nastane potreba po sprejetju novega ukrepa, s katerim bi omejili posamezno tveganje, zadevna družba izvede analizo tega ukrepa, pri čemer upošteva vidik gospodarnosti. Odpravljanje ali zmanjševanje posameznega tveganja mora biti stroškovno ugodnejše od pričakovanih posledic morebitne uresničitve tveganja, ob upoštevanju verjetnosti uresničitve in finančnih posledic.

Proces v praksi poteka tako, da posamezna družba v skupini že pri poslovnem načrtovanju preveri, kako poslovna strategija vpliva na njen kapitalski položaj, in sicer z regulatornega vidika ter z vidika lastne ocene tveganj in solventnosti. Če se znotraj poslovnega leta sprejemajo odločitve, ki bistveno vplivajo na profil tveganj in niso bile ovrednotene z vidika tveganj pri poslovnem načrtovanju, zadevna družba ovrednoti vpliv odločitev na svoj profil tveganj in kapitalsko ustreznost ter preveri usklajenost s pripravljenostjo za prevzem tveganj. Če bi poslovna odločitev pomembno vplivala tudi na profil tveganj skupine, se ovrednoti še vpliv na profil tveganj in kapitalsko ustreznost skupine. Družba na podlagi izsledkov analize vpliva sprejme potrebne ukrepe. Če poslovna odločitev ni skladna s pripravljenostjo za prevzem tveganj oziroma je meja dovoljenega tveganja presežena, družba odstopanje dokumentira in sprejme ustrezne ukrepe za uskladitev stanja.

Spremljanje tveganj poteka na več ravneh: na ravni posamezne organizacijske enote in skrbnikov tveganj, v službi za upravljanje tveganj, na odboru za upravljanje tveganj ter na ravni uprave in nadzornega sveta posamezne družbe v skupini. Prav tako se profil tveganj družb v skupini spremlja na ravni skupine z vidika vpliva na profil družbe skupine. Zaradi spremljanja tveganj je določen

standardni nabor mer tveganj, ki ga družbe v skupini redno spremljajo. Poleg tveganj se spremljajo in nadzorujejo tudi ukrepi za obvladovanje tveganj.

V večjih družbah v skupini in na ravni skupine je vzpostavljeno tudi redno **poročanje o tveganjih**, ki poteka tako: skrbniki tveganj poročajo o posameznih kategorijah tveganj funkciji upravljanja tveganj, in sicer vnaprej določen nabor pomembnih mer tveganja in kvalitativne informacije. Na podlagi tega funkcija upravljanja tveganj skupaj s skrbniki tveganj pripravi poročilo o tveganjih, ki prikazuje celoten profil tveganj zadevne družbe. Poročilo je najprej obravnavano na odboru za upravljanje tveganj, nato pa še na upravi in nadzornem svetu družbe. Funkcija upravljanja tveganj nato poročilo pošlje tudi funkciji upravljanja tveganj skupine.

Lastna ocena tveganj in solventnosti

Lastna ocena tveganj in solventnosti (v nadaljevanju: ORSA) je proces, ki vključuje ugotovitev razlik med profilom tveganj skupine in predpostavkami standardne formule, lastno oceno solventnostnih potreb, projekcije kapitalske ustreznosti ter povezavo med profilom tveganja in upravljanjem kapitala. ORSA posledično omogoča skladnost poslovne strategije s strategijo prevzemanja tveganj in kapitalskimi zahtevami v smislu splošnega okvira upravljanja tveganj. Vzpostavlja povezavo med poslovno strategijo, prevzetimi kratko-, srednje- in dolgoročnimi tveganji ter kapitalskimi zahtevami, ki izvirajo iz teh tveganj.

ORSA poteka na ravni posamezne družbe v skupini in na ravni skupine. Družbe v skupini znotraj Evropske unije in skupina kot celota o izvedeni ORSI poročajo tudi regulatorju.

Pomemben rezultat ORSE je poglobljeno razumevanje profila tveganj skupine z vidika njenega trajnega delovanja. Na ravni skupine se v tem procesu ocenijo vsa pomembna merljiva in nemerljiva tveganja, ki bi lahko vplivala na njeno delovanje z ekonomskega in zakonodajnega vidika. Profil tveganj tako izraža prispevek vsakega pomembnega tveganja k celotnemu tveganju in solventnosti skupine.

ORSA vsebuje tri ključne elemente:

- S** oceno solventnostnih potreb skupine,
- S** oceno stalnega izpolnjevanja kapitalskih zahtev in zahtev glede zavarovalno-tehničnih rezervacij ter
- S** oceno, kako pomembno je odstopanje tveganj, ki jim je skupina izpostavljena, od predpostavk, ki so bile podlaga za določitev zahtevanega solventnostnega kapitala v skladu s standardno formulo Solventnosti II.

ORSA je proces, ki se na ravni skupine praviloma izvaja enkrat letno, ob večji spremembi profila tveganj pa tudi izredno. V tem procesu se uporabijo rezultati procesov upravljanja tveganj, ki se dopolnijo z dodatno analizo. ORSA je povezana tudi z drugimi procesi družbe: poslovnim in strateškim načrtovanjem, izračunom zahtevanega solventnostnega kapitala ter vrednotenjem bilance stanja in primernih lastnih virov sredstev v skladu z zahtevami Solventnosti II. Informacije, zbrane v celotnem procesu ORSE, vodstvo uporablja pri upravljanju kapitala, poslovnem načrtovanju ter razvoju in oblikovanju produktov, pa tudi pri sprejemanju tekočih poslovnih odločitev.

Pri ORSI se na ravni skupine določijo, analizirajo in pojasnijo glavne razlike med lastnim profilom tveganj in predpostavkami izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala po standardni formuli ter opredeli, ali so ta odstopanja pomembna. Pri tem se lahko v prvem koraku uporabijo kvalitativna merila. Ob znatnem odstopanju se na ravni skupine, glede na možnosti merjenja tveganja, izvede kvantitativno vrednotenje. Dodatno se v lastni oceni tveganj in solventnosti upoštevajo vsa

pomembna tveganja iz profila tveganj skupine, ki niso zajeta v standardni formuli. Ta se ovrednotijo glede na naravo tveganja in možnost kvantifikacije, bodisi kvalitativno bodisi kvantitativno.

Na podlagi vhodnih podatkov iz poslovnega in strateškega načrta ter strategije prevzemanja tveganj se na ravni skupine izračuna zahtevani solventnosti kapital ter ovrednoti bilanca stanja in primerni lastni viri sredstev v obdobju celotnega poslovnega in strateškega načrta. Tako se preveri, ali je poslovni in strateški načrt v skladu s strategijo prevzemanja tveganj.

Za izračun lastne ocene skupnih solventnostnih potreb skupina kot osnovo uporablja metodologijo standardne formule, vključno s korelacijskimi matrikami. Lastna ocena tveganj je tako prevrednotena standardna formula na segmentih tveganj, za katere skupina ocenjuje, da jih parametri standardne formule vrednotijo pomanjkljivo.

Skupina v procesu ORSE izvede tudi stresne teste in analizo scenarijev, ki so zanjo bistveni glede na profil tveganj. Strokovnjaki v skupini določijo dovolj širok nabor stresnih testov in scenarijev za pomembna tveganja skupine. Če je primerno, skupina razvije tudi stresne teste in scenarije z večletnim horizontom.

Odbor za upravljanje tveganj skupine pregleda in odobri predpostavke, stresne teste in scenarije ter metode, ki se uporabijo v izračunih ORSE. Odbor hkrati predlaga izboljšave in kritično presodi uporabljene predpostavke. Po uskladitvi uprava Save Re odobri stresne teste in scenarije.

Skupina z ORSO zagotavlja tudi stalno skladnost z zakonodajnimi zahtevami glede kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij. Stalna skladnost mora biti zagotovljena v obdobju poslovnega in strateškega načrtovanja, pa tudi v vsakem posameznem poslovnem letu. V obdobju poslovnega in strateškega načrtovanja je stalna skladnost zagotovljena tako, da sta poslovni in strateški načrt usklajena s strategijo prevzemanja tveganj in z zmogljivostjo za prevzem tveganj. V posameznem poslovnem letu skupina zagotavlja stalno skladnost predvsem z rednim spremljanjem profila tveganj in vnaprej določenimi merami tveganj ter s spremljanjem notranjih in zunanjih vplivov, ki bi lahko bistveno vplivali na profil tveganj skupine.

Na podlagi izvedene ORSE se na ravni skupine pripravi poročilo, ki se najprej obravnava na odboru za upravljanje tveganj skupine. Uprava Save Re v skladu s politiko lastne ocene tveganj in solventnosti Save Re najmanj enkrat letno kritično presoja in formalno odobri ORSO skupine. Z rezultati ORSE se seznanjajo tudi nadzorni svet. Ko uprava Save Re odobri rezultate ORSE, se z njimi seznanjajo vodstvo vseh organizacijskih enot obvladujoče družbe. Skupina predloži poročilo ORSE tudi Agenciji za zavarovalni nadzor.

Proces ORSA je vpet v proces odločanja in omogoča, da se ključne odločitve na ravni skupine sprejemajo z upoštevanjem tveganj ter da se poslovna strategija določa ob zavedanju tveganj in z njimi povezanimi kapitalskimi zahtevami. Rezultati ORSE se na ravni skupine upoštevajo pri sprejemanju poslovnih odločitev, upravljanju kapitala in razvoju produktov.

B.4 Sistem notranjega nadzora

B.4.1 Sistem notranjih kontrol

Sistem notranjih kontrol v skupini je namenjen ugotavljanju, merjenju, spremljanju in obvladovanju tveganj na vseh ravneh poslovanja, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bila skupina oziroma posamezna družba v skupini izpostavljena pri svojem poslovanju. Hkrati ta sistem zagotavlja skladnost poslovanja z notranjimi pravili ter izpolnjevanje zakonskih zahtev in zahtev drugih predpisov glede upravljanja tveganj.

Pomembno je, da zaposleni razumejo pomen notranjih kontrol in so dejavno vključeni v postopke njihovega izvajanja. Postopki poročanja ustrezni ravni vodstva glede morebitnih težav, odstopanj, neskladnosti z etičnim kodeksom družbe ali drugih kršitev politik ali nezakonitih dejanj morajo biti nedvoumni, predstavljeni vsem zaposlenim in jasno zapisani v dokumentih, razpoložljivih vsem zaposlenim.

Skupina ima politiko notranjih kontrol, katere cilj je učinkovit in zanesljiv sistem notranjih kontrol. Politika določa temeljna načela, strukturo in nosilce nalog tega sistema v skupini kot sestavni del sistema korporativnega upravljanja skupine.

B.4.2 Funkcija spremljanja skladnosti

Funkcija spremljanja skladnosti v posamezni družbi v skupini in na ravni skupine deluje v okviru štabne službe kot ena od štirih ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj. Praviloma je samostojen organizacijski del, ki je funkcionalno in organizacijsko ločen od drugih poslovnih funkcij družbe ter je neposredno podrejen upravi. Nosilca funkcije skladnosti pooblasti uprava posamezne družbe s soglasjem nadzornega sveta.

Funkcija skladnosti je kot notranja kontrolna funkcija del druge obrambne linije v sistemu treh obrambnih linij znotraj upravljanja tveganj. Njena glavna naloga je obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz neskladij z zakonodajo.

Naloga funkcije skladnosti so predvsem:

- S** spremljanje in redno ocenjevanje primernosti in učinkovitosti rednih postopkov in ukrepov, sprejetih za odpravljanje morebitnih pomanjkljivosti glede skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami,
- S** svetovanje in pomoč pri uskladitvi poslovanja družbe z obveznostmi, ki jih določajo predpisi, in z drugimi zavezami,
- S** presojanje mogočih vplivov sprememb v pravnem okolju na poslovanje družbe z vidika skladnosti poslovanja s predpisi in drugimi zavezami,
- S** opredelitev tveganja glede skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami,
- S** seznanitev uprave in nadzornega sveta družbe glede skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami ter oceni tveganj, ki so povezana s skladnostjo poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami,
- S** pri vprašanih skladnosti poslovanja povezovanje z vodstvenimi delavci in svetovanje le-tem,
- S** priprava letnega načrta skladnosti poslovanja za prepoznavanje in oceno glavnih tveganj skladnosti poslovanja, s katerimi se družba srečuje,
- S** sodelovanje pri izmenjavi vprašanj s področja skladnosti poslovanja, najboljših praks in izkušenj na ravni obvladujoče družbe z drugimi kontrolnimi funkcijami;
- S** usklajevanje priprave in sprejemanja politik in pravilnikov na ravni obvladujoče družbe in med obvladujočo in odvisnimi družbami v skupini;

- uskladitev priprave pripomb v družbi k spremembi predpisov iz zavarovalništva;
- sodelovanje pri vzpostavitvi in dopolnjevanju programov skladnosti poslovanja na nekaterih zaključenih področjih, vključno z notranjimi kontrolami za skladnost poslovanja, ob upoštevanju potreb in zmožnosti procesov ter razpoložljivih virov, glede na zahteve posebne zakonodaje ali drugih predpisov ter dejavnike širšega poslovnega in strokovnega okolja (na primer sprejetih zavez iz pogodb, deklaracij in drugih kolektivnih dejavnosti za dvig standardov poštenega poslovanja v širšem okolju).

B.5 Funkcija notranje revizije

Notranje revidiranje v družbah v skupini izvajajo samostojne organizacijske enote notranje revizije, ki so organizacijsko neposredno podrejene upravi ter funkcionalno in organizacijsko ločene od drugih organizacijskih delov. S tako organizacijo je zagotovljena samostojnost in organizacijska neodvisnost njihovega delovanja. Notranja revizija je sestavni del sistema notranjega nadzora družbe, ki zagotavlja neodvisno, redno in celovito pregledovanje in ocenjevanje ustreznosti upravljanja, upravljanja tveganj in kontrolnih postopkov družbe. Funkcija notranje revizije je kot notranja kontrolna funkcija del tretje obrambne linije notranjega nadzora družbe.

Notranja revizija opravlja notranje revidiranje poslovanja v skladu s hierarhijo pravil notranjega revidiranja, ki jo sprejema Slovenski inštitut za revizijo na podlagi zakona, ki ureja revidiranje, in pisnimi pravili delovanja notranje revizije. Funkcija notranje revizije deluje skladno s sprejeto politiko notranje revizije, ki opredeljuje namen, pristojnost, odgovornost in naloge notranje revizije. Prav tako določa položaj notranje revizije, vključno z naravo razmerja funkcijske odgovornosti direktorja notranje revizije organu nadzora, daje pooblastila za dostop do zapisov, zaposlenih, prostorov in opreme, pomembnih za izvajanje posla, ter opredeljuje področje in dejavnosti notranje revizije.

Nosilca funkcije notranje revizije za družbo Sava Re in skupino imenuje uprava Sava Re s soglasjem nadzornega sveta ob predhodnem mnenju revizijske komisije ter je hkrati direktor notranje revizije.

Nosilec funkcije notranje revizije ima pridobljen naziv preizkušeni notranji revizor. Podrobnejše pogoje za opravljanje te funkcije opredeljuje politika sposobnosti in primernosti družbe. Zaželeno je, da imajo tudi preostali notranji revizorji pridobljen naziv preizkušeni notranji revizor.

Notranja revizija opravlja nadzorne dejavnosti, kar organov nadzora in vodenja ne razrešuje njihove odgovornosti za vzpostavitev in delovanje učinkovitega ter uspešnega upravljanja družbe, upravljanja tveganj in kontrolnih postopkov (optimalno obvladovanje poslovnih tveganj ter skladnost poslovanja z zakoni, podzakonskimi predpisi in notranjimi pravili).

Funkcija notranje revizije poroča tisti ravni vodenja, ki omogoča izpolnjevanje nalog notranje revizije. Pristojen je za način vodenja notranje revizije in postopke notranjega revidiranja ter administrativno poroča članu uprave, odgovornemu za notranjo revizijo. Funkcionalno poroča upravi, nadzornemu svetu družbe in revizijski komisiji, pri čemer funkcionalno poročanje vključuje vse zadeve, povezane z vsebino notranjega revidiranja. Hkrati mora funkcija notranje revizije sodelovati neposredno z organom nadzora.

Funkcija notranje revizije letno predloži upravi, revizijski komisiji nadzornega sveta in nadzornemu svetu letni načrt dela in letno poročilo o delovanju službe notranje revizije. V letnem poročilu je zajeta informacija o skladnosti delovanja s kodeksom etike ter izjava o razkritju in izogibanju nasprotja interesov za poročano leto. Notranja revizija mora biti neodvisna, notranji revizorji pa morajo biti pri svojem delu nepristranski in brez predsodkov, izogibati se morajo tudi vsakemu navzkrižju interesov.

Funkcija notranje revizije mora organu nadzora najmanj enkrat na leto potrditi organizacijsko neodvisnost notranje revizije v letnem poročanju o delu notranje revizije.

Če je neodvisnost ali nepristranskost notranjih revizorjev v povezavi s predlaganimi storitvami svetovanja oslABLJENA, se mora to pred sprejetjem takega posla razkriti naročniku.

Funkcija notranje revizije mora sprejeti ukrepe za zmanjšanje učinkov ogrožanja neodvisnosti z dodeljevanjem različnih revizorjev, ki opravljajo vsako od teh storitev, z vzpostavitev neodvisnega vodenja in nadziranja, z opredelitvijo ločene odgovornosti za izsledke projektov in z razkritjem

domnevne ogroženosti. Ob morebitnem tveganju konflikta interesa zaposlenih v notranji reviziji mora funkcija notranje revizije delovati v skladu z notranjimi pravili za obvladovanje tveganja nasprotij interesov v družbi.

Naloge notranje revizije posamezne družbe v skupini so predvsem:

- S** na oceni tveganj vzpostavitev stalnega in celovitega nadzora nad poslovanjem družbe zaradi preverjanja in ocenjevanja, ali so procesi upravljanja tveganj, kontrolnih postopkov in upravljanja družbe ustrezni ter delujejo tako, da se zagotavlja doseganje teh pomembnih ciljev družbe:
  - uspešno in učinkovito poslovanje družbe,
  - poslovna in finančna uspešnost ter varovanje sredstev pred izgubo,
  - zanesljivo, pravočasno ter pregledno notranje in zunanje računovodsko in neračunovodsko poročanje,
  - skladnost z zakoni in drugimi predpisi ter notranjimi pravili;
- S** presojanje, ali upravljanje informacijske tehnologije v družbi podpira ter pomaga strategiji in ciljem družbe;
- S** ocena tveganja prevar in način njihovega obravnavanja v družbi (vendar se ne pričakuje, da bi imel notranji revizor strokovno znanje osebe, katere glavna naloga je odkrivati in raziskovati prevare);
- S** svetovanje;
- S** opravljanje drugih nalog, ki jih notranji reviziji nalaga zakonodaja. Notranja revizija obvladujoče družbe določi enotno metodologijo dela notranje revizijskih služb v družbah v skupini, skrbi za usklajeno delovanje in razvoj enotne metodologije dela v skupini Sava Re. Notranje revidiranje se izvaja po enotnem postopku, kot ga predpisujejo standardi in je podrobneje opredeljen v priročniku o delu notranje revizije.

Možne oblike sodelovanja v skupini:

- S** izvajanje notranjih revizij v odvisni družbi na podlagi ocene ključnih tveganj skupine,
- S** sodelovanje pri zahtevnejših revizijah v odvisni družbi,
- S** skupna izobraževanja,
- S** izvajanje pregledov kakovosti notranjega revidiranja odvisne družbe.

Notranja revizija obvladujoče družbe na podlagi politike upravljanja skupine zagotovi tudi vključenost odvisnih družb v obseg delovanja, da zagotovi pokritost ključnih tveganj na ravni skupine (tudi v primeru lastne notranje revizije v odvisni družbi).

Notranji revizorji obvladujoče družbe lahko izvajajo samostojne revizije v odvisnih družbah ali izredne revizije na podlagi tveganj, o katerih presoja obvladujoča družba na ravni skupine, ali sodelujejo pri posameznih zahtevnejših revizijskih poslih v odvisnih družbah. Letni načrt obvladujoče družbe na podlagi ocene ključnih tveganj skupine vsebuje predloge revizijskih poslov, ki jih bo notranja revizija izvedla v odvisni družbi.

Letno poročilo o delu notranje revizije obvladujoče družbe povzema ugotovitve letnih poročil funkcij notranje revizije posameznih družb.

B.6 Aktuarska funkcija

Aktuarska funkcija je administrativni pojem in zajema vse izvajalce, kadar opravljajo aktuarske naloge druge obrambne linije, ki so podrobneje opisane v nadaljevanju. Izvajalci aktuarske funkcije so zaposleni na področjih aktuarske funkcije v aktuariatih družb skupine. Opravljajo tudi aktuarske naloge prve obrambne linije. Aktuarska funkcija sicer deluje kot druga obrambna linija, zato je organizirana tako, da ena oseba ne sme hkrati opravljati (prva linija) in nadzirati (druga linija) istih delovnih nalog.

Za izvajanje aktuarske funkcije družbe je odgovoren nosilec aktuarske funkcije. Kompozitna družba in skupina lahko ločeno imenujeta nosilce aktuarske funkcije za premoženjska, življenjska in zdravstvena zavarovanja. Aktuarska funkcija skupine skrbi za usklajeno delovanje dela aktuarske funkcije v skupini Sava Re in za razvoj enotne metodologije. Nosilec aktuarske funkcije obvladujoče družbe je hkrati nosilec aktuarske funkcije skupine za premoženjska zavarovanja.

Nosilci aktuarskih funkcij družb v skupini Sava Re delujejo tudi v aktuarskem odboru skupine. Ta odbor med svojimi nalogami sprejema tudi odločitve kot predloge sklepov in priporočil upravi Sava Re, drugim ključnim funkcijam skupine in odboru za upravljanje tveganj skupine, kar izvaja skladno s poslovnikom, ki je priložen politiki aktuarske funkcije skupine. Članom aktuarskega odbora družba nalaga, da informacije o zadevnih dogovorih pošljejo ustreznim organom družbe.

Naloge aktuarske funkcije posamezne družbe v skupini so predvsem:

- S** usklajevanje izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij in zagotavljanje, da so te rezervacije v skladu z veljavnimi predpisi,
- S** zagotovitev ustreznosti metod, modelov in predpostavk za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij tako, da izražajo ključna tveganja in so dovolj stabilni,
- S** ocena ustreznosti in kakovosti podatkov za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij ter priporočila za prilagoditev procesov z namenom izboljšanja kakovosti podatkov,
- S** primerjava najboljših ocen SII-rezervacij z izkustvi ter ob morebitnih odstopanjih predlog spremembe predpostavk in modelov vrednotenja,
- S** nadzor uporabe približkov pri izračunu najboljših ocen SII-rezervacij,
- S** preverjanje ustreznosti politike prevzemanja zavarovalnih tveganj in izdaja mnenj o ustreznosti višine zavarovalnih premij, ob upoštevanju vseh povezanih tveganj in vplivov sprememb portfelja, opcij in garancij, antiselekcij, inflacije in pravnih tveganj,
- S** preverjanje ustreznosti ureditve pozavarovanja,
- S** sodelovanje pri vpeljavi in izvajanju sistema upravljanja tveganj, zlasti pri razvoju, uporabi in spremljanju ustreznosti modelov za izračun kapitalskih zahtev ter izvedbi ORSE,
- S** vsaj enkrat letno izdelava pisnega poročila, ki se predloži organu upravljanja (poslovodstvu), organu nadzora in lokalnemu nadzorniku; v poročilu se dokumentirajo opravljanje in rezultati zgoraj navedenih nalog ter jasno opredelijo morebitne pomanjkljivosti s priporočili, kako te pomanjkljivosti odpraviti.

Naloge aktuarske funkcije skupine so predvsem:

- S** smiselno opravljanje zgoraj naštetih nalog na ravni skupine, pri čemer se povzemajo in usklajujejo ugotovitve poročil aktuarskih funkcij posameznih družb,
- S** izdaja mnenja o ustreznosti pozavarovanja skupine kot celote,
- S** vsaj enkrat letno izdelava pisnega poročila, ki se predloži upravi in nadzornemu svetu obvladujoče družbe; v poročilu se dokumentirajo opravljanje in rezultati zgoraj navedenih nalog ter jasno opredelijo morebitne pomanjkljivosti in priporočila, kako jih odpraviti,
- S** usklajevanje delovanja aktuarskih funkcij posameznih družb tako, da se omogoča delovanje aktuarske funkcije skupine

- podpora aktuarskim funkcijam posameznih družb v skupini,
- usklajevanje smernic prevzema v (po)zavarovanje in oblikovanja zavarovalno-tehničnih rezervacij, zapisanih v politiki upravljanja zavarovalnih tveganj skupine,
- organiziranje sestankov aktuarskega odbora skupine,
- sodelovanje v odboru za upravljanje tveganj skupine.

V skladu s politiko upravljanja tveganj je aktuarska funkcija pri drugi obrambni liniji dejavno vključena tudi v postavljanje in izvajanje sistema upravljanja tveganj.

B.7 Zunanje izvajanje

Izločevanje poslov ali funkcij je pogodbeni prenos dela v povezavi z dejavnostjo zavarovanja ali pogodbeni prenos ključnih ali pomembnih poslovnih funkcij oziroma dejavnosti v družbah v skupini Sava Re, ki jih sicer družba opravlja v okviru svojih registriranih dejavnosti.

Skupina je v skladu z določili veljavnega zakona o zavarovalništvu sprejela politiko izločenih poslov skupine Sava Re, s katero ureja zunanje izvajanje ključnih ali pomembnih operativnih funkcij ali dejavnosti v skupini.

S politiko je določeno okvirno zunanje izvajanje ključnih ali pomembnih operativnih funkcij – pogodbe o izločenih poslih, pogoji za sklenitev pogodb, njihovo vzdrževanje in dokumentiranje ter zagotovljeno delovanje družbe v skupini skladno s predpisanimi smernicami o izločenih poslih. Opisani so koraki in odgovornost pri prenosu funkcije oziroma dejavnosti kot izločenega posla ter določeni standardi upravljanja in nadzora procesov prenosa funkcije oziroma dejavnosti v zunanje izvajanje.

Politika opredeljuje tudi register izločenih poslov, ki zajema vse pogodbe, štete kot izločeni posli, in določa način dokumentiranja za celoten proces odločanja, način zbiranja potrebnih dokumentov in podpisovanja pogodb.

Politika določa, da ima vsak izločeni posel skrbnika, čigar glavna naloga je nadzor izločene funkcije oziroma dejavnosti. Vsi izvajalci izločenih poslov se s podpisom pogodbe zavežejo poslovati v skladu z veljavno zakonodajo in sodelovati z lokalnim nadzornikom, ki ga družba v skupini obvesti o svoji nameri še pred sklenitvijo pogodbe o izločenem poslu.

Posamezna družba je v celoti odgovorna za svoje izločene funkcije oziroma dejavnosti, saj njena odgovornost do tretjih oseb ni prenosljiva na izvajalce storitev oziroma prevzemnike posla. Družba v skupini mora pred odločitvijo o dodelitvi oziroma izločitvi nalog ali funkcij oceniti in dokumentirati vpliv, ki ga bo povzročila taka izločitev poslov ali funkcij, ter zagotoviti redno izvajanje tega procesa v prihodnosti. Pogodbo o izločitvi posameznih poslov ali funkcij lahko sklene samo pod pogoji, ki jih določa zakonodaja.

V skupini v letu 2016 ni bilo izločenih poslov. Prav tako njene posamezne članice nimajo izločenih poslov z izvajalci zunaj skupine.

B.8 Druge informacije

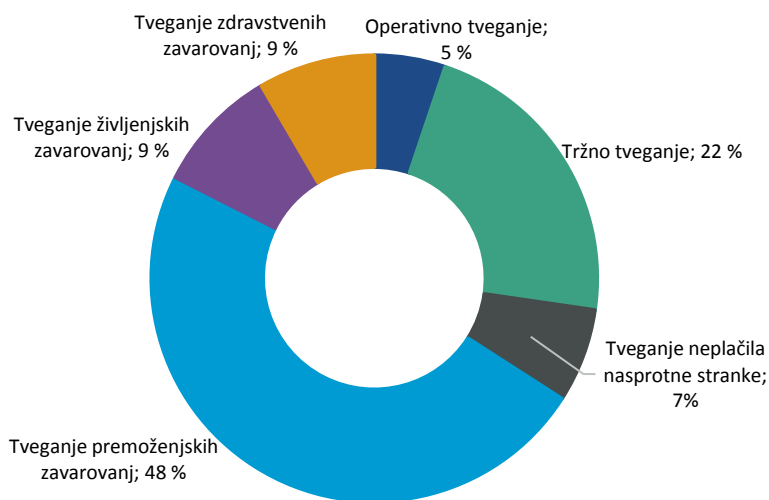
Pravila sistema upravljanja skupine so predmet rednega letnega pregleda. Nosilec pregleda je funkcija spremljanja skladnosti skupine, ki skupaj s funkcijo notranje revizije skupine preverja skladnost politike upravljanja z drugimi politikami v sistemu upravljanja ter z zakonodajo, drugimi notranjimi akti in predpisi. Pri preverjanju in ocenjevanju učinkovitosti okvira korporativnega upravljanja nosilec pregleda daje poudarek spremembam notranjih in zunanjih dejavnikov, ki vplivajo na skupino.

Redni letni pregled pravil sistema upravljanja s strani funkcije skladnosti v 2016 ni bil izveden, saj je skupina izvedbo notranjerevizijskega pregleda korporativnega upravljanja v skladu z načrtom službe notranje revizije za leto 2016 prenesla na zunanjega izvajalca, in sicer na družbo KPMG. Izvajalec je pri pregledu ugotovil, da je sistem korporativnega upravljanja v pregledanem obsegu pretežno skladen z ZGD-1, ZZavar-1 in podrejenimi akti ter drugimi zahtevami Solventnosti II. Poudarek tokratnega pregleda je bil na upravljanju odvisnih družb, ki je v Savi Re najbolj kompleksen, s poudarkom na največji med njimi, tj. Zavarovalnici Sava – v tem delu je izvajalec predložil tudi priporočila za izboljšanje.

C. Profil tveganj skupine

Skupina je pri svojem delovanju izpostavljena različnim vrstam tveganj, najbolj pa tveganju premoženjskih zavarovanj in tržnemu tveganju. Ta tveganja meri s standardno formulo Solventnosti II in z lastno oceno tveganj. Na spodnjem grafu je prikazan profil tveganj skupine v skladu s standardno formulo.

Profil tveganj skupine na dan 31. 12. 2016²

² Odstotki so dobljeni kot delež v vsoti vseh tveganj (vključno z operativnimi tveganji), v razdelkih v nadaljevanju pa so odstotki prikazani kot delež v vsoti vseh tveganj brez operativnih tveganj (tj. delež v nediverzificiranem osnovnem zahtevanem solventnostnem kapitalu).

C.1 Zavarovalno tveganje

Zavarovalno tveganje izvira iz zavarovalnih poslov: sklepanja (po)zavarovanj ter izvajanja zavarovalnih pogodb in poslov, ki so v neposredni zvezi z zavarovalnimi posli. Povezano je z nevarnostmi, ki so krite s (po)zavarovalnimi pogodbami, pa tudi s spremljajočimi postopki, in izvira iz negotovosti, neločljivo povezani s pojavom, obsegom in časom nastanka obveznosti.

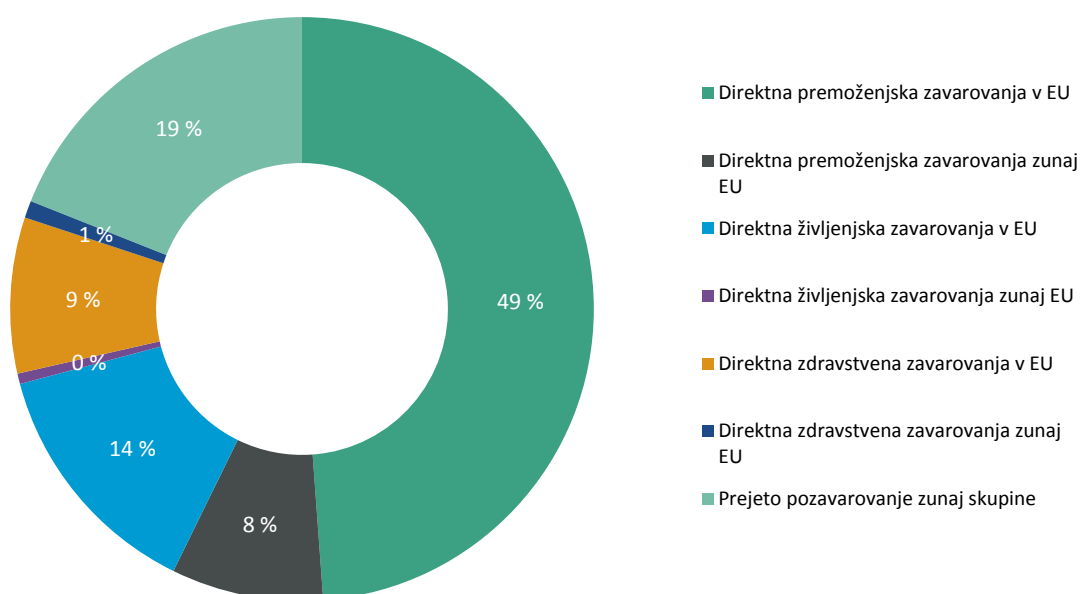
Zavarovalna tveganja v splošnem delimo na:

- S tveganja premoženjskih (po)zavarovanj,
- S tveganja življenjskih (po)zavarovanj in
- S tveganja zdravstvenih (po)zavarovanj.

Skupina trži vse tri vrste zavarovanj in je posledično izpostavljena vsem trem kategorijam tveganj.

V nadaljevanju je prikazana kosmata zavarovalna premija glede na vrsto posla ločeno za družbe v in zunaj EU.

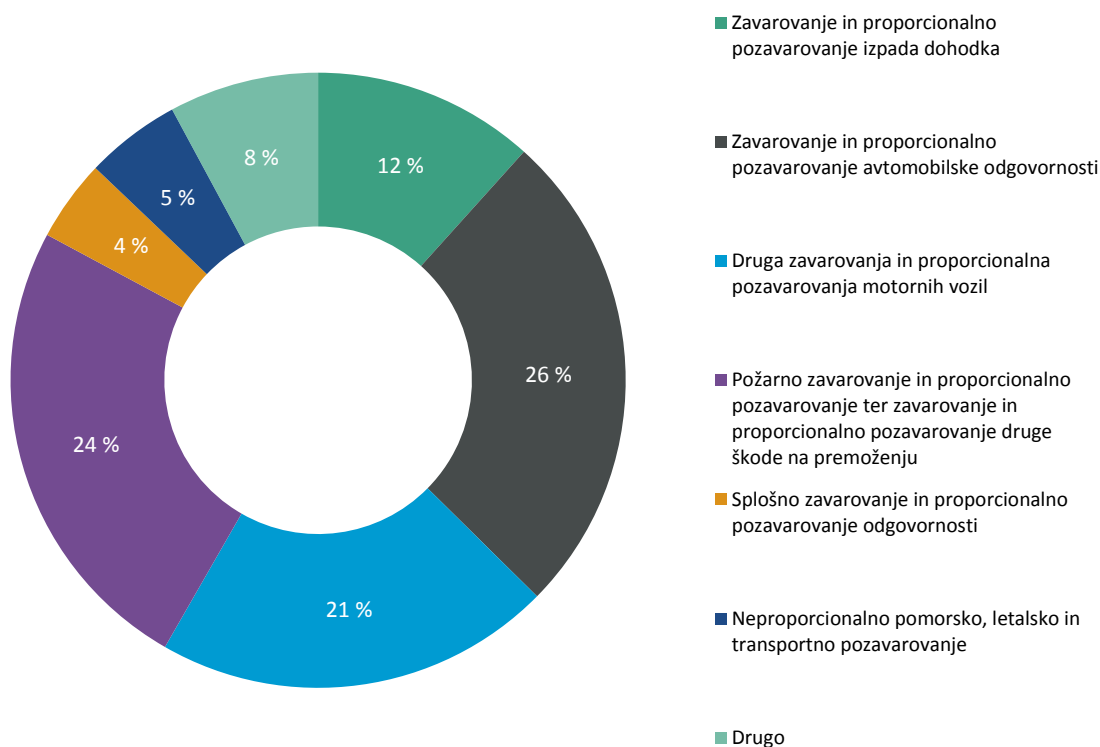
Struktura kosmate obračunane premije skupine

C.1.1 Tveganje premoženjskih zavarovanj

V nadaljevanju so prikazani čisti prihodki za premijo premoženjskih zavarovanj po pomembnih vrstah poslovanja.

Čisti prihodki za premijo po pomembnih vrstah poslovanja

Izpostavljenost tveganju

Tveganje premoženjskih zavarovanj delimo na:

- S Premijsko tveganje** – tveganje, da obračunana premija ne zadostuje za obveznosti, ki bodo nastale s sklenitvijo (po)zavarovalne pogodbe. To tveganje je odvisno od številnih dejavnikov, kot so na primer neustrezna ocena dogajanja na trgu, slaba ocena škodnega dogajanja, uporaba neustreznih statističnih podatkov, zavestna določitev prenizke premije za posamezne zavarovalne vrste poslovanja zaradi pričakovanih kompenzacijskih učinkov pri drugih zavarovalnih vrstah poslovanja oziroma neustrezna ocena vpliva zunanjih makroekonomskih dejavnikov, ki se med trajanjem lahko bistveno spremenijo. Sem uvrščamo:
  - tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje,
  - tveganje, da je produkt neustrezno načrtovan, in
  - tveganje nastanka nepričakovanega obsega škod.

V skladu s sestavo portfelja skupine k premijskemu tveganju največ prispevajo avtomobilska in premoženjska zavarovanja (v ožjem smislu) ter proporcionalna in neproporcionalna pozavarovanja premoženjskih zavarovanj (v ožjem smislu).

- S Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij** – tveganje, da zavarovalno-tehnične rezervacije bodisi ne zadoščajo za pokrivanje vseh obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb zaradi neustreznih metod, neustreznih, nepopolnih in netočnih podatkov, neučinkovitih postopkov in kontrol ali neustrezne strokovne presoje, bodisi pride do napake pri poročanju, posledica katere so nezanesljive informacije o finančnem položaju družbe. Sem uvrščamo:
  - tveganje razpoložljivosti in točnosti podatkov,
  - tveganje uporabe nerazumnih metod ali predpostavk,
  - tveganje napake v izračunu,

- tveganje kompleksnosti uporabljenih orodij v procesu, ki vodijo k zavajajočim rezultatom.

Podobno kakor pri premijskem tveganju prav tako največ prispevajo k tveganju nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij avtomobilska zavarovanja in premoženjska (po)zavarovanja (v ožjem smislu), pri katerih je zaradi večletne usmerjenosti skupine k tem poslom tudi obseg najboljših ocen rezervacij strukturno najobsežnejši.

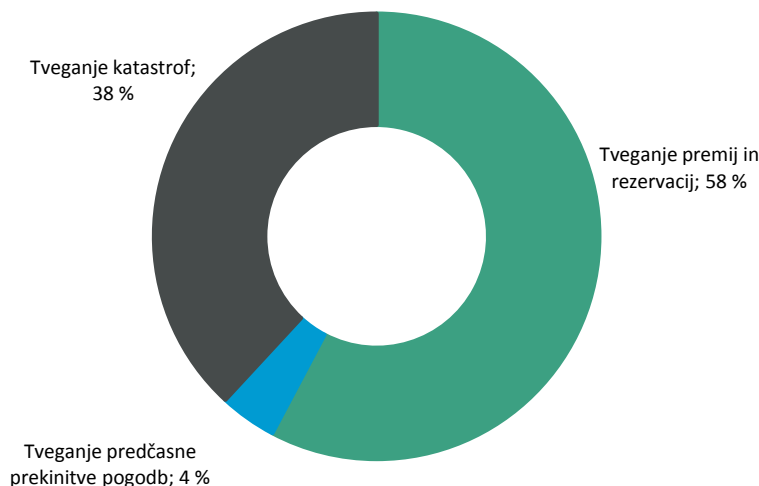
S Tveganje katastrof zajema katastrofalne dogodke, ki se pojavljajo redko, vendar so finančni učinki posledic previsoki, da bi jih lahko pokrili s sicer ustrezno visoko premijo in dotlej ustrezno visoko oblikovanimi rezervacijami. Uresničilo bi se lahko ob ekstremnih dogodkih oziroma večjem številu katastrofalnih škod v krajšem obdobju. Tveganje vključuje tudi preveliko geografsko koncentracijo rizikov. Skupina ima geografsko razmeroma dobro razpršen portfelj, nekaj več koncentracije tveganj je v Sloveniji, kar se dodatno uravnava s programom retrocesije. Razmeroma visoka kapitalska zahteva izhaja iz agregacije velikega števila zahtev za različne manjše naravne nevarnosti in regije ter različne katastrofalne dogodke, ki jih povzroči človek.

S Tveganje predčasne prekinitve pogodb – tveganje izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti, ki izhajajo iz sprememb v ravni ali nepredvidljivosti stopnje predčasne prekinitve polic. Skupina ni pomembno izpostavljena tej vrsti tveganja.

Druga tveganja, na primer tveganje ekonomskega okolja in tveganje obnašanja zavarovalcev, so sicer lahko pomembna, se pa njihov vpliv posredno upošteva že v zgoraj naštetih tveganjih premoženjskih zavarovanj.

Merjenje tveganja

Skupina za kvantitativno oceno tveganja premoženjskih zavarovanj uporablja standardno formulo Solventnosti II. Na dan 31. 12. 2016 je bila tako skupina v skladu s to formulo izpostavljena tveganju premoženjskih zavarovanj v višini 138,9 milijona EUR. Kapitalska zahteva za tveganje premoženjskih zavarovanj predstavlja 50,9 % nediverzificiranega zahtevanega osnovnega solventnostnega kapitala skupine. Največji delež v nediverzificiranem tveganju premoženjskih zavarovanj ima tveganje premij in rezervacij, visoko je tudi tveganje katastrof. Tveganje predčasne prekinitve pogodb premoženjskih zavarovanj je razmeroma nizko.

Nediverzificirano tveganje premoženjskih zavarovanj po podmodulih tveganja

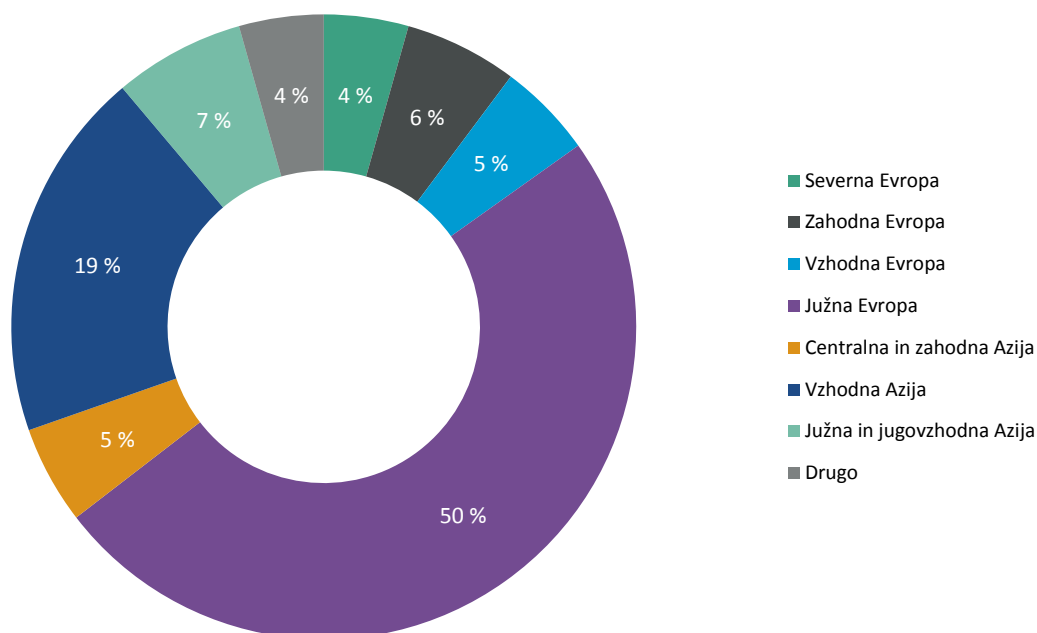
Skupina kvantitativno meri zavarovalna tveganja tudi v okviru ORSE. Tveganje premij in rezervacij se v ORSI trenutno ocenjuje z uporabo parametrov, specifičnih za posamezno podjetje (v nadaljevanju: USP). Poleg tega smo v ORSI skupine izračunali tudi kapitalsko zahtevo za tveganje viharja in toče za Slovenijo, ki je standardna formula ne predvideva, ter prilagodili oceno za tveganje katastrofe za požar, ki ga povzroči človek, pri čemer se je namesto zavarovalne vsote uporabilo največjo verjetno škodo v 200-metrskem radiju.

Poleg kvantitativnega merjenja tveganj posamezna družba v skupini četrtno spremlja svojo izpostavljenost tveganju premoženjskih zavarovanj z različnimi kazalniki tveganj. Na podlagi teh informacij posamezna družba v skupini, pa tudi skupina pravočasno zazna morebitne spremembe, kar vodstvu omogoča pravočasno ukrepanje.

Koncentracija tveganja

Spodnji graf prikazuje sestavo čistih prihodkov za premijo za požarna in druga škodna zavarovanja in proporcionalna ter neproporcionalna premoženjska pozavarovanja po regijah. Iz prikazanega je razvidno, da ima skupina več premije v južni Evropi, kar je posledica sklepanja zavarovalnega posla v Sloveniji. Na drugih območjih nima večjih izpostavljenosti.

Čisti prihodki za premijo premoženjskih zavarovanj in pozavarovanj (v ožjem pomenu)

Izpostavljenost v Sloveniji izhaja iz poslovanja Zavarovalnice Sava, ki je največja družba v skupini Sava Re. Poleg tega je glavna posla Zavarovalnice Sava pozavarovana pri Savi Re. Portfelj je najbolj koncentriran na Štajerskem in Dolenjskem. V spodnji preglednici so prikazani deleži izpostavljenosti po posameznih območjih v Sloveniji za nevarnost toče, poplave in potresa.

Izpostavljenost po območjih v Sloveniji

Vrsta poslovanja	Toča	Poplava	Potres
Maribor z okolico	46,9 %	45,6 %	19,6 %
Ljubljana z okolico	18,7 %	16,6 %	38,2 %
Novo mesto	13,7 %	18,8 %	25,9 %
Drugo	20,7 %	19,0 %	16,3 %

Upravljanje tveganja

Skupina upravlja zavarovalna tveganja z:

- S** ustaljenimi postopki za prevzem v kritje, ki obsega procedure in pooblastila za sklepanje polic z višjimi zavarovalnimi vsotami ter proces sklepanja (po)zavarovalnih pogodb v skladu z notranjimi smernicami oziroma individualni prevzem rizika za visoko izpostavljenost,
- S** določitvijo limitov sklepanja,
- S** geografsko razpršitvijo,
- S** ustrezno aktuarsko cenovno politiko pri oblikovanju in spremljavi produkta ter
- S** ustreznim programom pozavarovanja (retrocesije).

Spodaj podrobneje navajamo obvladovanje tveganj za posamezno tveganje premoženjskih zavarovanj.

Premijsko tveganje

Tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje se v skupini znižuje z omejevanjem pooblastil za masovno sklepanje zavarovanj, z dodatnim izobraževanjem prevzemnikov rizika in tržnikov, s pripravo razumljivih, nedvoumnih in podrobnih navodil ter z določitvijo primernih prevzemnih limitov, ki so usklajeni s poslovnimi strategijami, strategijo prevzemanja tveganj in ustreznimi pozavarovalnimi programi. Poleg tega se posebna pozornost namenja temu, da se produkti ponujajo ustreznim ciljnim strankam (da se prepreči zavajajoča prodaja in/ali antiselekcija), da se pozavarovanje sprejema od zaupanja vrednih cedentov in da so pravilno vzpostavljene potrebne omejitve koncentracije izpostavljenosti po geografskih regijah in homogenih skupinah tveganja, ki ohranjajo dobro razpršenost rizikov. Dodatno tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje je napačno ocenjevanje največje pričakovane škode (v nadaljevanju: PML). Za zmanjševanje tega tveganja, so v skupini pripravljene smernice za določanje PML, ocene PML se izvedejo timsko, retrocesijski program pa krije tudi napake pri postavljanju PML.

Tveganje, da je produkt neustrezno načrtovan, se v skupini omejuje tako, da se pred začetkom prodaje pripravijo podrobne analize trga, da se spremljajo informacije iz okolja (mediji, konkurenca, stranke), zakonodaja in njene zahteve, opazuje trend gibanja škod v preteklosti (celotnega zavarovalnega trga) in napovedi za prihodnost. Pri prejetem pozavarovanju je poleg poznavanja trga ključno preverjanje zanesljivosti partnerjev, s katerimi se posel sklepa. Dodatno za prejeta pozavarovanja lahko uporabimo posebna določila pozavarovalnih pogodb za omejitev nestanovitnosti rezultatov, kot so določila o drseči in profitni proviziji ter omejitvi škodnega količnika.

Tveganje nastanka nepričakovanega obsega škod se v skupini nadzoruje s poglobljenim ocenjevanjem rizikov pri sprejemanju v zavarovanje ter z omejevanjem pooblastil za sklepanje (po)zavarovanj in razvijanjem IT-podpore, ki omogoča natančen pregled nad akumulacijami škod. Tudi to tveganje se lahko pri prejetih pozavarovanjih obvladuje s posebnimi določili proporcionalnih pozavarovalnih pogodb, ki omejujejo udeležbo pozavarovalca v nepričakovanih škodah, pri neproporcionalnih pogodbah pa se ne prevzemajo neomejeni intervali kritja. Velikega pomena pri zmanjševanju tega tveganja sta tudi vsakoletno preverjanje ustreznosti pozavarovalne zaščite z uporabo različnih stresnih testov in scenarijev ter ustrezno določanje samopridržajev.

Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij

Družbe v skupini imajo za obvladovanje tveganja zavarovalno-tehničnih rezervacij vzpostavljene dobre postopke in učinkovite kontrole za izračun teh rezervacij v skladu z MSRP in predpisi Solventnosti II. Poleg tega se vsako leto izvede analiza ustreznosti oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacij v predhodnih letih, na podlagi katere se analizirajo vsi glavni vzroki za morebitne neustrezne višine teh rezervacij. Vse tako pridobljene izkušnje se nato uporabijo pri oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij v prihodnosti.

Na podlagi dokumentiranja in razumevanja postopka izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij se opredelijo in opišejo morebitna tveganja, kot so:

- razpoložljivost in točnost podatkov,
- primernost metod in predpostavk,
- napake v izračunu,
- podpora procesa v informacijskem sistemu in orodjih.

Za vsako opredeljeno tveganje se vzpostavi kontrola za njegovo ublažitev. Opišejo se vzpostavljene kontrole, ki zagotavljajo kakovost podatkov in zmanjšujejo tveganja, povezana z izračuni zavarovalno-tehničnih rezervacij. Zasnova in operativna učinkovitost kontrol se preverita najmanj enkrat letno

oziroma ob večjih spremembah postopka ali metod oziroma modelov, uporabljenih za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Kontrole zajemajo:

- S** uskladitev podatkov o zavarovalno-tehničnih postavkah s finančnimi evidencami družbe,
- S** medsebojni strokovni pregled aktuarskih metod in predpostavk,
- S** opredeljene kontrole o upravljanju sprememb za IT-orodja, uporabljena v postopku,
- S** pregled aktuarja in potrditev zabeleženih zneskov zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Postopek izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij se redno potrjuje. Pri bistvenih spremembah v postopku, metodologiji ali modelih, uporabljenih za oblikovanje zavarovalno-tehničnih rezervacij, se validacija izvede v skladu s časovnim razporedom poročanja.

Tveganje predčasne prekinitve pogodb

Ocenjujemo, da je tveganje za skupino manj pomembno, saj je velika večina sklenjenih premoženjskih zavarovanj enoletnih in jih brez privolitve družbe oziroma zavarovalca na drugi strani med letom ni mogoče prekiniti (razen če stranka ne plača zavarovalne premije, ko predmet zavarovanja ni več v lasti zavarovalca ali pa je bil zaradi škodnega dogodka uničen). Prav tako je večina prevzetih pozavarovanj enoletnih. Dodatno pri tovrstnih pogodbah obvladujemo tveganje predvsem z negovanjem dobrih poslovnih odnosov s cedenti in podrobnim proučevanjem tržnih razmer.

Tveganje katastrof

Skupina obvladuje tveganje katastrof s preišljenim sprejemanjem rizikov v zavarovanje, preverjanjem koncentracije rizikov pri produktih, ki so vezani na kritje naravnih nesreč in požarnih rizikov večjih kompleksov, z geografsko razpršitvijo in ustrezno retrocesijsko zaščito za naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek.

Skupina ima za morebitno naravno katastrofo sklenjeno retrocesijsko zaščito samopridržaja, in sicer posebej za posle v skupini in posebej za prevzete pozavarovalne posle zunaj nje. Še pred delovanjem neproporcionalne zaščite je portfelj v Sloveniji zaščiten s proporcionalno retrocesijo, in sicer ekcedentnim kritjem, ki zagotavlja zaščito na ravni posameznih rizikov (vključno z napako PML), in s kvotnim kritjem potresnih zavarovanj. Tako bi skupina ob hujšem dogodku utrpela škodo največ v višini samopridržaja, povečanega za premijo za obnovitev kritja. V primeru drugega izkoriščenja kritja bi se skupina za primer nadaljnjih katastrofalnih dogodkov zaščitila z novim kritjem za preostalo dobo trajanja, kar je običajen instrument, razpoložljiv na mednarodnem pozavarovalnem trgu, katerega cena je zaradi krajšega obdobja izpostavljenosti praviloma nižja od prvotnega kritja. Na ta način solventnost skupine niti ob morebitnem večjem številu katastrofalnih dogodkov v enem letu ne bi bila ogrožena.

C.1.2 Tveganje življenjskih zavarovanj

Glavna tveganja življenjskih zavarovanj so:

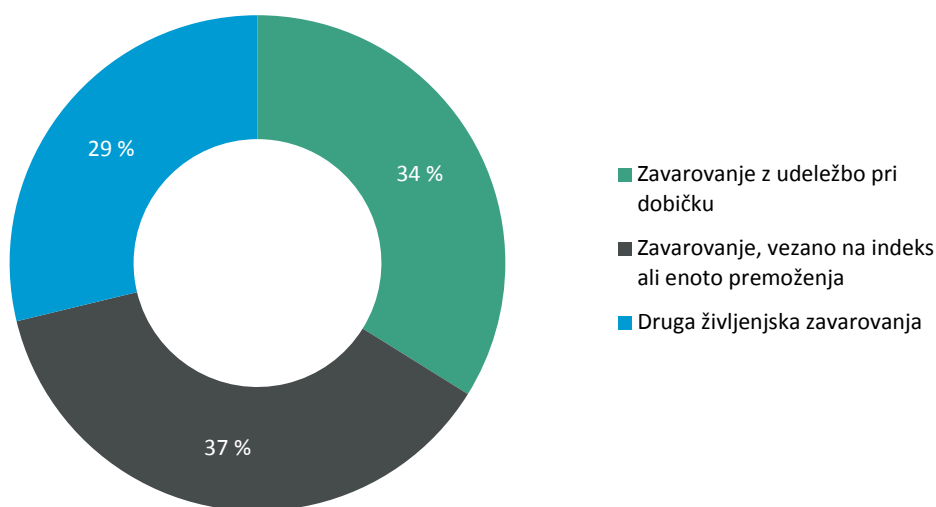
- S** biometrična tveganja, ki se delijo na:
  - tveganje umrljivosti,
  - tveganje dolgoživosti,
  - tveganje invalidnosti in obolevnosti,
- S** tveganja stroškov servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj,
- S** tveganje revizije,

- S** tveganje predčasne prekinitve pogodb življenjskih zavarovanj, ki vključuje prekinitve zaradi odkupov, kapitalizacij in prekinitvev zavarovanj zaradi neplačila,
- S** tveganje katastrofe življenjskih zavarovanj.

Izpostavljenost tveganju

Skupina je zmerno izpostavljena tveganju življenjskih zavarovanj. V portfelju življenjskih zavarovanj so vključena klasična življenjska zavarovanja in življenjska zavarovanja, pri katerih zavarovalec prevzema naložbeno tveganje. Največjo izpostavljenost ima skupina v EU.

Čisti prihodki za premijo po pomembnih vrstah poslovanja

Ključne izpostavljenosti so izpostavljenost tveganju predčasne prekinitve pogodb, tveganju umrljivosti in tveganju stroškov servisiranja pogodb. Druga tveganja so manjša in jih zato ne obravnavamo podrobneje.

Tveganje predčasnih prekinitvev pogodb je tveganje, da bodo življenjska zavarovanja predčasno v večji ali manjši meri od pričakovane prekinjena zaradi odkupa, kapitalizacije zavarovanja ali neplačila zavarovalne premije. Višina tveganja je odvisna od uporabe ustreznih statističnih podatkov, zaznavanja prekinitvev iz različnih vzrokov v posameznem zavarovalnem letu in od ekonomskega položaja, ki prav tako vpliva na obnašanje zavarovalcev. Na višino tveganja vpliva tudi ponudba konkurenčnih zavarovalnih produktov na trgu ter svetovanje posrednikov zavarovanj in finančnih svetovalcev. Tveganju je skupina izpostavljena predvsem pri življenjskih zavarovanjih z naložbenim tveganjem.

Tveganje umrljivosti je tveganje, da bo dejanska umrljivost zavarovanih oseb preseгла umrljivost, ki je izražena v tablicah smrtnosti, uporabljenih pri določitvi premijskih cenikov. Odvisno je od uporabe ustreznih statističnih podatkov in zaznavanja zavarovanih oseb, za katere zaradi zdravja ali življenjskega sloga velja povečano tveganje umrljivosti.

Tveganje stroškov servisiranja pogodb je tveganje, da bodo dejanski stroški servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj presešli stroške, predvidene pri določitvi premijskih cenikov. Tveganje je odvisno od uporabe ustreznih statističnih podatkov in povečevanja dejanskih stroškov servisiranja

pogodb. Skupina je tveganju izpostavljena pri klasičnih in tudi življenjskih zavarovanjih, pri katerih zavarovalec prevzame naložbeno tveganje.

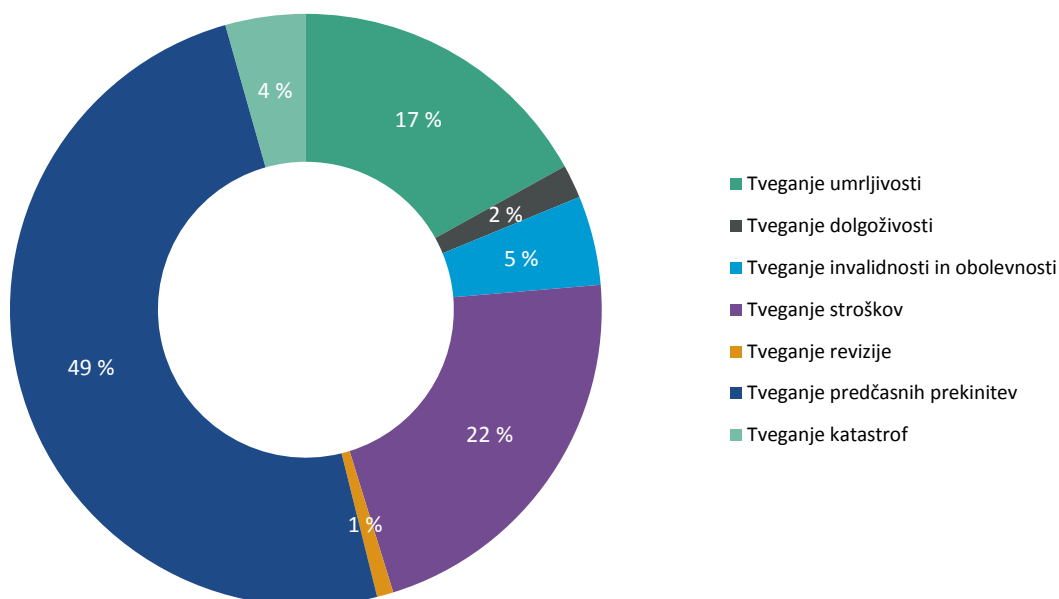
Merjenje tveganja

Skupina za kvantitativno oceno tveganj življenjskih zavarovanj uporablja standardno formulo Solventnosti II. Na dan 31. 12. 2016 je bila skupina v skladu s to formulo izpostavljena tveganju življenjskih zavarovanj v višini 26,1 milijona EUR. Kapitalska zahteva za tveganje življenjskih zavarovanj predstavlja 9,6 % nediverzificiranega zahtevanega osnovnega solventnostnega kapitala skupine.

Največji delež v nediverzificiranem tveganju življenjskih zavarovanj ima tveganje predčasnih prekinitev pogodb, v okviru katerega je največje tveganje masovne prekinitve zavarovalnih polic. Drugo največje tveganje je tveganje stroškov servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj. Pomembno tveganje je tudi tveganje umrljivosti, preostala tveganja pa so razmeroma majhna.

Ocenjujemo, da se lastni profil tveganj življenjskih zavarovanj ne razlikuje bistveno od predpostavk standardne formule, zato jih tudi v ORSI obravnavamo tako, kot jih obravnava standardna formula.

Nediverzificirano tveganje življenjskih zavarovanj po podmodulih tveganja

Koncentracija tveganja

Na ravni skupine ni večje koncentracije tveganja življenjskih zavarovanj, saj je portfelj zelo razpršen tako glede na starostno sestavo zavarovanih oseb kot tudi sestavo preostale zavarovalne dobe zavarovanj, izpostavljenosti (zavarovalnih vsot in rizičnih zavarovalnih vsot), letnih in enkratnih plačil premije. Portfelj se razlikuje tudi po deležu prekinjenih polic v posameznem obdobju, stroških ter glede na smrtnost in obolevnost po produktih.

Upravljanje tveganja

Skupina obvladuje **tveganje predčasnih prekinitev** pogodb predvsem s četrletnim spremljanjem števila in deleža prekinjenih zavarovanj, omejevanjem odkupov, kjer je za to potrebna odobritev družbe, in sistematičnim preprečevanjem preurejanja zavarovanj s strani drugih posrednikov.

Postopki za obvladovanje **tveganja umrljivosti** so: dosledna uporaba protokolov za sprejem v zavarovanje, v katerih je natančno določeno odstopanje od običajnega tveganja umrljivosti, redno spremljanje izpostavljenosti in ustreznosti uporabljenih tablic umrljivosti ter ustrezna pozavarovalna zaščita. Skupina za ocenjevanje in sprejemanje življenjskih zavarovanj uporablja enoten računalniški program.

Tveganja stroškov servisiranja pogodb skupina obvladuje z rednim spremljanjem stroškov servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj, opazovanjem makroekonomskega položaja (na primer inflacije) in ustreznim načrtovanjem stroškov servisiranja pogodb v prihodnjih letih.

Tveganja življenjskih zavarovanj obvladuje tudi z rednim spremljanjem informacij o sestavi življenjskega portfelja, izpostavljenosti, načinu plačevanja zavarovalnih pogodb, deležu prekinjenih polic v posameznem obdobju in stroških ter z izvedbo analiz ustreznosti modeliranja pričakovane smrtnosti, obolevnosti in stopnje prekinitev pogodb. Informacije omogočajo pravočasno ukrepanje ob neugodnih gibanjih teh kazalnikov.

C.1.3 Tveganje zdravstvenih zavarovanj

Tveganja zdravstvenih zavarovanj se delijo na:

- S** tveganja zdravstvenih zavarovanj, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot premoženjsko zavarovanje (v nadaljevanju: NSLT-zdravstvena zavarovanja);
- S** tveganja zdravstvenih zavarovanj, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot življenjsko zavarovanje (v nadaljevanju: SLT-zdravstvena zavarovanja).

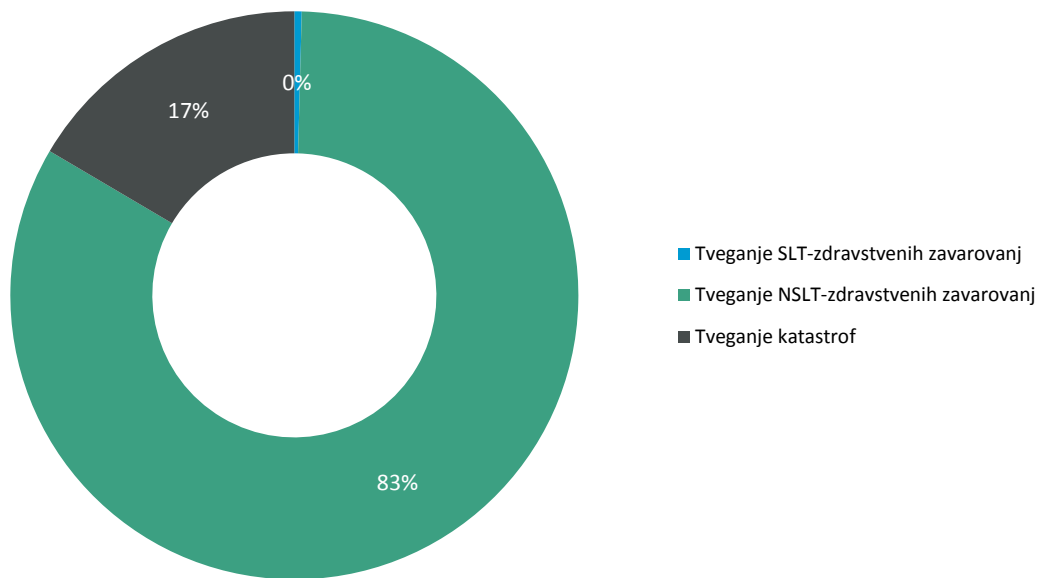
Skupina je izpostavljena obema vrstama tveganj zdravstvenih zavarovanj. Glavnina izpostavljenosti se nanaša na nezgodna zavarovanja, ki so vključena v NSLT-zdravstvenih zavarovanjih, izpostavljenost tveganjem SLT-zdravstvenih zavarovanj pa je majhna.

Tveganja, ki jim je skupina izpostavljena na podlagi NSLT-zdravstvenih zavarovanj, so po svoji naravi zelo podobna tveganjem premoženjskih zavarovanj, ki so podrobneje obravnavana v razdelku C.1.1 tega poročila, zato jih skupina obvladuje s podobnimi tehnikami, tj. premišljenim sprejemanjem rizikov v zavarovanje, nadzorom njihove koncentracije pri produktih nezgodnih in zdravstvenih zavarovanj ter z ustrezno pozavarovalno zaščito samopridržaja.

Tveganja, ki jim je skupina izpostavljena na podlagi SLT-zdravstvenih zavarovanj, so po svoji naravi zelo podobna tveganjem življenjskih zavarovanj, zato jih skupina obvladuje s podobnimi tehnikami kot tveganja življenjskih zavarovanj. Ta so podrobneje obravnavana v razdelku C.1.2.

Skupina za kvantitativno oceno tveganj zdravstvenih zavarovanj uporablja standardno formulo Solventnosti II. Na dan 31. 12. 2016 je bila v skladu s to formulo izpostavljena tveganju zdravstvenih zavarovanj v višini 24,2 milijona EUR, kar je 8,9 % nediverzificiranega zahtevanega osnovnega solventnostnega kapitala skupine.

Glavnino kapitalske zahteve predstavlja tveganje NSLT-zdravstvenih zavarovanj, v okviru teh je največje tveganje premij in rezervacij. Podobno kakor za premoženjska zavarovanja velja, da standardna formula ne ovrednoti najbolje tega tveganja. Zato smo v ORSI za oceno slednjega uporabili USP-je.

Tveganje zdravstvenih zavarovanj po podmodulih (pred diverzifikacijo)

C.2 Tržno tveganje

Tržno tveganje je nevarnost izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju, ki lahko neposredno ali posredno nastane zaradi nihanj v stopnji in nepredvidljivosti tržnih cen sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov.

Ker je višina tržnih tveganj v skupini pomembna, je slednja zaradi njihovega sistematičnega obvladovanja sprejela politiko upravljanja sredstev in obveznosti ter politiko upravljanja naložbenega tveganja. Tržno tveganje se spremlja na ravni posamezne družbe v skupini in tudi na ravni skupine kot celote.

V sklop tržnih tveganj spadajo:

- S Tveganje obrestne mere** je tveganje, da bo sprememba tržnih obrestnih mer neugodno vplivala na vrednost obrestno občutljivih sredstev in obveznosti. Med obrestno občutljive naložbe spadajo obveznice, depoziti in posojila. V izračunu kapitalske zahteve za tveganje obrestne mere se pri sredstvih upošteva vrednost obrestno občutljivih sredstev, pri obveznostih pa najboljša ocena zavarovalno-tehničnih rezervacij, podrejeni dolg in rezervacije za zaposlenice.
- S Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev** je tveganje, da bi se ob padcu cen znižala vrednost lastniških vrednostnih papirjev. Temu tveganju so izpostavljene naložbe v delnice, delniške in mešane vzajemne sklade. Pri obveznostih so temu tveganju izpostavljene obveznosti iz življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovalci prevzemajo naložbeno tveganje.
- S Tveganje nepremičnin** je tveganje zmanjšanja vrednosti nepremičnin zaradi sprememb v ravni ali nestanovitnosti njihovih cen.
- S Valutno tveganje** je tveganje, da se bo zaradi sprememb tečajev zmanjšala vrednost sredstev ali povečala vrednost obveznosti v tujih valutah.
- S Tveganje kreditnih pribitkov** je tveganje občutljivosti sredstev in finančnih instrumentov na spremembe vrednosti ali nestanovitnost kreditnih pribitkov nad netvegano obrestno mero.
- S Tveganje tržne koncentracije** je tveganje pomanjkljive razpršenosti portfelja sredstev ali večje izpostavljenosti tveganju neplačila do enega izdajatelja vrednostnih papirjev ali skupine povezanih izdajateljev.

C.2.1 Izpostavljenost tveganju

Skupina ima na datum poročanja spodaj navedeno sestavo sredstev, ki vplivajo na višino tržnih tveganj.

Sestava naložb, zajetih v tržna tveganja (vrednotenih v skladu s Solventnostjo II)

(v tisoč EUR)	31.12.2016	Sestava 31.12.2016
Naložbeni razred		
Obveznice	1.029.651	83,7%
<i>Državne obveznice</i>	633.073	51,5%
<i>Podjetniške obveznice</i>	392.421	31,9%
<i>Strukturirani papirji</i>	4.156	0,3%
Investicijski skladi	28.792	2,3%
Depoziti	34.691	2,8%
Delniške naložbe	24.950	2,0%
<i>Udeležbe</i>	8.008	0,7%
<i>Kotirajoče delnice</i>	12.377	1,0%
<i>Nekotirajoče delnice</i>	4.565	0,4%
Nepremičnine	57.014	4,6%
<i>Nepremičnine za lastno rabo</i>	48.703	4,0%
<i>Druge nepremičnine</i>	8.311	0,7%
Depoziti pri cedentih	7.836	0,6%
Denar in denarni ustrezniki	46.973	3,8%
Skupaj	1.229.906	100,0%

Vrednost sredstev, ki jih skupina upošteva pri izračunavanju tržnih tveganj, je na dan 31. 12. 2016 znašala 1.229,9 milijona EUR. Iz naložbene sestave je razvidno, da so glavnina finančnih naložb skupine finančni instrumenti s stalnim donosom.

Poleg navedenih finančnih naložb so v izračun tveganja lastniških vrednostnih papirjev vključene naložbe zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje v višini 124,4 milijona EUR in pripadajoče obveznosti iz pogodb. Te pomembno vplivajo na višino kapitalskih zahtev za tveganje lastniških vrednostnih papirjev.

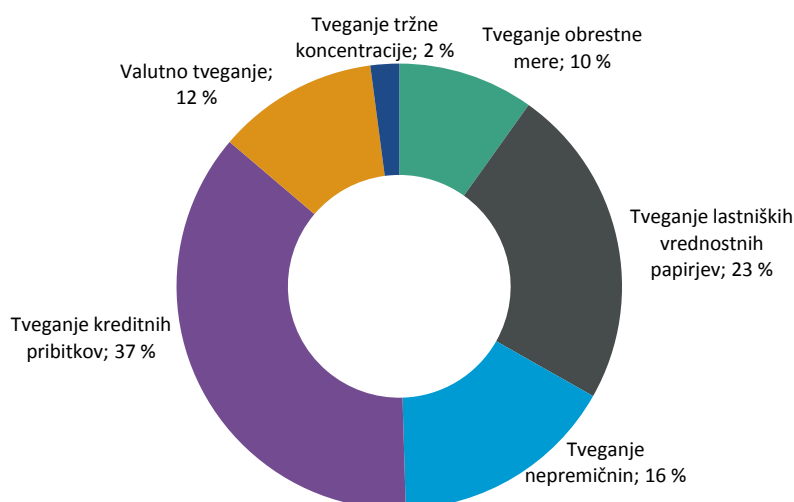
Sestava naložb, v kateri prevladujejo finančni instrumenti s stalnim donosom, je posledica usmeritev skupine, ki si pri upravljanju finančnih naložb prizadeva predvsem za usklajevanje narave naložb z obveznostmi, ki jih te pokrivajo.

Portfelj naložb kaže razmeroma veliko izpostavljenost obrestnemu in kreditnemu tveganju.

C.2.2 Merjenje in koncentracija tržnih tveganj

Skupina za kvantitativno oceno tržnih tveganj uporablja standardno formulo Solventnosti II in lastno oceno tržnih tveganj.

Zahtevani solventnostni kapital za tržna tveganja v skladu s standardno formulo je na dan 31. 12. 2016 znašal 63,9 milijona EUR, kar je enako 23,4 % celotnega nediverzificiranega zahtevanega osnovnega solventnostnega kapitala. V sestavi tržnih tveganj največji delež predstavljata tveganje kreditnih pribitkov in tveganje lastniških vrednostnih papirjev.

Nediverzificirano tržno tveganje po podmodulih tveganja

- S Tveganje obrestne mere** ima 10-odstotni delež v nediverzificirani kapitalski zahtevi za tržna tveganja. Med obrestno občutljive naložbe se uvrščajo obveznice, depoziti in posojila. Pri obveznostih so obrestno občutljive predvsem zavarovalno-tehnične rezervacije daljših dospelosti – zlasti tiste, ki so namenjene pokrivanju obveznosti življenjskih zavarovanj.
- S Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev** s 23 % deležem v nediverzificiranih tržnih tveganjih je drugo največje tržno tveganje. Visok znesek kapitalskih zahtev izhaja iz naložb v vzajemne sklade, ki jih ima Zavarovalnica Sava v portfelju zaradi usklajevanja z obveznostmi življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovalci prevzemajo naložbeno tveganje. Zavarovalnica Sava usklajuje sredstva in obveznosti tovrstnih zavarovanj z višino zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z MSRP. Ker je najboljša ocena zavarovalno-tehničnih rezervacij nižja od zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z MSRP, se v izračunu tveganja spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev posledično kaže kot neusklajenost sredstev in obveznosti ter dodatni kapitalski zahtevi.
- S Tveganje nepremičnin.** Delež naložbenih nepremičnin je v sestavi naložbenega portfelja omejen z limitnim sistemom posamezne odvisne družbe in je v celotnem portfelju skupine razmeroma majhen. Tveganje se večinoma nanaša na nepremičnine, ki jih ima skupina v lasti za opravljanje dejavnosti. Ker so kapitalski pribitki za tveganje nepremičnin v standardni formuli visoki, znaša delež tveganja nepremičnin v nediverzificiranih tržnih tveganjih kljub majhni izpostavljenosti 16 %.
- S Valutno tveganje** predstavlja 12 % nediverzificiranih tržnih tveganj. Temu tveganju so izpostavljeni sredstva in tudi obveznosti. Izpostavljenost valutnemu tveganju skupine izhaja predvsem iz pozavarovalnih poslov Save Re in družb v skupini zunaj območja evra. Ne glede na visoko usklajenost sredstev in obveznosti v skladu z MSRP skupina kaže delno valutno neusklajenost v skladu z SII predvsem zaradi razlik med vrednotenjem zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z MSRP in SII ter kapitala družb v skupini, ki ni v evrih.
- S Tveganje kreditnih pribitkov** je najvišje tveganje med tržnimi tveganji in v sestavi tržnih tveganj predstavlja 37 % nediverzificirane kapitalske zahteve za tržna tveganja. Razlog za visoko tveganje je razmeroma velika izpostavljenost skupine podjetniškim obveznicam in depozitom.
- S Tveganje tržne koncentracije** skupine je zaradi dobre razpršenosti naložbenega portfelja nizko – 2 % vrednosti nediverzificiranih tržnih tveganj.

Pri ocenjevanju tveganj, povezanih z naložbenim portfeljem, na ravni skupine redno spremljamo tudi druge mere tveganj oziroma uspešnosti naložbenega portfelja:

- S** nihajnost donosov,

- S** donos in donosnost ter
- S** razmerje med tveganjem in donosom (Sharpov kazalnik).

Pri upravljanju sredstev in obveznosti skupina in posamezna družba v skupini znotraj EU za svoj portfelj sredstev in obveznosti četrletno izračunava:

- S** mere tveganj: modificirano trajanje, konveksnost in ključno stopnjo trajanja,
- S** napoved denarnih tokov,
- S** valutno sestavo sredstev in obveznosti.

V skupini se za spremljanje in ocenjevanje tržnih tveganj poleg standardne formule uporablja lastni model za ocenjevanje tveganj v ORSI. Glede na možnosti posamezne družbe v skupini se v lastnem modelu izračunavajo: tveganje lastniških vrednostnih papirjev, obrestno in kreditno tveganje. Pri kreditnem tveganju sta poleg tveganja neplačila nasprotnih strank zajeta tveganje tržne koncentracije in tveganje kreditnega razpona. Pri tveganju razpona je v standardni formuli v skladu s 180. členom Delegirane uredbe za nekatere državne obveznice predviden šok 0 %. Glede na gibanje trga v preteklosti tudi te obveznice nosijo nekaj tveganja in ga zato, skupaj z drugimi dolžniškimi vrednostnimi papirji, ocenjujemo v lastnem modelu.

Največjo koncentracijo do posameznega izdajatelja, pa tudi največjo regijsko koncentracijo ima skupina do Republike Slovenije. Skupina se tveganja omenjenih koncentracij zaveda in jih dejavno obvladuje z zniževanjem najvišje dovoljene izpostavljenosti v notranjem limitnem sistemu.

C.2.3 Upravljanje tveganja

Okvir za upravljanje tržnega tveganja v skupini Sava Re sta politika upravljanja sredstev in obveznosti ter politika upravljanja naložbenega tveganja. V njiju so opredeljene:

- S** osnovne naložbene usmeritve,
- S** mere za spremljanje uspešnosti upravljanja naložb,
- S** mere za spremljanje naložbenih tveganj,
- S** odgovorne osebe v naložbenem procesu.

Okvir za upravljanje tržnih tveganj skupine je primerno prenesen in se uporablja tudi pri upravljanju tržnih tveganj posamezne družbe v skupini.

V skupini se pri upravljanju in spremljanju tržnih tveganj upoštevajo:

- S** pripravljenost za prevzem tveganj, določena v strategiji prevzemanja tveganj,
- S** operativni limiti za finančne naložbe,
- S** mere uspešnosti in tveganosti naložb ter obveznosti.

V skupini se tveganja, ki izhajajo iz portfelja finančnih naložb, obvladujejo s tekočim spremljanjem in analiziranjem finančnih podatkov izdajateljev, spremljanjem tržnih cen finančnih instrumentov ter rednim izvajanjem analiz upravljanja sredstev in obveznosti.

Neusklajenost sredstev in obveznosti družbe v skupini upravljajo predvsem z usklajevanjem in varovanjem. Če je mogoče in stroškovno učinkovito, neusklajenost zmanjšujejo z usklajevanjem sredstev z denarnimi tokovi obveznosti. Pri upravljanju sredstev in obveznosti družbe v skupini ne uporabljajo izvedenih finančnih instrumentov.

Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev se v skupini obvladuje z razpršitvijo tega dela naložbenega portfelja na različne kapitalske trge ter z limitnim sistemom, ki omejuje previsoko izpostavljenost delniškemu portfelju.

Upravljanje valutne neuskklajenosti poteka na ravni posamezne družbe v skupini z valutnim prekrivanjem, ki ga posamezna družba v skupini izvaja na podlagi obveznosti v skladu z MSRP. Sistem spremljanja in obvladovanja valutnega tveganja je natančneje predstavljen v letnem poročilu skupine v razdelku o valutnem tveganju (razdelek 18.7.4.1.4).

V izognitev preveliki koncentraciji v posamezen tip naložb, preveliki koncentraciji pri posameznem pogodbenem partnerju oziroma sektorju in drugim morebitnim oblikam koncentracije imajo družbe v skupini v skladu z lokalnimi zakoni o zavarovalništvu in notranjimi predpisi svoj naložbeni portfelj razpršen glede na možnosti, ki jih ponuja posamezen kapitalski trg in dovoljuje zakonski okvir. Da bi se izognili preveliki koncentraciji tveganja na ravni skupine, so dodatno postavljeni limiti do posameznega izdajatelja na ravni skupine. Tako se preprečujejo velike koncentracije naložbenega portfelja skupine in omejuje višina tveganja. Prikaz portfelja skupine po naštetih parametrih in bonitetna slika naložbenega portfelja skupine sta razvidna iz letnega poročila v razdelku 18.7.4.3.

Načelo preudarne osebe

Skupina vlaga v finančne instrumente in druga sredstva samo, če je z njimi povezana tveganja sposobna ustrezno prepoznavati, meriti, spremljati, obvladovati, nadzirati in o njih poročati ter ustrezno upoštevati pri oceni skupnih kapitalskih potreb.

Vsa sredstva, še zlasti tista, ki pokrivajo zahtevani minimalni in solventnostni kapital, se vlagajo tako, da so zagotovljene varnost, kakovost, likvidnost in donosnost portfelja kot celote. Poleg tega se zagotavlja taka lokalizacija teh sredstev, da se zagotavlja njihova razpoložljivost.

Sredstva za kritje zavarovalno-tehničnih rezervacij se prav tako nalagajo na način, ki ustreza naravi in trajanju (po)zavarovalnih obveznosti. Ta sredstva se nalagajo v najboljšem interesu vseh imetnikov polic in upravičencev.

Ob konfliktu interesov skupina zagotovi, da se naložba izvede v najboljšem interesu zavarovalcev in upravičencev.

C.3 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju skupine zaradi nihanj v kreditnem položaju izdajateljev, nasprotnih strank in morebitnih dolžnikov, ki jim je skupina izpostavljena.

C.3.1 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je sestavljeno iz:

- S tveganja neplačila nasprotne stranke**, ki lahko povzroči izgube zaradi nepričakovanega neplačila ali poslabšanja kreditnega položaja nasprotnih strank in dolžnikov v prihodnjih 12 mesecih. Tveganje zajema pogodbe za zmanjševanje tveganja, predvsem pozavarovalne pogodbe in terjatve do zavarovalnih posrednikov, pa tudi druge kreditne izpostavljenosti, ki jih ne zajema podmodul tveganja kreditnih pribitkov znotraj standardne formule (denar in denarni ustrezniki ter depoziti do 3 mesecev). Kreditno tveganje terjatev iz poslovanja izhaja iz zamud pri poplačilu terjatev, ki se v skupini pojavljajo pri terjativah iz neposrednih zavarovalnih in aktivnih pozavarovalnih poslov ter regresnih terjatev. V izognitev zamudam pri plačilih družbe v skupini natančno spremljajo zavarovalce in cedente ter dejavno izterjujejo zapadle in neplačane terjatve. Zato je izpostavljenost skupine tveganju neplačila nasprotne stranke majhna;
- S tveganja kreditnih pribitkov in**
- S tveganja tržne koncentracije.**

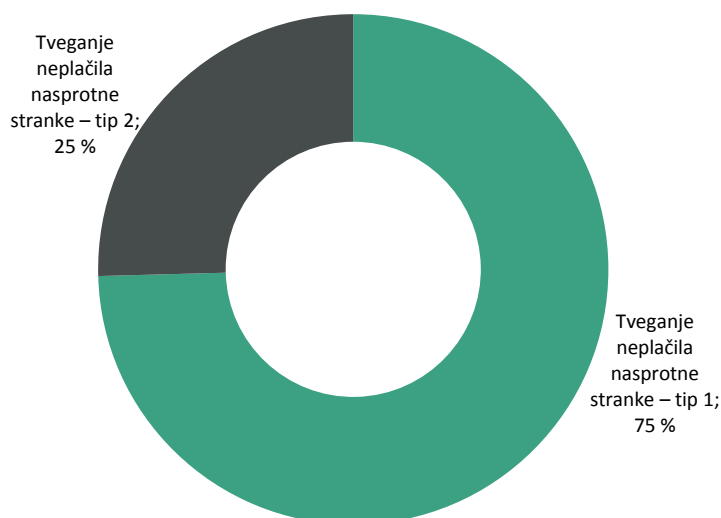
Tveganje kreditnih pribitkov in tveganje koncentracije je skladno z razvrščanjem in merjenjem tveganj po standardni formuli obravnavano in prikazano v poglavju o tržnih tveganjih. V nadaljevanju pa navajamo podrobnosti, povezane s tveganjem nasprotne stranke.

C.3.2 Merjenje in koncentracija tveganja

Skupina za kvantitativno oceno kreditnega tveganja uporablja standardno formulo Solventnosti II. Kot je bilo že omenjeno, sta tveganji kreditnih pribitkov in tržne koncentracije vključeni v modulu tržnih tveganj, tveganje neplačila nasprotne stranke pa v ločeni modul. V nadaljevanju so tako prikazani rezultati za tveganje neplačila nasprotne stranke, medtem ko so tržna tveganja obravnavana v razdelku C.2.

Zahtevani solventnostni kapital skupine v skladu s standardno formulo Solventnosti II za tveganje neplačila nasprotne stranke je na dan 31. 12. 2016 znašal 19,6 milijona EUR, kar je 7,2 % celotnega nediverzificiranega zahtevanega osnovnega solventnostnega kapitala.

V spodnjem grafu je prikazana sestava modula tveganja neplačila nasprotne stranke v skladu s standardno formulo.

Nediverzificirano tveganje neplačila nasprotne stranke po podmodulih tveganja

Izpostavljenost tipa 1 vključuje izpostavljenosti v povezavi s pozavarovalnimi in sozavarovalnimi pogodbami, denar in denarne ustreznike ter depozite pri cedentih. V izpostavljenosti tipa 2 so upoštevane vse terjatve, ki niso zajete v izpostavljenosti tipa 1, iz njih so izločene samo nezapadle terjatve za premije, nezapadle terjatve za provizije ter terjatve za davek od dohodkov pravnih oseb in odložene terjatve za davek.

Poleg izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala v skladu s standardno formulo skupina v ORSI razvija lasten model za oceno kreditnega tveganja finančnih naložb. V tem modelu so tako pri vseh naložbah v dolžniške instrumente upoštevana tveganja razpona, tveganje migracij in tveganje neplačila. Ker so omenjena tveganja med seboj tesno povezana, so v ORSI obravnavana v skupnem modelu. Za del tveganja neplačila nasprotne stranke v povezavi s pozavarovatelji in sozavarovatelji menimo, da standardna formula ustrezno ovrednoti tveganje, zato lastni izračun na tem delu ni bil izveden. V izračunu lastne ocene kreditnega tveganja se upošteva tudi učinek diverzifikacije.

Pri tveganju neplačila nasprotne stranke skupine ni večjih koncentracij tveganja.

C.3.3 Upravljanje tveganja

V izognitev zamudam pri plačilih družbe v skupini natančno spremljajo zavarovalce ter dejavno izterjujejo zapadle in neplačane terjatve.

Tveganje, povezano s sredstvi iz po(so)zavarovalnih pogodb, družbe v skupini obvladujejo z omejevanjem izpostavljenosti do posameznega po(so)zavarovalnega partnerja in sklepanjem pogodb s partnerji z visoko bonitetno oceno. Družbe v skupini imajo glavnino pozavarovalnega posla sklenjenega neposredno z obvladujočo družbo. Izjema so pozavarovalne pogodbe odvisnih družb s ponudniki asistenčnih storitev in pozavarovanja z lokalnim pozavarovateljem, kadar to zahtevajo lokalni predpisi. V tem primeru lokalni pozavarovatelji prenesejo tveganje na Savo Re, tako da je dejanska izpostavljenost tveganju neplačila nasprotnih strank iz naslova sredstev iz pozavarovalnih pogodb majhna.

V skupini se četrtno spremlja in poroča o izpostavljenosti kreditnemu tveganju, kar omogoča pravočasno sprejetje ukrepov če so potrebni. Spremljajo se tudi bonitetne ocene partnerjev in

morebitni kazalniki poslabšanja te ocene. S tem namenom je v skupini vzpostavljen tudi proces preverjanja zunanjih bonitetnih ocen.

V odboru za upravljanje tveganj skupine deluje bonitetna komisija, ki je pristojna za presojo pozavarovateljev skupine Sava Re in za pregled rezultatov presoje primernosti zunanjih bonitetnih ocen za namen izračuna kapitalskih zahtev v skladu s standardno formulo.

C.4 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da skupina v nekem trenutku ni sposobna poravnati svojih obveznosti oziroma je zaradi pomanjkanja likvidnih sredstev primorana prodajati manj likvidna sredstva z diskontom oziroma mora najemati nova posojila. Likvidnostno tveganje je tveganje, ki izhaja iz kratkoročnih denarnih tokov, in ne tveganje, ki izhaja iz dolgoročne neusklajenosti sredstev in obveznosti.

C.4.1 Izpostavljenost tveganju

Skupina ima precejšnje denarne obveznosti (ki izhajajo predvsem iz obveznosti do zavarovalcev), zato je treba denarne tokove ustrezno upravljati in tako zagotoviti primerno raven likvidnosti. Družbe v skupini tako skrbno načrtujejo in spremljajo uresničitev denarnih tokov (denarne prilive in odlive). Prav tako redno spremljajo sestavo terjatev po zapadlosti in upoštevajo vpliv poplačila terjatev na tekočo likvidnost.

C.4.2 Merjenje tveganja

Likvidnostnega tveganja standardna formula Solventnosti II ne ovrednoti. Spada med tveganja, ki so težko merljiva, ga pa v skupini redno spremljamo in obvladujemo.

Za določitev izpostavljenosti likvidnostnemu tveganju družbe v skupini v skladu s svojimi zmožnostmi izvajajo, analizirajo in spremljajo mere tveganja:

- S denar na bančnih računih,
- S odstotek visoko likvidnostnih sredstev³ in višino odbitka pri vrednotenju v skladu z metodologijo ECB glede na skupni znesek finančnih naložb (družbe, ki poslujejo zunaj EU, spremljajo primerljiv količnik),
- S likvidnostno rezervo,
- S razliko med načrtovanimi odlivi in prilivi za naslednje četrletje ter njen delež v vrednosti likvidnostne rezerve,
- S vse druge zakonsko predpisane mere.

C.4.3 Koncentracija tveganja

Skupina ni izpostavljena koncentraciji likvidnostnih tveganj, lahko pa v nekaterih primerih nastanejo izredne likvidnostne potrebe.

C.4.4 Upravljanje tveganja

Za obvladovanje likvidnostnih tveganj ima skupina vzpostavljeno politiko upravljanja likvidnostnega tveganja, ki opredeljuje upravljanje likvidnosti, mere likvidnostnega tveganja in postopke pri izrednih likvidnostnih potrebah. Dodatno opredeljuje likvidnostno tveganje v strategiji prevzemanja tveganj kot eno od ključnih tveganj. Zaradi narave likvidnostnega tveganja ga skupina ne upravlja z dodatnim kapitalom, temveč z ustrezno strategijo zagotavljanja zadostne likvidnosti.

---

³ Kategorija L1A po metodologiji ECB za določanje ustreznih vrednostnih papirjev za zastavo ob morebitnem zadolževanju bank pri ECB.

Ocenjena likvidnostna potreba posamezne družbe v skupini je sestavljena iz ocene potrebe po normalni tekoči likvidnosti (izvira iz poslovanja in zapadlosti naložb v portfelju) in likvidnostne rezerve (ocenjene na podlagi stresnih scenarijev).

Družbe v skupini izvajajo oceno normalne tekoče likvidnosti do enega leta na podlagi analize predvidenih denarnih tokov v mesečnih in tedenskih načrtih, ki upoštevajo predvideno dinamiko zapadlosti naložb ter druge prilive in odlive iz poslovanja, in sicer tako, da se uporabijo historični podatki, zajeti v preteklih mesečnih in tedenskih likvidnostnih načrtih, ter pričakovanja glede poslovanja v prihodnje.

Likvidnostnim potrebam se zadosti z alokacijo sredstev v instrumente denarnega trga v odstotku, skladnem z ocenjeno normalno tekočo potrebo po likvidnosti. Družbi v skupini s sedežem v EU zagotavljata sredstva za pokrivanje ocenjene likvidnostne rezerve tako, da imata vsaj 15 % portfelja vloženega v visokolikvidnih sredstvih. Druge družbe v skupini kratkoročna sredstva za zagotavljanje likvidnosti uravnavajo z gotovino na bančnih računih in s kratkoročnimi depoziti. Družbi v skupini znotraj EU imata na dan 31. 12. 2016 delež L1A sredstev precej višji od v strategiji določenih 15 %: Zavarovalnica Sava 54,9 % in Sava Re 37,5 %.

Posamezna družba v skupini redno spremlja tudi sestavo terjatev po zapadlosti in ocenjuje vpliv na svojo tekočo likvidnost.

Dodatna likvidnostna rezerva je kreditna linija, ki jo ima Sava Re sklenjeno pri dveh poslovnih bankah in s katero pokriva tudi izredne likvidnostne potrebe odvisnih družb.

Pričakovan dobiček, vključen v prihodnje premije

Pričakovani dobiček, vključen v prihodnje premije (v nadaljevanju: EPIFP), skupina v skladu z drugo točko 260. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) (2015/35) izračuna kot razliko med zavarovalno-tehničnimi rezervacijami brez dodatka za tveganje, izračunanimi v skladu s Solventnostjo II, in izračunom zavarovalno-tehničnih rezervacij brez dodatka za tveganje z upoštevanjem predpostavke, da premije v povezavi z obstoječimi zavarovalnimi in pozavarovalnimi pogodbami, za katere se pričakuje, da bodo prejete v prihodnosti, iz različnih vzrokov niso prejete ne glede na pravne ali pogodbene pravice imetnika police, da prekine polico, med katerimi pa ni tega, da se je zgodil zavarovani dogodek. Pri slednjem izračunu se predvideva 100-odstotna stopnja storna in se vse police obravnavajo kot kapitalizirane.

EPIFP se izračuna ločeno za vsako homogeno skupino tveganj, kar pomeni, da se police, ki ustvarjajo izgubo, lahko znotraj homogene skupine tveganja izravnavajo samo s policami, ki ustvarjajo dobiček.

V preglednici je prikazan EPIFP premoženjskih in življenjskih zavarovanj skupine na dan 31. 12. 2016.

EPIFP premoženjskih in življenjskih zavarovanj

(v tisoč EUR)	31.12.2016
Premoženje	39.869
Življenje	24.952
Skupaj	64.820

C.5 Operativno tveganje

Operativno tveganje je tveganje izgube zaradi neprimerne ali neuspešne izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

C.5.1 Izpostavljenost tveganju

Operativna tveganja ne spadajo med največja tveganja skupine. Kljub temu je med njimi kar nekaj tveganj, ki so pomembna, predvsem:

- tveganje povezano z nadzorom in poročanjem,
- tveganje zunanje kraje ali goljufije,
- tveganje odhoda ključnega, strokovnega in perspektivnega osebja,
- tveganje izgub ali prekinitev delovanja računalniškega in komunikacijskega sistema,
- tveganje napačnega vnosa podatkov in neustrezne dokumentacije,
- tveganje škode na fizičnih sredstvih ob naravnih nesrečah in požaru.

C.5.2 Merjenje tveganja

Skupina vsaj enkrat letno izvede izračun kapitalske zahteve za operativna tveganja v skladu s standardno formulo Solventnosti II. Tak izračun višine operativnega tveganja ima le omejeno uporabno vrednost, saj ta formula ne temelji na dejanski izpostavljenosti skupine operativnim tveganjem, temveč na približku, izračunanem predvsem na podlagi konsolidiranih premij, rezervacij in stroškov skupine.

V skladu s standardno formulo je skupina na dan 31. 12. 2016 izpostavljena operativnemu tveganju v višini 14,8 milijona EUR.

Iz navedenega razloga skupina za ocenjevanje operativnih tveganj uporablja predvsem kvalitativno ocenjevanje verjetnosti nastanka in finančnega vpliva v okviru registra tveganj, družbi skupine s sedežem v EU pa tudi analizo posameznih scenarijev. Z rednim ocenjevanjem tveganj si posamezna družba ustvari dejansko sliko o svoji izpostavljenosti tovrstnim tveganjem. Poleg registrov tveganj posameznih družb skupina vzdržuje register tveganj skupine, v katerem se ocenjujejo tveganja, ki se pojavijo na ravni skupine oziroma tveganja, ki na ravni skupine niso zgolj enaka vsoti tveganj posameznih družb. Tveganja se ocenjujejo po enakem postopku kakor na ravni posameznih družb.

C.5.3 Koncentracija tveganja

Skupina ni izpostavljena pomembni koncentraciji operativnih tveganj.

C.5.4 Upravljanje tveganja

Za učinkovito upravljanje operativnih tveganj imajo družbe v skupini vzpostavljene procese prepoznavanja, merjenja, spremljanja, upravljanja in poročanja o tovrstnih tveganjih. Procesi upravljanja operativnih tveganj so vzpostavljeni tudi na ravni skupine.

Glavni ukrepi obvladovanja operativnih tveganj, ki se izvajajo na ravni skupine in posamezne družbe v skupini so predvsem:

- vzdrževanje učinkovitega sistema vodenja poslovnih procesov in sistem notranjih kontrol;
- ozaveščanje in izobraževanje vseh zaposlenih o njihovi pomembnosti pri izvajanju sistema notranjih kontrol in obvladovanju operativnih tveganj;

- izvajanje varnostnih politik v zvezi z informacijsko varnostjo;
- načrt neprekinjenega poslovanja za vse kritične procese (tako se zmanjšuje tveganje nepripravljenosti na morebitne incidente in zunanje dogodke, posledično pa prekinitve poslovanja);
- informacijsko podprti postopki in kontrole za najpomembnejša področja poslovanja v posamezni družbi v skupini;
- izobraževanje in ozaveščanje zaposlenih.

Dodatno družbe obvladujejo tovrstno tveganje tudi z nadzorom, ki ga opravlja notranja revizija.

Vse pomembnejše notranje kontrole operativnih tveganj so vključene v registre tveganj posameznih družb oziroma skupine in so povezane s posameznimi tveganji.

C.6 Druga pomembna tveganja

C.6.1 Strateška tveganja

Med druga pomembna tveganja skupina uvršča predvsem strateška tveganja. Gre za tveganja nepričakovanega znižanja vrednosti skupine zaradi škodljivega učinka odločitev vodstva, sprememb poslovnega in pravnega okolja ter tržnega razvoja. Negativen vpliv teh dogodkov ima lahko posledice na prihodke ali kapitalsko ustreznost skupine.

Izpostavljenost tveganju

Skupina je izpostavljena različnim notranjim in zunanjim strateškim tveganjem. Med ključna strateška tveganja skupine v letu 2016 spadajo predvsem:

- tveganje združitve zavarovalnic skupine,
- tveganje strateških naložb,
- politično tveganje,
- tveganje strateških usmeritev glede poslovanja skupine,
- regulatorno tveganje in
- tveganje ugleda.

Merjenje tveganja

Strateška tveganja so po svoji naravi zelo raznolika, težko jih kvantitativno ovrednotimo, prav tako so močno odvisna od različnih (tudi zunanjih) dejavnikov. Poleg tega niso vključena v izračun zahtevanega kapitala v skladu s standardno formulo Solventnosti II.

Strateška tveganja se zato v skupini ocenjuje kvalitativno v registru tveganj, pri čemer se ocenjuje frekvenco in potencialni finančni vpliv posameznega dogodka. Poleg tega se poskuša ključna strateška tveganja ovrednotiti z uporabo kvalitativne analize različnih scenarijev (tudi v ORSI). Na podlagi kombinacije obeh vrst analiz dobi skupina sliko o stanju in spremembah izpostavljenosti tej vrsti tveganj.

Koncentracija tveganja

Strateška tveganja skupine so bila v letu 2016 zaradi združevanja štirih zavarovalnic znotraj EU v Zavarovalnico Sava povečana. Med potekom projekta so se redno spremljala in vodstvo se je glede na potrebe tudi sprotno odzvalo. Tudi po končani združitvi se nadaljuje redno spremljanje tveganj povezanih z združitvijo v registru tveganj Zavarovalnice Sava.

Upravljanje tveganja

Družbe v skupini za preprečitev uresničitve posameznega strateškega tveganja izvajajo predvsem preventivne dejavnosti.

Pri prepoznavanju in upravljanju strateških tveganj poleg posameznih organizacijskih enot v družbah skupine dejavno sodelujejo organi vodenja, ustanovljeni odbori za upravljanje tveganj in funkcije upravljanja tveganj. Dodatno pri prepoznavanju strateških tveganj skupine sodeluje odbor za upravljanje tveganj skupine.

Strateška tveganja se v skupini upravljajo tudi s sprotnim spremljanjem uresničitve kratkoročnih in dolgoročnih ciljev družb v skupini in skupine ter s spremljanjem pripravljajočih se regulatornih sprememb in dogajanj na trgu.

Skupina se zaveda, da je ugled pomemben za izpolnjevanje njenih poslovnih ciljev in uresničitev njenih strateških načrtov na dolgi rok. Zato je tveganje ugleda v strategiji prevzemanja tveganj opredeljeno kot eno ključnih. V strategiji prevzemanja tveganj je zapisano, da si mora posamezna družba v skupini stalno prizadevati da kar najbolj omeji možnost dejanj, ki bi lahko pomembno vplivala na ugled družbe ali skupine. Poleg tega družbe v skupini uvajajo postopke, ki zmanjšujejo tveganje ugleda, na primer postopke za ugotavljanje sposobnosti in primernosti zaposlenih na ključnih delovnih mestih, sistematično delovanje funkcije spremljanja skladnosti, načrtovanje neprekinjenega poslovanja, testiranje stresnih dogodkov in scenarijev ter načrtovanje ukrepov in odziva ob morebitni uresnitvi tveganja. Tveganja v zvezi z ugledom skupina obvladuje s stalno skrbjo za izboljšanje storitev, pravočasnim in točnim poročanjem nadzornim ustanovam ter dobro načrtovanim obveščanjem javnosti. Najpomembnejši dejavnik zagotavljanja dobrega ugleda in uspešnega poslovanja je ustrezna kakovost storitev, zato je skrb za dvig kakovosti storitev in zadovoljstva strank stalna in izjemno pomembna naloga vseh zaposlenih.

Regulatorno tveganje skupina upravlja in zmanjšuje z rednim spremljanjem predvidenih sprememb zakonodaje v vseh državah, v katerih imajo sedež družbe v skupini, ter merjenjem morebitnih učinkov teh sprememb na poslovanje skupine na krajši in daljši rok. Vse družbe v skupini imajo vzpostavljeno tudi funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja, ki spremlja in ocenjuje primernost in učinkovitost rednih postopkov in ukrepov, sprejetih za odpravljanje morebitnih pomanjkljivosti glede skladnosti poslovanja skupine s predpisi in drugimi zavezami.

C.6.2 Tveganja iz finančnih pogodb

Skupina med finančne pogodbe uvršča skupino kritnih skladov MOJI skladi življenjskega cikla, ki se nanaša na dodatno pokojninsko zavarovanje družbe Moja naložba v času varčevanja. Družba je 1. 1. 2016 začela upravljati Skupino kritnih skladov MOJI skladi življenjskega cikla, ki so sestavljeni iz treh kritnih skladov, in sicer MOJ dinamični sklad (v nadaljevanju: MDS), MOJ uravnoteženi sklad (v nadaljevanju: MUS) in MOJ zajamčeni sklad (v nadaljevanju: MZS). Sredstva iz finančnih pogodb so na dan 31. 12. 2016 znašala 121,4 milijona EUR.

Moja naložba se za izračun kapitalske ustreznosti konsolidira skladno s pravili za druge finančne sektorje in se ne obravnava v modulih standardne formule Solventnosti II. Tveganj družbe Moja naložba zato ne obravnavamo znotraj zavarovalnih oziroma tržnih tveganj. Kapitalske zahteve se v tem primeru izračunajo v skladu s sektorskimi predpisi in na dan 31. 12. 2016 znašajo 4.943 tisoč EUR.

V povezavi s sredstvi in obveznostmi finančnih pogodb je skupina dodatno izpostavljena predvsem tveganju nedoseganja zajamčene donosnosti kritnega sklada, ki zagotavlja zajamčeno donosnost – sklada MZS. Zavarovanci (člani) dodatnega pokojninskega zavarovanja prevzemajo naložbeno tveganje v celoti v skladih MDS in MUS, naložbeno tveganje nad zajamčenimi sredstvi pa v kritnem skladu MZS. Zajamčeni donos v MZS znaša 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje z dospelostjo, večjo od enega leta.

Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti je obvladovano predvsem z ustreznim upravljanjem sredstev in obveznosti zavarovancev, ustrezno naložbeno strategijo, ustrezno višino kapitala družbe in oblikovanjem rezervacij.

C.7 Druge informacije

Skupina je obravnavala teste občutljivosti, stresne teste in scenarije ter njihov vpliv na poslovanje in solventnostni položaj. Pri določitvi občutljivosti, stresnih testov in scenarijev smo v skupini izhajali iz lastnega profila tveganj ter poskušali prepoznati, kateri dogodki bi lahko močnejše vplivali na poslovanje in kapitalsko ustreznost skupine, pri čemer se je upoštevalo tudi verjetnost njihove uresničitve. V stresnem testu oziroma testu občutljivosti je spremenjen posamezen parameter, medtem ko so drugi parametri nespremenjeni. Pri scenariju se lahko hkrati spremeni več medsebojno odvisnih parametrov. V nadaljevanju so opisani izbrani scenariji, stresni testi oziroma testi občutljivosti.

Zvišanje oziroma znižanje obrestnih mer

Test občutljivosti na obrestne mere se je izvedel tako, da se je osnovna krivulja netvegane obrestne mere za vse ročnosti povečala oziroma zmanjšala za 100 bazičnih točk. Na podlagi tega se je nato izvedel nov izračun primernih lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala in sicer za vsa obrestno občutljiva sredstva in obveznosti.

Primerni lastni viri sredstev se ob povišanju obrestnih mer za 100 bazičnih točk znižajo bolj kot znaša meja pomembnosti⁴ skupine, vendar se hkrati zniža tudi njen zahtevani solventnostni kapital. Tako je vpliv stresnega testa na solventnostni količnik razmeroma majhen. V stresnem testu znižanja obrestnih mer za 100 bazičnih točk je vpliv na primerne lastne vire sredstev in zahtevani solventnostni kapital ravno obraten, vpliv na višino solventnostnega količnika pa je prav tako razmeroma majhen.

Padec cen lastniških vrednostnih papirjev

Stresni test padca vrednosti lastniških vrednostnih papirjev je skupina izvedla tako, da je na dan poročanja znižala vrednost lastniških vrednostnih papirjev za 20 % (tržne in netržne delnice, delniški, obvezniški, denarni in mešani vzajemni skladi). Vrednost naložb v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje je ostala enaka. Vpliv padca vrednosti lastniških vrednostnih papirjev je sorazmeren glede na višino stresa.

Stresni test vpliva predvsem na znižanje primernih lastnih virov sredstev, spremenijo pa se tudi kapitalske zahteve za podmodule tveganja lastniških vrednostnih papirjev, valutnega tveganja in tveganja koncentracije.

Stresni test padca vrednosti lastniških vrednostnih papirjev zniža primerne lastne vire sredstev skupine nekoliko bolj kot znaša njena meja pomembnosti. Stresni test vpliva tudi na znižanje zahtevanega solventnostnega kapitala, zato je vpliv na solventnostni količnik zelo majhen.

Znižanje vrednosti nepremičnin

Vpliv spremembe cen nepremičnin skupina analizira s stresnim testom padca cen za 25 %. Osnova za izračun je stanje naložbenih nepremičnin na datum poročanja.

Stresni test vpliva predvsem na znižanje primernih lastnih virov sredstev, ki se znižajo bolj kot znaša meja pomembnosti. Hkrati se znižata tudi kapitalski zahtevi podmodula tveganja nepremičnin,

---

⁴ Meja pomembnosti je notranja mera, vezana na višino primernih lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala. 31. 12. 2016 je meja pomembnosti za skupino znašala 8,5 milijona EUR.

valutnega tveganja in nekoliko poviša kapitalska zahteva za tveganje koncentracije. Skupni vpliv na višino solventnostnega količnika je majhen.

Potres v Sloveniji

V scenariju se je testiralo vpliv potresa v Ljubljani s povratno dobo 1000 let. Pri tem je bila upoštevana zavarovalna škoda portfeljev Sava Re in Zavarovalnice Sava. Glede na izpostavljenost na območju Slovenije so bili uporabljeni rezultati AIR modeliranja za skupino, pridobljeni od posrednika Willis in na podlagi teh ocenjena višina kosmate škode za skupino. Čista škoda je bila izračunana z upoštevanjem pozavarovalnega programa in premije za obnovitev kritja. Na podlagi vhodnih podatkov je bil nato preračunan vpliv scenarija na primerne lastne vire sredstev.

Velikost vpliva scenarija na višino primernih lastnih virov sredstev skupine je malo pod ravnijo meje pomembnosti, vpliv na solventnostni količnik je majhen. Skupina tudi v primeru realizacije ekstremnega potresa izkazuje visok presežek primernih lastnih virov sredstev nad zahtevanim solventnostnim kapitalom. V skupini se zavedamo, da ima tovrstni dogodek tudi več drugih neposrednih učinkov na poslovanje, zato družbe v skupini tovrstna tveganja obvladujejo tudi z načrtom neprekinjenega poslovanja, ki vključuje ustrezne možnosti in ukrepe za poslovanje v izrednih razmerah.

D. Vrednotenje za namene solventnosti

Izhodišče za bilanco stanja v skladu s Solventnostjo II (kjer so sredstva in obveznosti vrednotena v skladu z načeli vrednotenja iz členov 174 do 190 ZZavar-1) je konsolidirana bilanca stanja, pripravljena za poročanje skupine skladno z zahtevami mednarodnih standardov računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Komisija EU (v nadaljevanju: bilanca stanja v skladu z MSRP).

V postopku priprave konsolidiranih računovodskih izkazov skupine Sava Re v skladu z MSRP se izvajajo popolna konsolidacija vseh družb v skupini.

Za ugotavljanje solventnosti skupine se konsolidirana bilanca stanja v skladu z MSRP prilagodi na podlagi 335. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) (2015/35). V skladu s točko (a) 335. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) (2015/35) konsolidirani podatki za izračun solventnosti skupine zajemajo popolno konsolidacijo podatkov vseh zavarovalnic in družb za pomožne storitve, ki so odvisne družbe v skupini Sava Re, medtem ko se za pokojninsko družbo Moja naložba v skladu s točko (e) 335. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) (2015/35) v konsolidaciji upoštevajo 100-odstotni lastni viri sredstev družbe, izračunani v skladu s sektorskimi predpisi. Tako prilagojena konsolidirana bilanca stanja v skladu z MSRP je izhodišče za pripravo bilance stanja v skladu s Solventnostjo II (v nadaljevanju: bilanca stanja SII).

V skladu s 174. členom ZZavar-1 se sredstva za ugotavljanje solventnosti skupine vrednotijo z zneskom, po katerem bi se sredstvo izmenjalo med dobro obveščena strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu.

Obveznosti se vrednotijo z zneskom, po katerem bi se lahko prenesle ali poravnale med dobro obveščena strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu. Vrednost obveznosti se ne prilagaja kreditni sposobnosti skupine.

Vrednotenje sredstev in obveznosti (razen zavarovalno-tehničnih rezervacij, v nadaljevanju: ZTR) se izvaja v skladu z določili MSRP. Če MSRP dovoljujejo uporabo več načinov vrednotenja, je treba izbrati metodo, ki je skladna z načeli Solventnosti II oziroma s 174. členom ZZavar-1. Pri večini drugih sredstev in obveznosti (razen ZTR) se šteje, da MSRP zagotavljajo vrednotenje, ki je v skladu z načeli Solventnosti II.

Glede na bilanco stanja v skladu z MSRP so izvedene prerazporeditve in prevrednotenja postavk bilance stanja SII. V tem razdelku je opisana izvedba tovrstnih prerazporeditev in prevrednotenij, in sicer za tiste postavke, pri katerih se vrednost v skladu s Solventnostjo II razlikuje od vrednosti v skladu z MSRP. Pri vseh drugih postavkah velja, da MSRP zagotavljajo vrednotenje, ki je skladno z načeli Solventnosti II.

Osnove, metode in glavne predpostavke, uporabljene na ravni skupine pri vrednotenju sredstev skupine, ZTR in drugih obveznosti za namene solventnosti, se ne razlikujejo od tistih, ki jih uporablja katera koli od družb v skupini pri vrednotenju svojih sredstev, zavarovalno-tehničnih rezervacij in drugih obveznosti za namene Solventnosti II.

V spodnji preglednici je prikazana bilanca stanja skupine na dan 31. 12. 2016. Prikazane so vrednosti sredstev in obveznosti v skladu z MSRP (pred prilagoditvijo za pokojninsko družbo Moja naložba in po prilagoditvi), pa tudi sredstva in obveznosti v skladu z načeli vrednotenja iz členov 174 do 190 ZZavar-1 ob upoštevanju prevrednotenja in prerazporeditev postavk sredstev in obveznosti.

Bilanca stanja v skladu z MSRP in v skladu z SII na dan 31. 12. 2016

(v tisoč EUR)		MSRP vrednost	Prilagoditev za Mojo naložbo	MSRP vrednost po prilagoditvi za Mojo naložbo	Previdno otenje	Prerazporeditev	SII vrednost
Sredstva							
1.	Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	19.935	0	19.935	-19.935	0	0
2.	Neopredmetena sredstva	7.535	-28	7.507	-7.507	0	0
3.	Odložene terjatve za davek	2.326	0	2.326	6.742	0	9.068
4.	Opredmetena sredstva, namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema)	51.748	-38	51.710	-3.007	0	48.703
5.	Opredmetena sredstva, ki niso namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema)	8.073	0	8.073	238	0	8.311
6.	Naložbe v odvisne in pridružene družbe	0	8.849	8.849	-841	0	8.008
7.	Delnice	16.661	-39	16.622	0	0	16.622
8.	Obveznice	963.490	-10.343	953.147	12.248	64.256	1.029.651
9.	Naložbeni skladi	16.852	-507	16.345		12.767	29.112
10.	Depoziti razen denarnih ustreznikov	24.737	-1.753	22.985	996	10.711	34.691
11.	Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	224.175	0	224.175	1.305	-101.081	124.399
12.	Posojila in hipotekarni krediti	613	0	613	0	0	613
13.	Znesek ZTR prenesen pozavarovateljem	28.445	0	28.445	-3.765	-4.510	20.169
14.	Depoziti pri cedentih	7.836	0	7.836	0	0	7.836
15.	Terjatve do zavarovalcev in zavarovalnih posrednikov	117.230	-2.651	114.579	0	-87.851	26.727
16.	Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	4.768	0	4.768	0	-415	4.353
17.	Druge terjatve	5.411	2.650	8.061			8.061
18.	Lastne delnice	24.939	0	24.939	-2.174	0	22.764
19.	Denar in denarni ustrezniki	33.939	-361	33.578	0	13.395	46.973
20.	Druge sredstva	137.416	-122.903	14.513	-14.289	-46	178
Skupaj sredstva		1.696.128	-27.122	1.569.005	-29.990	-92.776	1.446.239
Obveznosti							
21.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - neživljenjskih zavarovanj	624.273	0	624.273	-185.713	-75.455	363.105
22.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskih zavarovanj (brez zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje)	286.948	-4.654	282.295	104.505	0	386.799
23.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - za zavarovanja, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje	226.994	0	226.994	-129.068	0	97.926
24.	Druge rezervacije razen ZTR	8.081	-36	8.045	0	0	8.045
25.	Odložene obveznosti za davek	6.039	0	6.039	42.846	0	48.885
26.	Finančne obveznosti, razen finančnih obveznosti do finančnih institucij	394	0	394	0	0	394
27.	Obveznosti do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov	11.910	0	11.910	0	0	11.910
28.	Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	42.247	0	42.247	0	-12.396	29.851
29.	Ostale obveznosti do dobaviteljev	5.956	0	5.956	0	-4.925	1.031
30.	Podrejene obveznosti	23.571	0	23.571	0	0	23.571
31.	Druge obveznosti	140.518	-121.303	19.215	-444	0	18.771
Skupaj obveznosti		1.374.151	-126.402	1.247.749	-167.874	-92.776	987.099
Presežek sredstev nad obveznostmi		321.977	-721	321.256	137.884	0	459.140

D.1 Sredstva

V nadaljevanju so predstavljene pomembne kategorije sredstev skupaj z opisom načina vrednotenja.

D.1.1 Dobro ime

Dobro ime je v bilanci stanja SII skupine ovrednoteno z ničelno vrednostjo.

D.1.2 Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj

Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj so v bilanci stanja SII skupine ovrednoteni z ničelno vrednostjo.

D.1.3 Neopredmetena sredstva

Skupina ni ugotovila nobenih neopredmetenih sredstev, ki bi se lahko prodala ločeno, in ne more dokazati, da obstaja tržna vrednost za enaka ali podobna sredstva. SII vrednost neopredmetenih sredstev je ovrednotena kot ničelna.

D.1.4 Odložene terjatve in obveznosti za davek

Skupina obračunava odložene terjatve in obveznosti skladno z določili MRS 12; Davki iz dobička.

Podlaga za opredelitev obveznosti in terjatev za odloženi davek je prepoznavanje začasnih razlik. To so razlike med davčno vrednostjo posameznega sredstva ali obveznosti in knjigovodske vrednostjo posameznega sredstva ali obveznosti. Začasne razlike so lahko obdavčljive začasne razlike oziroma zneski, ki se prištejejo k obdavčljivemu dobičku v prihodnjih obdobjih, ali pa zneski, ki se odštejejo od obdavčljivega dobička v prihodnjih obdobjih. Odloženi davki se tako pripoznajo kot terjatve ali obveznosti za odloženi davek, kot posledica obračunavanja sedanjih in prihodnjih davčnih posledic.

Odložene obveznosti za davek so zneski davka iz dobička, ki jih bo treba poravnati v prihodnjih obdobjih glede na obdavčljive začasne razlike. V obdobjih pripoznanja povečujejo postavko odhodkov za davek od dohodkov pravnih oseb in znižujejo čisti poslovni izid.

Odložene obveznosti za davek so zneski davka iz dobička, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih glede na:

- odbitne začasne razlike,
- prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja in
- prenos izrabljenih dobropisov v naslednja obdobja.

Splošno pravilo je, da se morajo obveznosti za odloženi davek obvezno pripoznati, terjatve za odloženi davek pa samo, če skupina upravičeno pričakuje, da bo v prihodnosti ustvarila dovolj visoke dobičke za poračun terjatev za odložene davke.

V bilanci stanja SII se terjatve in obveznosti za odloženi davek obračunavajo od vseh prevrednotenj razen od:

- prevrednotenja postavke udeležbe v odvisnih in pridruženih družbah, če imajo te udeležbe naravo strateških naložb in so zato razlike pri prevrednotenju obravnavane kot stalne ter tako niso osnova za obračun odloženih davkov;

- S** glede na določilo točke (e) 335. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) (2015/35) za pokojninsko družbo v 100-odstotni lasti obvladujoče družbe ni bila izvedena popolna konsolidacija podatkov pokojninske družbe. Tako je ta v bilanci stanja v skladu z MSRP ostala med naložbami v odvisne družbe po knjigovodski vrednosti. V bilanci stanja SII pa jo izkazujemo v višini sorazmernega deleža (v tem primeru 100 %) lastnih virov sredstev pokojninske družbe, to je v višini razpoložljivega kapitala, izračunanega v skladu s sektorskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji za pokojninske družbe. Ker gre za odvisno družbo, ki je strateškega pomena, navedena razlika ne izpolnjuje pogoja obdavčljive začasne razlike, zato se od nje odloženi davki ne obračunavajo;
- S** prevrednotenja postavke lastnih delnic, ki kotirajo na borzi, ker ta ne predstavlja obdavčljive začasne razlike;
- S** prerazporeditev med postavkami bilance stanja.

D.1.5 Opredmetena osnovna sredstva, namenjena lastni uporabi

Skupina od neodvisnega zunanega ocenjevalca vrednosti nepremičnin za pomembne nepremičnine praviloma vsaka tri leta pridobi oceno poštene vrednosti nepremičnin, namenjenih lastni uporabi. Oprema za neposredno opravljanje zavarovalne dejavnosti predstavlja nepomemben znesek in ga skupina v bilanci stanja SII prikazuje v enaki višini kakor v bilanci stanja v skladu z MSRP.

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij pri oceni poštene vrednosti in oceni poštene vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, upošteva mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti in mednarodne računovodske standarde. Pri oceni vrednosti je preverjena primernost uporabe vseh načinov vrednotenja nepremičninskih pravic. Glede na namen ocenjevanja vrednosti in obseg razpoložljivih podatkov se pri oceni tržne vrednosti uporabi način tržnih primerjav in na donosu zasnovani način.

D.1.6 Naložbe

Opredmetena sredstva, ki niso namenjena lastni uporabi

Metodologija je skladna z metodologijo, ki se uporablja za opredmetena osnovna sredstva, namenjena lastni uporabi, ki je podrobno opisana v predhodnem podrazdelku (*Opredmetena osnovna sredstva, namenjena lastni uporabi*).

Naložbe v odvisne in pridružene družbe

Glede na določilo točke (e) 335. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) (2015/35) za pokojninsko družbo v 100-odstotni lasti obvladujoče družbe ni bila izvedena popolna konsolidacija podatkov pokojninske družbe. Tako je ta v prilagojeni bilanci stanja v skladu z MSRP ostala med naložbami v odvisne družbe po knjigovodski vrednosti. V bilanci stanja SII pa jo izkazujemo v višini sorazmernega (v našem primeru 100-odstotnega) deleža lastnih virov sredstev pokojninske družbe, to je v višini razpoložljivega kapitala, izračunanega v skladu s sektorskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji za pokojninske družbe.

Delnice

Delnice in vzajemni skladi se vrednotijo v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi MRS 39, v skladu s katerimi so delnice in vzajemni skladi lahko razvrščeni v računovodsko skupino razpoložljivo za prodajo (krajše: AFS) ali po poštenu vrednosti preko izkaza poslovnega izida (krajše: FVPL).

Delnice, ki kotirajo

Postavka vključuje lastniške vrednostne papirje, ki so uvrščeni na borzo. Vsi lastniški vrednostni papirji so vključeni v kategorijo finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo in po pošteni vrednosti preko poslovnega izida v skladu z MRS 39. To pomeni, da se vrednost za MSRP- poročanje izračuna na podlagi zadnje objavljene cene na borzi. Vrednost v bilanci stanja v skladu z MSRP že predstavlja pošteno vrednost (tržno vrednost) tržnih lastniških vrednostnih papirjev.

Metodologija prevrednotenja v skladu z zahtevami Solventnosti II je skladna z metodologijo, ki je uporabljena za vrednotenje bilance stanja v skladu z MSRP, saj so tržne delnice že izkazane po tržni vrednosti in tako ni potrebno prevrednotenje za sestavo bilance stanja SII.

Delnice, ki ne kotirajo

Lastniški vrednostni papirji, ki niso uvrščeni na borzo, se na začetku pripoznajo po svoji nakupni vrednosti. Na dan bilance stanja se njihova vrednost izmeri z uporabo modela. Tako se ugotovi ali nakupna cena še vedno predstavlja njihovo pošteno vrednost. Če iz modela izhaja, da je nakupna cena previsoka, se lastniški vrednostni papirji oslabijo v višini razlike med njihovo vrednostjo iz modela in nabavno vrednostjo.

Ker imajo lastniški vrednostni papirji, ki niso uvrščeni na borzo nepomemben delež naložbenega portfelja skupine Sava Re, v bilanci stanja SII niso vrednoteni po pošteni vrednosti, temveč so izkazani v enaki višini, kot izhaja iz bilance stanja v skladu z MSRP.

Obveznice

Obveznice se za pripravo vrednotenja bilance stanja v skladu z MSRP vrednotijo v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi MRS 39. Vrednotenje se izvaja glede na MRS-kategorijo, v katero so obveznice razporejene.

Tudi za obveznice, razporejene v skupino v posesti do zapadlosti, se izračuna tržna vrednost.

Skupina pridobiva tržne cene iz sistema Bloomberg, z lokalne borze ali morebitnega drugega trga, na katerem obveznica kotira.

Strukturirani papirji

Strukturirani papirji so v bilanci stanja SII vrednoteni enako kakor v bilanci stanja v skladu z MSRP – v skupini FVPL (po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida): knjigovodska vrednost = tržna vrednost = tržna cena na dan vrednotenja * število lotov * nominalna vrednost lota + natečene obresti po kuponski obrestni meri. Na to postavko se prerazporedijo sredstva KSNT s postavke *naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje*.

Naložbeni skladi

Vrednost za poročanje v skladu z MSRP se izračuna na podlagi zadnje objavljene vrednosti enote premoženja (v nadaljevanju: VEP). Vrednost pri MSRP-poročanju predstavlja pošteno vrednost (tržno vrednost) naložbenih skladov. Pri teh skladih je, ne glede na razvrstitev, knjigovodska vrednost enaka tržni vrednosti in se izračuna po formuli: VEP na dan vrednotenja * število lotov. Podatke o VEP-ih so pridobljeni od upravljalcev naložbenih skladov.

Metodologija prevrednotenja SII je v skladu z metodologijo, ki je uporabljena za vrednotenje bilance stanja v skladu z MSRP, saj je vrednost naložbenih skladov v tej izkazana po tržni vrednosti in tako prevrednotenje za sestavo bilance stanja SII ni potrebno.

Depoziti, ki niso denarni ustrezniki

Navedeni depoziti se merijo na podlagi odplačne oziroma nabavne vrednosti, povečane za natečene obresti. V skladu z MRS 39 jih skupina v bilanci stanja v skladu z MSRP razporeja v skupino *Posojila in terjatve*.

Za vrednotenje bilance stanja SII je razvit model za vrednotenje depozitov, s katerim se določa tržna vrednost depozitov s pogodbeno zapadlostjo. Njihova tržna vrednost se izračunava četrletno.

Pri vrednotenju se uporabijo spodnji podatki:

- S** datum vrednotenja,
- S** datum izplačila obresti,
- S** nominalna vrednost,
- S** obrestna mera,
- S** valuta, v kateri je depozit sklenjen,
- S** pogostost izplačila obresti,
- S** datum dospelosti depozita,
- S** diskontni faktor oziroma ustrezna obrestna mera za diskontiranje.

Tržna vrednost depozita na datum vrednotenja se izračuna kot neto sedanja vrednost vseh prihodnjih denarnih tokov (izplačil obresti in glavnice), pri čemer se za diskontni faktor vzamejo zadnje javno objavljene obrestne mere. Za depozite, sklenjene v evrih, se aproksimira obrestna mera na depozite, ki jo objavi Banka Slovenije. Za depozite, sklenjene v preostalih valutah, pa se upoštevajo obrestne mere, objavljene na spletnih straneh centralnih bank držav z valuto, v kateri je depozit sklenjen.

Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

V tej postavki se izkazujejo samo sredstva naložbenih zavarovanj brez finančne garancije. Za ta sredstva HTM-naložbe prevrednotijo na tržno vrednost.

Skupina izvaja prerazporeditev tistih sredstev iz zavarovalnih pogodb z naložbenim tveganjem, ki so namenjena pokrivanju obveznosti, pri katerih odvisna družba (zavarovalnica) jamči določeno višino donosnosti (zajamčeni VEP). Gre za registre naložb KSNT2, KSNT2a in KSNT 3, ki jih v skladu z zakonodajo v bilanci stanja SII ne moremo prikazovati med sredstvi, ki pokrivajo naložbena življenjska zavarovanja, pri katerih zavarovalec prevzema naložbeno tveganje, temveč se prerazporedijo na druge postavke sredstev skupine.

D.1.7 Posojila in hipotekarni krediti

Posojila in hipotekarni krediti se na začetku vrednotijo po pogodbeni vrednosti.

Na dan poročanja se vrednotijo po preostali vrednosti v skladu z načrtom odplačevanja ter v skladu z dejanskimi plačili obresti in glavnice. Če plačila ne potekajo po načrtu odplačevanja, je treba zneske oslabiti. Vrednotenje v bilanci stanja SII je enako vrednotenju v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.1.8 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

Skupina prerazporedi postavke iz retrocedirane premijske rezervacije (oddani posli) za obračunane, nezapadle terjatve za provizijo za oddano pozavarovanje in sozavarovanje ter za obračunane, nezapadle obveznosti za premijo za oddano pozavarovanje in sozavarovanje.

Višina prevrednotenja izhaja iz različnih načinov vrednotenja zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z zakonodajo MSRP in SII. Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesenih pozavarovateljem, se vrednoti v aktuarskih službah družb v skupini Sava Re. Metodologija upošteva usmeritve iz politike upravljanja zavarovalnih tveganj Sava Re.

Zaradi razmeroma majhnega obsega portfelja oddanih sozavarovanj in pozavarovanj za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesenih pozavarovateljem, ni mogoča uporaba enakih aktuarskih metod kakor za kosmate rezervacije. Uporabljajo se poenostavitve, s katerimi se na podlagi podatkov o oddanem poslu za vsako homogeno skupino in vsako kohorto izračuna delež oddanega posla. Z dobljenim deležem se iz kosmate najboljše ocene rezervacije (pred upoštevanjem stroškov, prihodnjih denarnih tokov iz premij in provizij ter brez upoštevanja časovne vrednosti denarja) izračuna najboljša ocena rezervacije oddanega posla (pred stroški, prerazporeditvami in diskontiranjem). Upoštevanje valutne sestave in časovne vrednosti denarja je enaka kakor pri kosmatih najboljših ocenah rezervacij. Pri oblikovanju denarnih tokov se na podlagi preteklih podatkov o plačanih škodah preveri morebiten pričakovani časovni zamik plačil iz oddanega pozavarovanja in sozavarovanja v primerjavi s kosmatimi izplačili. Prilagoditev za pričakovana neplačila nasprotne stranke se izvede na podlagi delitve zneska ZTR, prenesenega pozavarovateljem (za bilanco stanja v skladu z MSRP), po bonitetnih ocenah nasprotnih strank in s temi bonitetnimi ocenami povezanimi verjetnostmi neplačila.

D.1.9 Depoziti pri cedentih

Skladno z nekaterimi pozavarovalnimi pogodbami cedenti zadržijo del pozavarovalne premije kot jamstvo za izplačilo prihodnjih škod in jo plačajo praviloma po enem letu. Navedeni depoziti se skladno s pogodbo obrestujejo. Zadržani depoziti se izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne popravke.

Pri depozitih pri cedentih se zaradi kratkoročnosti naložbe šteje, da je knjigovodska vrednost dovolj dober približek tržne vrednosti. Zato se za tovrstne depozite tržna vrednost po modelu ne izračunava, v izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala pa se za tržno vrednost prevzame vrednost iz računovodskih izkazov.

D.1.10 Terjatve do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov

Vrednotenje na SII-vrednost terjatev se ne razlikuje od vrednotenja bilance stanja v skladu z MSRP.

Skupina v bilanci stanja SII iz postavke terjatve do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov izloči:

- nezapadle terjatve do zavarovancev in
- nezapadle terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja in sozavarovanja.

Skupina upošteva omenjeno postavko kot prihodnje denarne tokove pri izračunu kosmate najboljše ocene premijske rezervacije. Ker se celotna sprememba premijske rezervacije izkazuje kot prerazporeditev, se tako izkazuje tudi izločitev nezapadlih terjatev pri pripravi bilance stanja SII.

D.1.11 Terjatve iz pozavarovanja

Vrednotenje na SII-vrednost terjatev se ne razlikuje od vrednotenja bilance stanja v skladu z MSRP.

Skupina iz postavke terjatve iz pozavarovanja izloči nezapadle terjatve na dan sestave bilance stanja SII, in sicer:

- nezapadle terjatve za provizijo iz retrocediranega posla pozavarovalnice in
- nezapadle terjatve za provizijo iz oddanega pozavarovanja in sozavarovanja zavarovalnic.

Omenjeni postavki skupina upošteva kot prihodnje denarne tokove pri izračunu pozavarovalnega deleža v najboljši oceni premijske rezervacije.

Sprememba terjatev in premijske rezervacije se izkazuje kot prerazporeditev.

D.1.12 Druge terjatve

V postavki druge terjatve izkazujemo kratkoročne terjatve državnih in drugih institucij, kratkoročne terjatve iz oddaje prostorov in opreme ter podobno.

Vrednotenje je enako kakor za bilanco stanja v skladu z MSRP, saj je knjigovodska vrednost zadosten približek poštene vrednosti.

D.1.13 Lastne delnice

V bilanci stanja v skladu z MSRP se lastne delnice izkazujejo kot odbitna postavka v kapital. Družba pripozna lastne delnice v višini nakupne vrednosti na organiziranem ali neorganiziranem trgu in se skladno z določili 36. člena MRS 32 Finančni instrumenti – predstavljanje ne prevrednotijo na pošteno vrednost, čeprav delnica kotira na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

V bilanci stanja SII se lastne delnice izkazujejo v okviru sredstev. Ker lastne delnice kotirajo na organiziranem trgu, se za bilanco stanja SII prevrednotijo glede na ceno na borzi na dan bilance stanja.

D.1.14 Denar in denarni ustrezniki

Vrednotenje je enako kakor za bilanco stanja v skladu z MSRP.

D.1.15 Druga sredstva

Druga sredstva sestavljajo kratkoročne časovne razmejitev (kratkoročno odloženi stroški in kratkoročno nezaračunani prihodki). Med kratkoročno odloženimi stroški se izkazujejo vnaprej plačani stroški zavarovanj, licenc, zakupnin in podobno. Druga sredstva se v bilanci stanja SII pripoznajo v enaki višini kakor za bilanco stanja v skladu z MSRP, razen vnaprej plačanih stroškov, ki se ovrednotijo z ničelno vrednostjo.

D.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije

V nadaljnjem besedilu uporabljamo oznako SII-rezervacije za zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane v skladu z zakonodajo Solventnosti II, in MSRP-rezervacije za zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Glavna načela, uporabljena v izračunih MSRP-rezervacij, so opisana v računovodskem delu letnega poročila družbe v razdelku 18.4.24.

Skupina izvede prerazporeditve postavk iz kosmate premijske rezervacije za obračunane, nezapadle terjatve za premijo za direktno zavarovanje, prejeto pozavarovanje in sozavarovanje ter za obračunano nezapadlo obveznost za provizije za direktno zavarovanje, prejeto pozavarovanje in sozavarovanje.

Vrednotenje kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij in pozavarovalnega dela se izvaja v aktuarskih službah družb skupine Sava Re. Vrednotenje pozavarovalnega dela SII-rezervacij (najboljše ocene rezervacij za oddane posle) je opisano pri vrednotenju sredstev v razdelku D.1.8. Delež ZTR, prenesen pozavarovateljem. Metodologija upošteva usmeritve iz politike upravljanja zavarovalnih tveganj skupine Sava Re.

Skupina pri izračunu SII-rezervacij ne uporablja uskladitvene prilagoditve iz 182. člena ZZavar-1 (oziroma člena 77 b Direktive 2009/138/ES), prilagoditve za nestanovitnost iz 184. člena ZZavar-1 (oziroma člena 77 d Direktive 2009/138/ES), prehodne prilagoditve zadevne strukture netveganih obrestnih mer iz 639. člena ZZavar-1 (oziroma člena 308 c Direktive 2009/138/ES) in prehodnega odbitka iz 640. člena ZZavar-1 (oziroma člena 308 d Direktive 2009/138/ES).

Skupina oblikuje te kategorije SII-rezervacij:

- najboljša ocena škodnih rezervacij direktnega zavarovanja,
- najboljša ocena premijskih rezervacij direktnega zavarovanja,
- najboljša ocena rezervacij za rente v izplačevanju, ki izhajajo iz direktnih premoženjskih zavarovanj (rezervacija za premoženjske rente),
- najboljša ocena rezervacij za direktna življenjska zavarovanja,
- najboljša ocena rezervacij prevzetega pozavarovanja,
- dodatek za tveganje.

SII-rezervacije so enake vsoti najboljše ocene rezervacij in dodatka za tveganje. Zgoraj omenjene kategorije rezervacij so podrobneje opisane v nadaljevanju.

Najboljša ocena škodnih rezervacij direktnih zavarovanj

Škodne rezervacije se nanašajo na škodne dogodke, ki so se že zgodili, škode po teh dogodkih pa še niso bile rešene, ne glede na to, ali so bile prijavljene ali ne. V izračunu najboljše ocene družbe upoštevajo uteženo povprečje vseh možnih scenarijev in časovno vrednost denarnih tokov, kar pomeni, da so vsi denarni tokovi diskontirani s krivuljami netveganih obrestnih mer. V izračun so vključeni tudi vsi stroški, ki se nanašajo na obdobje od datuma škodnega dogodka do datuma obračuna škode, in vsi pričakovani prihodnji regresji, ki izhajajo iz teh škod.

Rezervacija za škode, ki so se že zgodile, vendar še niso bile izplačane, se oblikuje na podlagi statističnih podatkov iz preteklih let ter izračunava skupaj za škode, ki so že bile prijavljene, in za škode, ki še niso bile prijavljene.

Posamezna zavarovalnica v skupini pri izračunu najboljše ocene kosmatih škodnih rezervacij pri vsaki homogeni skupini tveganj uporabi vsaj dve od spodaj naštetih metod:

- S** metoda veriženja (metoda Chain-Ladder), ki glede na pretekli razvoj rešenih in prijavljenih škod ocenjuje nadaljnji razvoj škodnih izplačil za škode, ki so se že zgodile;
- S** naivna metoda, pri kateri za posamezen segment zavarovanj predvidimo končni ultimatívni škodni količnik ne glede na hitrost prijave in izplačilo škod;
- S** Bornhuetter-Fergusonova metoda je kombinacija naivne metode in metode veriženja, pri kateri za posamezen segment zavarovanj predvidimo določen škodni količnik glede na to, kdaj je škoda prijavljena in/ali izplačana;
- S** Fisher-Langova metoda (metoda inkrementalnih povprečnih škod), pri kateri na podlagi zgodovinskih podatkov za vsako posamezno razvojno leto določimo povprečno škodo in število izplačanih škod;
- S** metoda povprečne IBNR-škode, pri kateri na podlagi zgodovinskih podatkov določimo višino škodne rezervacije za škode, ki so že nastale, a še niso bile prijavljene (IBNR), kot zmnožek med pričakovanim številom IBNR-škod in povprečno višino IBNR-škode, h končni vrednosti najboljše ocene škodnih rezervacij pa prištejemo še RBNS na dan vrednotenja.

Najpomembnejše predpostavke pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij (krajše: BE CP) so:

- S** pričakovani ultimatívni škodni količnik: pričakovani končni delež vseh rešenih škod, ki so se zgodile v zadevnem obdobju, v premiji, zasluženi v tem obdobju; za leto dogodka 2016 je pričakovani škodni količnik vseh premoženjskih vrst poslovanja 60,7 %, od tega na zavarovanih odgovornosti motornih vozil kot največji vrsti poslovanja 64,2 %;
- S** faktorji škodnega razvoja: za zavarovalne vrste s tako imenovanim dolgim repom je višina rezervacij za neprijavljene škode močno odvisna od izbire faktorjev škodnega razvoja, še sploh pa od izbire samega repa, ki predstavlja faktorje za leta, glede katerih družbe še nimajo dejanskih škodnih izkušenj. Razvojni faktorji so izbrani na podlagi zgodovinskih razvojnih faktorjev, korigirani za pričakovane spremembe v prihodnosti, repni razvojni faktor pa je določen z uporabo logaritemske regresije, pri čemer izberemo krivuljo, ki se izbranim razvojnim faktorjem za že razvita škodna leta najbolj prilaga. Po aktuarski presoji ta faktor ustrezno korigiramo;
- S** pričakovani delež cenilnih stroškov v prihodnjih škodnih izplačilih: delež cenilnih stroškov v prihodnjih izplačanih odškodninah je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja višine cenilnih stroškov;
- S** pričakovani delež regresov v prihodnjih škodnih izplačilih: delež regresov v prihodnjih škodnih izplačilih je določen na podlagi zgodovinskih podatkov o izplačanih regresih in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja;
- S** diskontiranje: pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij vse denarne tokove diskontiramo z ustreznimi krivuljami netveganih obrestnih mer;
- S** rente: med prijavljenimi škodami zavarovanja avtomobilske in splošne odgovornosti so tudi škode, ki se izplačujejo kot dosmrtné rente ali rente do 26. leta starosti oziroma do zaključka šolanja; družbe izračunajo rezervacijo za te rente posebej, zato so pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij iz trikotnikov škod, ki so uporabljeni v samem izračunu, izločena vsa izplačila škod v obliki rent.

Najboljša ocena premijskih rezervacij direktnih zavarovanj

Premijska rezervacija se nanaša na škodne dogodke, ki nastopijo po datumu vrednotenja, torej med preostalim obdobjem veljavnosti zavarovalnega kritja polic. Izračunava se za tiste pogodbe, ki so aktivne na dan samega izračuna, in je sestavljena iz vseh pričakovanih prihodnjih denarnih tokov znotraj meja zavarovalnih pogodb (v nadaljevanju: pogodbene meje). Družbe v izračunu najboljše ocene upoštevajo uteženo povprečje vseh možnih scenarijev in časovno vrednost denarnih tokov, kar pomeni, da so vsi denarni tokovi ustrezno diskontirani s krivuljami netveganih obrestnih mer.

V izračunu premijske rezervacije največja direktna družba (s sedežem v EU) upošteva te denarne tokove, ki so ustrezno razdeljeni po posameznih letih in na koncu diskontirani z uporabo krivulje netveganih obrestnih mer:

- S vse škode, ki se še bodo zgodile v prihodnosti,
- S vse cenilne stroške v povezavi z reševanjem škod iz prejšnje točke,
- S vse prihodnje regrese, ki izhajajo iz škod, opisanih v prvi točki,
- S vse prihodnje stroške, povezane s servisiranjem obstoječih pogodb,
- S vse prihodnje prilive premij iz nezapadlih terjatev,
- S provizijo in stroške požarne takse, ki izvirajo iz premij, opisanih v prejšnji točki,
- S pričakovano vrednost prihodnjih vračil premij zaradi predčasne prekinitve pogodb,
- S prihodnjo obračunano premijo pri večletnih pogodbah z letnimi obračuni in permanentnih pogodbah za obdobje, za katero kritje že obstaja, premija pa še ni bila obračunana,
- S prihodnjo obračunano premijo pri večletnih pogodbah z letnimi obračuni in permanentnih pogodbah z letnimi obračuni premije znotraj pogodbenih mej,
- S stroške v povezavi s premijami iz prejšnjih dveh alinej,
- S višino prihodnjih pričakovanih bonusov in popustov, ki so odvisni od višine škodnega količnika nekaterih pogodb.

Manjše direktne družbe (s sedežem zunaj EU) izračunajo premijsko rezervacijo, namenjeno prihodnjim škodam in stroškom, poenostavljeno iz MSRP-prenosne premije ter pričakovanega škodnega in stroškovnega količnika.

Najpomembnejše predpostavke pri izračunu najboljše ocene premijske rezervacije so določene tako:

- S pričakovani škodni količniki: pri določanju pričakovanih škodnih količnikov upoštevamo ultimativne škodne količnike po posameznih letih dogodka, ki jih dobimo iz izračuna škodne rezervacije, spremembe v povprečni premiji v zadnjem letu in pričakovanja o škodnem dogajanju v prihodnosti;
- S pričakovani delež cenilnih stroškov v prihodnjih škodnih izplačilih: delež cenilnih stroškov v prihodnjih rešenih odškodninah je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja višine cenilnih stroškov;
- S pričakovani delež provizij v prihodnjih premijskih denarnih tokovih: delež provizij v plačanih premijah je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na morebitne spremembe provizijskih stopenj;
- S pričakovani delež preostalih stroškov v prihodnjih premijskih denarnih tokovih: delež preostalih stroškov v obračunanih premijah je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja višine stroškov;
- S pričakovan delež regresov v prihodnjih škodnih izplačilih: ta delež je določen na podlagi zgodovinskih podatkov o izplačanih regresih;
- S pričakovani razvoj škod po letih: ta razvoj je določen na podlagi zgodovinskega načina izplačevanja škod;
- S pričakovani razvoj regresov po letih: ta razvoj je določen na podlagi zgodovinskega načina izplačevanja regresov;
- S pričakovani delež prekinitiv: pričakovani delež prekinitiv (storna) oziroma višino vrnjene premije zaradi predčasne prekinitve pogodbe določimo na podlagi podatkov preteklega leta in ga oziroma jo po potrebi korigiramo v skladu s prihodnjimi pričakovanji.

Najboljša ocena rezervacij za premoženjske rente direktnih zavarovanj

Najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj, se zaradi posebnega načina izplačevanja škod izračunava ločeno od najboljše ocene škodnih rezervacij premoženjskih zavarovanj, in sicer se posebej določa za:

- S** rente iz premoženjskih zavarovanj, ki so že v izplačevanju: najboljša ocena za te rente se poroča v vrsti poslovanja rent, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj;
- S** rente iz premoženjskih zavarovanj, ki so že prijavljene, vendar še niso v izplačevanju: najboljša ocena rezervacij te rente se poroča pri premoženjskih vrstah poslovanja znotraj najboljše ocene škodnih rezervacij.
- S** rente iz premoženjskih zavarovanj, ki še niso bile prijavljene: najboljša ocena rezervacij za tovrstne rente se poroča pri premoženjskih vrstah poslovanja v okviru najboljše ocene škodnih rezervacij.

Predpostavke, uporabljene pri izračunu najboljše ocene rezervacij za premoženjske rente, ki so že prijavljene (ne glede na to ali so že v izplačevanju ali še ne), so:

- S** pričakovani delež cenilnih stroškov v prihodnjih škodnih izplačilih,
- S** pričakovana inflacija,
- S** umrljivost glede na primerne tablice smrtnosti.

Predpostavke, uporabljene v izračunu najboljše ocene rezervacij za premoženjske rente, ki še niso prijavljene, so:

- S** pričakovano število teh rent,
- S** povprečna višina sedanje vrednosti vseh prihodnjih obveznosti rente v trenutku nastanka le-te.

Delež cenilnih stroškov v prihodnjih izplačanih odškodninah je določen na podlagi podatkov v prejšnjem obračunskem letu, pričakovano inflacijo v prihodnosti pa določimo na podlagi trenutnega makroekonomskega stanja in pričakovanj v prihodnosti.

Najboljša ocena rezervacij za življenjska zavarovanja

Izračun najboljše ocene rezervacij za življenjska zavarovanja je narejen na ravni zavarovalne pogodbe, pri čemer so predpostavke izračuna enotne za posamezno homogeno skupino produktov življenjskih zavarovanj. Ta v grobem delimo na mešana, riziko, vseživljenjska in rentna klasična življenjska zavarovanja, na naložbena življenjska zavarovanja (z garancijo ali brez nje, z omejeno dobo ali vseživljenjska) in zdravstvena zavarovanja, podobna življenjskim zavarovanjem. Izračun se naredi na podlagi najboljših ocen prihodnjih pogodbenih denarnih tokov, v katerih se upoštevajo najboljše ocene vseh pogodbenih finančnih tokov in povezanih finančnih tokov, kot so cenilni stroški, stroški administracije in finančni prihodki od naložb sredstev, ki pokrivajo obveznosti zavarovalnih pogodb. Ločeno je izračunana najboljša ocena škodnih rezervacij za življenjska zavarovanja.

Pričakovani pogodbeni denarni tokovi so:

- S** prihodki iz premij,
- S** izplačila za škode (smrt, hujše bolezni, doživetje, odkup),
- S** stroški (provizije zastopnikov, drugi sklenitveni stroški, cenilni stroški, administrativni stroški),
- S** prihodki iz naložb (provizija iz upravljanja naložb).

Pri obravnavi posamezne pogodbe se upoštevajo:

- S** letna premija, pogostost plačevanja, zavarovalne vsote za primer smrti, hujše bolezni in doživetja,
- S** tehnične osnove produktov: tehnična obrestna mera, tablice smrtnosti in obolevnosti, stroški,
- S** predpostavke: delež realizirane smrtnosti in obolevnosti, delež odstopov, prihodnja donosnost, realizirani stroški, prihodnja inflacija.

Za denarne tokove, obravnavane do poteka police, se izračuna njihova sedanja vrednost z uporabo netvegane obrestne mere. Posebej se za večino življenjskih zavarovanj oceni sedanja vrednost opcij in garancij, vgrajenih v produkte življenjskih zavarovanj. Pri tem se uporabi stohastične ekonomske scenarije.

Najboljša ocena rezervacij za zajamčena izplačila ob rojstvu otrok se izračuna na podlagi predvidenega števila in predvidene višine izplačil za že sklenjena zavarovanja. Postopek izračuna tovrstnih rezervacij je narejen na podlagi ocene prihodnjih izplačil, ki temelji na trikotniški metodi ob upoštevanju števila rojstev otrok po letu sklenitve zavarovanja in razvojnem letu zavarovanja ali na podlagi analitične formule. Sedanja vrednost denarnih tokov se izračuna z uporabo netvegane obrestne mere.

Najboljša ocena škodnih rezervacij za življenjska zavarovanja se izračuna z uporabo metode povprečne škode, pri čemer se posebej oceni rezervacija za nastale prijavljene škode in posebej rezervacija za nastale, a še neprijavljene škode. Najboljša ocena rezervacij za nastale prijavljene škode je enaka rezervaciji po popisu. Najboljša ocena rezervacij za nastale, vendar še neprijavljene škode se izračuna kot produkt ultimativnega števila IBNR-škod (ocena iz trikotnika prijavljenih škod) in povprečne višine IBNR-škode. Pri tem opazujemo samo škode iz rizika smrti ali hujše bolezni. Povprečna višina IBNR-škode se določi kot povprečna riziko zavarovalna vsota za posamezno homogeno skupino zavarovanj. Sedanja vrednost denarnih tokov se izračuna z uporabo netvegane obrestne mere.

Najboljša ocena rezervacij prejetega pozavarovanja

Izračuni se naredijo na ravni vrst poslovanja v skladu s Prilogo 1 k Delegirani uredbi Komisije (EU) (2015/35), in sicer ločeno za posle pozavarovanja v skupini Sava Re in posle zunaj skupine (za stanje na ravni skupine se po izločitvi transakcij v skupini upoštevajo le slednji). Zaradi narave obveznosti prevzetih življenjskih pozavarovanj je metodologija za vrednotenje teh obveznosti enaka kakor za premoženjska in zdravstvena zavarovanja, ki niso podobna življenjskim zavarovanjem (v nadaljevanju: NSLT-zdravstvena zavarovanja), zato so obveznosti prevzetih življenjskih pozavarovanj razporejene k NSLT-zdravstvenim zavarovanjem.

Najboljša ocena rezervacij je sestavljena iz najboljše ocene premijskih in najboljše ocene škodnih rezervacij. Osnova za izračune je razporeditev poslov po pogodbениh letih.

Izračun najboljše ocene rezervacij je razdeljen na:

- S** izračun tehnične kosmate rezervacije, ki vključuje najboljšo oceno rezervacije za škodne dogodke, povezane s sklenjenimi posli (že nastale in prihodnje), pred upoštevanjem časovne vrednosti denarja,
- S** delitev tehnične kosmate rezervacije na tehnično premijsko rezervacijo (za prihodnje škode) in tehnično škodno rezervacijo (za že nastale, a še ne plačane škode),
- S** upoštevanje prihodnjih stroškov, povezanih z veljavnimi pogodbami,
- S** upoštevanje prihodnjih denarnih tokov iz premij in provizij, vključno z že obračunanimi, a še ne zapadlimi in neplačanimi premijami in provizijami,
- S** priprava denarnih tokov, upoštevanje valutne strukture denarnih tokov in diskontiranje.

Pri tehnični kosmati rezervaciji se uporablja metoda veriženja na trikotnikih kumulativnih obračunanih škod z Bornhütter-Fergusonovo (v nadaljevanju: BF) prilagoditvijo. Pri izbiri razvojnih faktorjev se za veriženje upoštevajo podatki iz let, ki izražajo naravo portfelja, za katerega se izračunava rezervacija. Če se posamezni faktorji zaradi izjemnih dogodkov preveč razlikujejo od povprečja, se izločijo iz izračuna razvojnih faktorjev. V zadnjem delu oziroma repu razvoja se uporablja aproksimacija z eno od porazdelitvenih funkcij: eksponentno, Weibullovo, potenčno, Shermanovo; pri izbiri funkcije se uporablja merilo R^2 . Apriorni škodni količnik za BF je izbran na podlagi presoje aktuarja in oddelka za prevzem pozavarovanj. Kjer so škodni trikotniki preveč razpršeni, se ultimativne škode ocenijo na podlagi škodnih količnikov. Pri tem se pričakovani merodajni škodni količnik vsakega pogodbenega leta določi kot izbrano povprečje med vnaprej ocenjenim naivnim količnikom, določenim na podlagi strokovne presoje, večletnih povprečij in na podlagi informacij oddelka za prevzem pozavarovanj, ter realiziranim merodajnim MSRP-škodnim količnikom (brez rezervacij na ravni portfelja). Za starejša leta z znanim razvojem ima večjo utež realizirani količnik, za novejša leta pa naivni. Za razvoj izplačil oziroma denarni tok se uporabi vzorec, pridobljen iz trikotniškega razvoja. V združenem pregledu se nato povzamejo rezultati vseh metod in izbere najboljša ocena ultimativnih škod, na podlagi katere se izračuna tehnična kosmata rezervacija.

V deležih stroškov se upoštevajo prihodnji cenilni in administrativni stroški, povezani s sklenjenimi pogodbami.

Osnova za delitev dobljenih denarnih tokov po valutah je valutna sestava za zakonsko vrednotenje bilance stanja, in sicer sestava vsote škodnih rezervacij in prenosnih premij, zmanjšanih za razmejene provizije. Prihodnji denarni tokovi, razdeljeni po tem ključu, se diskontirajo z uporabo ustreznih krivulj netveganih obrestnih mer.

Dodatek za tveganje

Dodatek za tveganje skupaj z najboljšo oceno rezervacij zagotavlja, da je vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij enakovredna znesku, ki bi ga za prevzem in izpolnitev obveznosti do zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb zahtevale druge zavarovalnice, ki bi prevzele te obveznosti. Dodatek za tveganje se izračuna z določitvijo stroškov zagotavljanja zneska primernih lastnih virov sredstev v višini zahtevanega solventnostnega kapitala, ki je potreben za podporo zavarovalnih obveznosti med njihovo veljavnostjo oziroma do njihovega izteka. Mera, uporabljena pri določitvi stroškov zagotavljanja prej omenjenega zneska primernih lastnih virov sredstev, je pribitek nad ustrezno netvegano obrestno mero, ki bi ga zavarovalnica upoštevala, da bi zagotovila te primerne lastne vire sredstev, in je enaka 6 %.

Pri izračunu omenjenega zahtevanega solventnostnega kapitala družba upošteva vsa tveganja, proti katerim se ne more zaščititi. Ta tveganja so:

- tveganja premoženjskih zavarovanj,
- tveganja življenjskih zavarovanj,
- tveganja zdravstvenih zavarovanj,
- tveganje nasprotne stranke, ki se nanaša samo na (po)zavarovalne terjatve,
- operativno tveganje.

V skladu z 58. členom Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35 skupina uporablja poenostavljeno metodo za projekcijo prihodnjih zneskov zahtevanega solventnostnega kapitala, in sicer se upošteva raven (2) hierarhije iz 61. člena Sklepa o podrobnejših navodilih za vrednotenje zavarovalno-tehničnih rezervacij: Za določanje celotnega zahtevanega solventnostnega kapitala za vsako prihodnje leto se uporabi razmerje najboljše ocene za navedeno prihodnje leto in najboljše ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij na datum vrednotenja. Če se za posamezno družbo pokaže, da je ta metoda neprimerna, se uporabi raven (3) hierarhije iz 61. člena navedenega sklepa.

Dodatek za tveganje se izračunava ločeno za posle premoženjskih in življenjskih zavarovanj, na posamezne vrste poslovanja pa je razporejen v razmerju izračunanih kapitalskih zahtev za vsako posamezno vrsto poslovanja (v skladu s 3. odstavkom 37. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35). Pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala za vsako posamezno vrsto poslovanja predpostavimo, da ima podjetje sklenjena zavarovanja samo v segmentu, za katerega računamo kapitalsko zahtevo, poleg tega slednjo za vsak segment izračunamo samo za te module tveganj:

- tržna tveganja (in sicer samo za podmodul tveganja lastniških vrednostnih papirjev),
- tveganje življenjskih zavarovanj,
- tveganje zdravstvenih zavarovanj,
- tveganje premoženjskih zavarovanj,
- operativna tveganja.

D.2.1 Vrednosti zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z SII

V spodnjih preglednicah so prikazane vrednosti kosmate najboljše ocene rezervacij, pozavarovalnega dela najboljše ocene rezervacij in dodatek za tveganje na dan 31. 12. 2016 po posameznih vrstah poslovanja. Prikaz je ločen na najboljšo oceno škodnih rezervacij, najboljšo oceno premijskih rezervacij, najboljšo oceno rezervacij za življenjske vrste poslovanja in dodatek za tveganje.

Najboljša ocena škodne rezervacije (BE CP) na dan 31. 12. 2016

(v tisoč EUR)	Kosmata BE CP	Pozavarovalna BE CP
Vrsta poslovanja		
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje za stroške zdravljenja	1.095	247
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	23.187	300
Nezgodno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje zaposlenih	0	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	93.270	740
Druga zavarovanja in proporcionalno pozavarovanje motornih vozil	19.630	214
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje ter to proporcionalno pozavarovanje	4.762	282
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	50.716	3.847
Splošno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje odgovornosti	31.315	2.752
Kreditno in kavcijsko zavarovanje ter to proporcionalno pozavarovanje	1.022	1
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje stroškov postopka	8	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje pomoči	1.544	1.010
Različne finančne izgube	1.148	232
Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje	1.345	0
Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	13.522	7.828
Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	4.880	0
Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	39.546	1.874
Skupaj	286.988	19.326

Najboljša ocen premijske rezervacije (BE PP) na dan 31. 12. 2016

(v tisoč EUR)	Kosmata BE PP	Pozavarovalna BE PP
Vrsta poslovanja		
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje za stroške zdravljenja	-61	15
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	-7.692	72
Nezgodno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje zaposlenih	0	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	26.998	-18
Druga zavarovanja in proporcionalno pozavarovanje motornih vozil	23.813	173
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje ter to proporcionalno pozavarovanje	-471	-17
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	-794	213
Splošno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje odgovornosti	245	23
Kreditno in kavcijsko zavarovanje ter to proporcionalno pozavarovanje	5.187	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje stroškov postopka	-267	-320
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje pomoči	1.361	1.370
Različne finančne izgube	-49	-23
Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje	-243	0
Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	-544	-130
Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	-1.974	-34
Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	-10.804	-481
Skupaj	34.707	844

Najboljša ocena rezervacij življenjskih zavarovanj na dan 31. 12. 2016

(v tisoč EUR)	BE življenjskih zavarovanj
Vrsta poslovanja	
Zdravstveno zavarovanje	217
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	297.604
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	93.575
Druga življenjska zavarovanja	67.838
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	11.413
Skupaj	470.646

Dodatek za tveganje na dan 31. 12. 2016

(v tisoč EUR)	Dodatek za tveganje
Vrsta poslovanja	
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje za stroške zdravljenja	138
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	7.812
Nezgodno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje zaposlenih	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	7.681
Druga zavarovanja in proporcionalno pozavarovanje motornih vozil	4.176
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje ter to proporcionalno pozavarovanje	1.263
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	6.111
Splošno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje odgovornosti	2.279
Kreditno in kavcijsko zavarovanje ter to proporcionalno pozavarovanje	1.291
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje stroškov postopka	24
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje pomoči	367
Različne finančne izgube	430
Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje	205
Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	1.428
Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	1.008
Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	7.196
Skupaj premoženjska zavarovanja	41.410
Zdravstveno zavarovanje	58
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	3.989
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	4.352
Druga življenjska zavarovanja	5.586
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	95
Skupaj življenjska zavarovanja	14.080
Skupaj	55.490

D.2.2 Primerjava MSRP in SII zavarovalno-tehničnih rezervacij

Glavne razlike pri vrednotenju SII in MSRP zavarovalno-tehničnih rezervacij so:

- S** SII-rezervacije temeljijo na principu denarnih tokov in vključujejo pričakovane prihodnje dobičke aktivnega portfelja, medtem ko MSRP-rezervacije temeljijo na principu že zasluženih prihodkov, zmanjšanih za odhodke. Zato je neprimerno primerjati vrednosti prenosnih premij z vrednostjo najboljše ocene premijskih rezervacij, saj je na eni strani prenosna premija znesek še nezaslužene premije (prihodnji prihodek družbe), na drugi strani pa v premijski rezervaciji upoštevamo vse prihodnje denarne tokove, ki jih še pričakujemo iz aktivnega portfelja; iz tega izhaja 10 % razlike med MSRP- in SII-rezervacijami premoženjskih vrst poslovanja. V izračunu najboljše ocene premijskih rezervacij se izločijo nezapadle terjatve in obveznosti za premijo in pozavarovalno provizijo, ki v bilanci stanja v skladu z MSRP nastopajo pri drugih bilančnih postavkah (prerazporeditev v bilanci stanja). Ta prerazporeditev predstavlja kar 29 % razlike med MSRP- in SII-rezervacijami premoženjskih vrst poslovanja.

- S** Tudi primerjava vrednosti škodnih rezervacij po obeh standardih (MSRP in Solventnosti II) ni neposredno smiselna, četudi so, vsebinsko gledano, te rezervacije po obeh standardih namenjene kritju škod, ki so se že zgodile, niso pa bile še izplačane. Pomembna vsebinska razlika med MSRP- in SII-vrednostjo škodnih rezervacij je, da naj bi rezervacije za namene solventnosti zadoščale za poplačilo obveznosti zgolj v tehtanem povprečju vseh mogočih scenarijev, MSRP-rezervacije pa pravzaprav v skoraj vseh primerih, zato so predpostavke pri izračunu MSRP-rezervacije previdnejše. Če primerjamo najbolj materialno predpostavko o pričakovanem ultimativnem škodnem količniku za celoten portfelj premoženjskih vrst poslovanja za zadnje leto, znaša ta za MSRP-škodne rezervacije 76 %, za SII-najboljšo oceno škodnih rezervacij pa 62 %.
- S** SII-rezervacije premoženjskih zavarovanj upoštevajo časovno vrednost denarja, medtem ko se MSRP-rezervacije teh zavarovanj praviloma ne diskontirajo. Ker pa so trenutno obrestne mere zelo nizke, to ne vpliva materialno na razlike med MSRP- in SII-rezervacijami teh zavarovanj.
- S** Obrestne mere za diskontiranje in predpostavke glede inflacije se razlikujejo tudi za premoženjske rente v izplačevanju; za SII-rezervacije se uporablja evrska krivulja netveganih obrestnih mer, ki je do dospelosti 26 let nižja od 1,5 % in s katero se izračunavajo MSRP-rezervacije za te rente. Dodatno so SII-rezervacije za rente v izplačevanju višje zaradi upoštevanja 2-odstotne inflacije. Tablice smrtnosti so za oba izračuna enake.
- S** SII-rezervacije za življenjska zavarovanja temeljijo na pričakovanih denarnih tokovih, upoštevajo pa tudi pričakovane izgube in pričakovane dobičke življenjskih zavarovanj. MSRP-rezervacije za življenjska zavarovanja preko LAT testa upoštevajo pričakovano sedanjo vrednost prihodnjih denarnih tokov samo, če je ta višja od trenutno oblikovanih matematičnih rezervacij. SII-vrednost rezervacij za življenjska zavarovanja z varčevalno komponento, ki vključuje zajamčeno obrestno mero in/ali udeležbo pri dobičku, je zaradi nizke krivulje netveganih obrestnih mer v primerjavi z zajamčenimi obrestnimi merami višja od MSRP-vrednosti rezervacij. Nasprotno pa je SII-vrednost rezervacij za riziko in naložbena življenjska zavarovanja zaradi upoštevanja pričakovanih prihodnjih dobičkov iz naslova smrtnosti, obolevnosti in stroškov nižja od vrednosti MSRP-rezervacij. Za celoten portfelj življenjskih vrst poslovanja so razlike med MSRP- in SII-rezervacijami manjše kakor pri premoženjskih vrstah poslovanja.

D.2.3 Opis ravni negotovosti

Raven negotovosti SII-rezervacij smo testirali z občutljivostjo rezervacij na ključne parametre izračuna. Analiza je bila izvedena za portfelje EU-družb, in sicer ločeno za najboljšo oceno premijskih in škodnih rezervacij direktnega zavarovanja, najboljšo oceno rezervacij prejetega pozavarovanja ter najboljšo oceno rezervacij življenjskega zavarovanja. V spodnjih preglednicah so navedeni testirani scenariji in njihov vpliv na višino testiranih rezervacij.

Testiranje občutljivosti premijskih rezervacij

Scenarij	Vpliv šoka v %
Dvig pričakovanih škodnih količnikov za 5 %	10,1 %
Dvig stroškov (razen provizij) za 5 %	2,4 %
Znižanje deleža regresov za 5 %	0,4 %

Testiranje občutljivosti škodnih rezervacij

Scenarij	Vpliv šoka v %
Dvig cenilnih stroškov za 10 %	0,7 %
Znižanje deleža regresov za 10 %	0,2 %

Testiranje občutljivosti rezervacij prejetih pozavarovanj

Scenarij	Vpliv šoka v %
Dvig pričakovanih škodnih količnikov za 5 %	3,9 %
Padeč nezapadlih postavk (premijski minus provizij) za 10 %	9,1 %
Dvig stroškov (razen provizij) za 50 %	0,5 %

Testiranje občutljivosti rezervacij življenjskih zavarovanj

Scenarij	Vpliv šoka v %
Dvig pričakovanih stopenj smrtnosti za 15 %	1,3 %
Dvig stroškov (razen provizij) za 10 % in stopnje inflacije za 1 %	1,6 %
Dvig stopenj odstopov od pogodb za 50 %	1,6 %

Omenimo še, da izračuni lastnih parametrov za tveganje rezervacij v večini premoženjskih vrst poslovanja dajejo nižje rezultate od parametrov standardne formule, iz česar lahko sklepamo, da nestanovitnost pričakovanih odhodkov in prihodkov, ki nastopajo v izračunu najboljše ocene rezervacij, ni visoka.

Na podlagi opravljenih analiz ocenjujemo, da je stopnja negotovosti pri izračunu rezervacij nizka.

D.3 Druge obveznosti

D.3.1 Druge rezervacije razen ZTR

Med drugimi rezervacijami skupina izkazuje neto sedanjo vrednost za ugodnosti zaposlenih, ki vključujejo odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Izračunavajo se na podlagi MRS 19, in sicer z uporabo razmerja natečene delovne dobe v družbi.

Vrednost drugih rezervacij je tudi po metodologiji SII enaka, kot to velja za bilanco stanja v skladu z MSRP. V okviru teh obveznosti skupina ne izvaja prerazporeditev.

D.3.2 Obveznosti do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov

Med obveznosti do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov štejemo obveznosti za škode in provizije iz zavarovalnih poslov, pa tudi obveznosti za škode in provizije iz sprejetih (aktivnih) pozavarovalnih in sozavarovalnih poslov. Vrednosti se v bilanci stanja v skladu z MSRP pripoznajo v obračunanih zneskih. Vrednotenje na SII-vrednost obveznosti iz zavarovanja se ne razlikuje od vrednotenja v bilanci stanja v skladu z MSRP.

Skupina iz te postavke obveznosti izloči nezapadle obveznosti za provizijo iz sprejetega (aktivnega) pozavarovalnega posla na dan sestave bilance stanja SII.

Omenjeno postavko skupina upošteva kot prihodnje denarne tokove pri izračunu najboljše ocene za premijske rezervacije. Ker se sprememba premijske rezervacije v tem delu izkazuje kot prerazporeditev, se tako izkazuje tudi izločitev nezapadlih obveznosti v bilanci stanja SII.

D.3.3 Obveznosti iz pozavarovanja

Med obveznostmi iz pozavarovanja izkazujemo obveznosti za premijo, ki se nanaša na cedirani pozavarovalni posel zavarovalnic in obveznosti za premije iz retrocediranega posla pozavarovalnice (pasivne retrocesije). Vrednosti se v bilanci stanja v skladu z MSRP pripoznajo v obračunanih zneskih na podlagi (po)zavarovalnih obračunov. Vrednotenje na SII-vrednost obveznosti iz pozavarovanja se ne razlikuje od vrednotenja v bilanci stanja v skladu z MSRP.

Skupina iz postavke obveznosti iz pozavarovanja izloči te nezapadle obveznosti na dan sestave bilance stanja SII:

- nezapadle obveznosti za premijo iz cediranega posla zavarovalnic in
- nezapadle obveznosti za premijo iz retrocediranega posla pozavarovalnice.

Omenjene postavke skupina upošteva kot prihodnje denarne tokove pri izračunu pozavarovalnega deleža v najboljši oceni premijske rezervacije. Ker se sprememba premijske rezervacije v tem delu izkazuje kot prerazporeditev, se tako izkazuje tudi izločitev nezapadlih obveznosti v bilanci stanja SII.

D.3.4 Druge obveznosti do dobaviteljev

Med drugimi obveznostmi so kratkoročne obveznosti do zaposlenih iz obračunanih plač in povračil stroškov, obveznosti za davke, obveznosti do dobaviteljev za obratovalne stroške in preostale obveznosti. Skupina jih v bilanci stanja v skladu z MSRP pripoznava v obračunanih zneskih na podlagi verodostojnih listin.

Prevrednotenje se ne izvaja, prav tako te postavke niso predmet prerazporeditev glede na zahteve SII.

D.3.5 Podrejene obveznosti

Obvladujoča družba podrejeni dolg vrednoti po odplačni vrednosti, za namene SII bilance stanja pa uporablja enako vrednotenje podrejenega dolga kot v vrednotenju bilance stanja v skladu z MSRP.

D.3.6 Druge obveznosti, ki niso izkazane drugje

Med drugimi obveznostmi izkazujemo predvsem vnaprej vračunane stroške in razmejene pozavarovalne in sozavarovalne provizije.

Znotraj te postavke skupina z nič vrednoti razmejene provizije prejetega sozavarovanja in pozavarovanja, pri preostalih obveznostih pa vrednotenje na SII vrednost ne odstopa od vrednotenja v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.4 Alternativne metode vrednotenja

Skupina od neodvisnega zunanje ocenjevalca vrednosti nepremičnin obdobjno (praviloma vsaka tri leta) pridobi oceno poštene vrednosti nepremičnin, namenjenih lastni uporabi in naložbenih nepremičnin. Skupina meni, da je tako pridobljena poštena vrednost najbolj reprezentativna ocena zneska, za katerega bi se med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu lahko izmenjale ocenjene nepremične.

D.5 Druge metode vrednotenja

Skupina v povezavi z vrednotenjem nima drugih pomembnih informacij.

E. Upravljanje kapitala

Skupina opredeljuje upravljanje kapitala v politiki upravljanja kapitala skupine Sava Re in družbe Sava Re, d.d., ki opredeljuje cilje in ključne dejavnosti, povezane s tem.

Cilji upravljanja kapitala v skupini so:

- S** solventnost v razponu optimalne kapitaliziranosti na daljši rok v skladu s strategijo prevzemanja tveganj;
- S** ustrezna mera fleksibilnosti financiranja;
- S** sposobnost doseganja ustrezne dobičkovnosti poslovnih odsekov, ki vežejo kapital;
- S** sposobnost doseganja ustreznega donosa na kapital oziroma ustreznega dividendnega donosa za delničarje.

Z ustreznim upravljanjem kapitala želi skupina zagotoviti, da ima posamezna družba v njej vedno na voljo zadostno višino virov za pokrivanje svojih obveznosti in izpolnjevanje zakonskih zahtev glede kapitala. Pri tem mora biti sestava lastnih virov sredstev, ki zagotavljajo kapitalsko ustreznost, skladna z zakonodajo ter zagotavljati optimalno razmerje med dolžniškim in lastniškim virom financiranja. Višina lastnih virov sredstev mora biti zadostna za doseganje drugih ciljev posamezne družbe v skupini kot na primer ciljne bonitetne ocene.

Pri alokaciji lastnih virov sredstev na poslovne dejavnosti je treba zagotoviti ustrezno stopnjo donosa na kapital. Tako se znotraj kapitala, alociranega za posamezno tveganje, iščejo možnosti kar največje vrednosti razmerja med donosom segmenta, ki veže kapital in alociranim kapitalom (optimalno razmerje med donosom in tveganjem).

Pomemben vhodni element poslovnega načrtovanja in upravljanja kapitala je strategija prevzemanja tveganj skupine in v njej določena pripravljenost za prevzem tveganj. Za določitev okvirov upravljanja kapitala, strategija prevzemanja tveganj za skupino opredeljuje ravni kapitalske ustreznosti, ki so navedene v razdelku E.2.

Strategija prevzemanja tveganj skupine določa, da mora obvladujoča družba razpolagati z zadostnim presežkom kapitala, da lahko pokrije morebitne kapitalske potrebe odvisnih družb, če se pri kateri izmed družb uresniči večji stresni scenarij. S tem namenom je določen varnostni presežek primernih lastnih virov sredstev nad minimalno zakonsko zahtevanimi.

Vse odvisne družbe v skupini morajo v skladu s strategijo prevzemanja tveganj skupine stalno zagotavljati zadostno raven kapitala za zagotavljanje solventnosti. Poleg tega morajo odvisne družbe v skupini Sava Re, za katere velja kapitalski režim Solventnosti II, imeti dovolj kapitala, da pokrijejo manjša do srednja nihanja zahtevanega solventnostnega kapitala in lastnih virov sredstev zaradi metodologije standardne formule in morebitne uresnitve manjših oziroma srednjih stresov oziroma scenarijev.

Posamezna družba v skupini in skupina pripravita strateški načrt za triletno obdobje. Strateški načrt skupine in posamezne družbe v njej mora biti usklajen s strategijo prevzemanja tveganj, kar pomeni, da mora zagotavljati kapitalsko ustreznost skupine oziroma posamezne družbe v skupini na sprejemljivi ravni.

V prvi fazi vsakoletnega preverjanja potenciala za optimizacijo kapitala oziroma za dodatno alokacijo kapitala (dividende, lastne delnice, akvizicije in podobno) se pregledajo rezultati zadnjega izračuna višine in sestave lastnih virov sredstev ter zahtevanega solventnostnega kapitala. Na podlagi izhodišč se nato pripravita strateški načrt za prihodnje triletno obdobje in načrt upravljanja kapitala, vključno z dejavnostmi, potrebnimi za doseganje ciljev alokacije kapitala.

Triletne projekcije finančnih parametrov so osnova za izračun primernih lastnih virov sredstev, zahtevanega solventnostnega kapitala in posledično solventnostnega količnika. Z izračunom se preveri usklajenost s pripravljenostjo za prevzem tveganj in po potrebi izvedejo prilagoditve strateškega načrta. V načrtovano uporabo kapitala so ustrezno vključene tudi postavke njegove potrošnje, kot so redne dividende, lastne delnice in projekti, za katere je potreben dodaten kapital.

E.1 Lastna sredstva

Skupina ima na dan 31. 12. 2016 presežek sredstev nad obveznostmi v višini 459.140 tisoč EUR. Osnovne lastne vire sredstev dobimo tako, da presežek sredstev nad obveznostmi zmanjšamo za lastne delnice in povečamo za podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih virov sredstev. Prav tako bi morala skupina zmanjšati osnovne lastne vire sredstev tudi za celotno vrednost udeležbe v drugih finančnih in kreditnih institucijah (razen v zavarovalnici), ki presega 10 % postavk lastnih virov sredstev skupine (vplačanega osnovnega kapitala skupaj s kapitalskimi rezervami). Skupina na dan 31. 12. 2016 nima tovrstne udeležbe v drugih finančnih in kreditnih institucijah.

Osnovni lastni viri sredstev se zmanjšajo še za:

- S** predvidljive dividende v višini 12.398 tisoč EUR (njihova višina je določena s predlogom uprave in nadzornega sveta obvladujoče družbe na skupščini delničarjev),
- S** nerazpoložljive manjšinske deleže na ravni skupine v višini 584 tisoč EUR,
- S** odbitke za udeležbo v drugih finančnih subjektih, vključno z nereguliranimi subjekti, ki izvajajo finančne dejavnosti v višini 8.008 tisoč EUR, kar je enako višini lastnih virov sredstev Moje naložbe,
- S** druge postavke skladno z določili ZZavar-1.

Tako dobimo osnovne lastne vire sredstev po odbitkih. Razpoložljivi lastni viri sredstev skupine so osnovni lastni viri sredstev po odbitkih, povečani za lastne vire Moje naložbe, za katero v skladu z ZZavar-1 ne veljajo kapitalske zahteve v skladu s Solventnostjo II.

Skupina na dan 31. 12. 2016 nima prilagoditev za druge postavke v skladu z ZZavar-1.

Pomožni lastni viri sredstev so postavke, ki ne spadajo med osnovne lastne vire sredstev in jih družba lahko vpokliče za pokritje svojih izgub. Mednje spadajo nevplačani osnovni kapital ali ustanovni kapital, ki ni bil vpoklican, akreditivi in jamstva ter katere koli druge pravne zaveze, ki jih je skupina prejela. Skupina na dan 31. 12. 2016 nima pomožnih lastnih virov sredstev.

Agencija za zavarovalni nadzor je Savi Re odobrila poplačilo podrejenih obveznosti, ki so na dan 31. 12. 2016 znašale 23.571 tisoč EUR. Ta postavka je sicer v medletnih poročanjih skupine v letu 2016 predstavljala del osnovnih lastnih virov sredstev, skladno s prehodnimi določbami zakonodaje (625. člen Zzavar-1). Poplačilo podrejenih obveznosti bo sicer izvedeno v letu 2017, vendar ga skupina ne glede na to že v izračunu na dan 31. 12. 2016 ni več upoštevala kot postavko osnovnih lastnih virov sredstev.

V spodnji preglednici je prikazana sestava lastnih virov sredstev skupine na dan 31. 12. 2016.

Sestava lastnih virov sredstev skupine

(v tisoč EUR)	31.12.2016
Navadne delnice (skupaj z lastnimi delnicami)	71.856
Nerazpoložljivi vpoklican, a nevplačani navadni lastniški kapital na ravni skupine	0
Vplačani presežek kapitala v zvezi z navadnimi delnicami	43.681
Ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih virov sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti	0
Sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje	0
Nerazpoložljiva sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje na ravni skupine	0
Presežek sredstev	0
Nerazpoložljiva presežna sredstva na ravni skupine	0
Prednostne delnice	0
Nerazpoložljive prednostne delnice na ravni skupine	0
Vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami	0
Nerazpoložljivi vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami na ravni skupine	0
Uskladitvene rezerve (= (1)-(2)-(3)-(4)-(5)-(6))	307.679
<i>(1) Presežek sredstev nad obveznostmi</i>	<i>459.140</i>
<i>(2) Lastne delnice (v posesti neposredno in posredno)</i>	<i>22.764</i>
<i>(3) Prilagoditev za omejene postavke lastnih sredstev v zvezi s portfelji uskladitvenih prilagoditev in omejenimi skladi</i>	<i>0</i>
<i>(4) Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve</i>	<i>12.398</i>
<i>(5) Druge postavke osnovnih lastnih sredstev</i>	<i>116.299</i>
<i>(6) Druga nerazpoložljiva lastna sredstva</i>	<i>0</i>
Podrejene obveznosti	0
Nerazpoložljive podrejene obveznosti na ravni skupine	0
Znesek neto odloženih terjatev za davek	0
Znesek neto odloženih terjatev za davek, ki ni razpoložljiv na ravni skupine	0
Manjšinski deleži (če niso sporočeni v okviru specifične postavke lastnih sredstev)	761
Nerazpoložljivi manjšinski deleži na ravni skupine	-584
Odbitki za udeležbo v drugih finančnih subjektih, vključno z nereguliranimi subjekti, ki izvajajo finančne dejavnosti	-8.008
Osnovni lastni viri sredstev po odbitkih	415.386
Lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	8.008
Razpoložljivi lastni viri sredstev skupine	423.394

Preglednica v nadaljevanju prikazuje izvedene prilagoditve kapitala, izkazanega v skladu z MSRP, pri vrednotenju bilance stanja SII.

Prilagoditve kapitala (v skladu z MSRP pri vrednotenju bilance stanja SII)

(v tisoč EUR)	31.12.2016
Kapital v skladu z MSRP	296.318
Razlika pri vrednotenju sredstev	-120.592
Razlika pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij	285.731
Razlika pri vrednotenju drugih obveznosti	-25.081
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	-12.398
Prilagoditev za manjšinske deleže	-584
Odbitki za udeležbo v drugih finančnih subjektih	-8.008
Osnovni lastni viri sredstev po odbitkih	415.386
Lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	8.008
Razpoložljivi lastni viri sredstev skupine	423.394
<i>Od tega prvi razred</i>	<i>423.394</i>
<i>Od tega drugi razred</i>	<i>0</i>
<i>Od tega tretji razred</i>	<i>0</i>

Kot je razvidno iz zgornje preglednice, glavnina razlik izvira iz razlike pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z zahtevami zakonodaje Solventnost II v (po)zavarovalnicah znotraj in zunaj Evropske unije. Podrobni opis uporabljene metodologije je naveden v razdelku D.2 tega dokumenta.

Zakonodaja Solventnost II razvršča lastne vire sredstev v tri kakovostne razrede. Ti se med seboj razlikujejo glede na trajanje in zmožnost absorbiranja tveganja.

V prvi razred se vključujejo lastni viri sredstev, ki večinoma zadoščajo pogojem iz prve in druge točke prvega odstavka 196. člena ZZavar-1, kar pomeni, da je postavka v vsakem trenutku na voljo za pokrivanje izgub (stalna razpoložljivost) in da je ob morebitnem prenehanju skupine na voljo imetniku šele po tem, ko so izpolnjene oziroma poplačane vse druge obveznosti skupine. Pri tem se upošteva, ali ima postavka lastnih virov sredstev rok zapadlosti, ali je potrjena odsotnost spodbud za plačilo in ali je postavka prosta obremenitev.

V prvi razred lastnih virov sredstev skupina vključuje:

- S** vplačane navadne delnice,
- S** vplačane kapitalske rezerve,
- S** uskladitvene rezerve, ki so določene kot presežek sredstev nad obveznostmi, zmanjšane za vplačane navadne delnice in kapitalske rezerve ter vrednost lastnih delnic in predvidljivih dividend.

V drugi razred se vključujejo lastni viri sredstev, ki večinoma vsebujejo značilnosti druge točke prvega odstavka 196. člena ZZavar-1, kar pomeni, da so ob morebitnem prenehanju delovanja skupine na voljo imetniku šele po tem, ko so izpolnjene oziroma poplačane vse druge obveznosti skupine. Pri tem se upošteva, ali ima postavka lastnih virov sredstev rok zapadlosti, ali je potrjena odsotnost spodbud za plačilo in ali je postavka prosta obremenitev.

V tretjem razredu so postavke lastnih virov sredstev, ki se ne razvrstijo v prvi in drugi razred. Med njimi so tudi akreditivi in jamstva, ki jih ima neodvisni skrbnik v skrbništvu za zavarovalne upnike in ki jih skupini zagotovijo kreditne institucije. V tretji razred se razporedijo še lastni viri sredstev iz neto terjatev za odloženi davek.

Skupina za pokrivanje kapitalskih zahtev ne sme uporabiti katerih koli lastnih virov sredstev. Zakonske omejitve pokrivanja zahtevanega solventnostnega kapitala skupine (v nadaljevanju: SCR skupine) in minimalnega zahtevanega kapitala skupine (v nadaljevanju: MCR skupine) so zapisane v spodnji preglednici.

Zakonske omejitve lastnih virov sredstev, namenjenih pokrivanju SCR skupine in MCR skupine

	Razred 1	Razred 2	Razred 3
SCR skupine	najmanj 50 %	ni omejitev	največ 15 %
MCR skupine	najmanj 80 %	največ 20 %	ni primeren za pokrivanje

Primerne lastne vire sredstev za pokrivanje SCR skupine dobimo na podlagi razpoložljivih lastnih virov sredstev skupine z dodatnim upoštevanjem zakonskih omejitev. Primerne lastne vire sredstev za pokrivanje MCR skupine pa dobimo iz osnovnih lastnih virov sredstev po odbitkih z dodatnim upoštevanjem zakonskih omejitev.

V spodnjih dveh preglednicah so prikazani zneski primernih lastnih virov sredstev skupine za pokrivanje SCR skupine oziroma MCR skupine na dan 31. 12. 2016. Ti so razvrščeni v zakonsko predpisane razrede.

Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine

(v tisoč EUR)	Skupaj	Razred 1	Razred 2	Razred 3
na dan 31. 12. 2016	423.394	423.394	0	0

Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje MCR skupine

(v tisoč EUR)	Skupaj	Razred 1	Razred 2	Razred 3
na dan 31. 12. 2016	415.386	415.386	0	0

Skupina ima na dan 31. 12. 2016 vse primerne lastne vire sredstev za pokrivanje SCR skupine oziroma MCR skupine uvrščene v prvi razred ter na dan 31. 12. 2016 nima postavk drugega in tretjega razreda primernih lastnih virov sredstev.⁵

Obvladujoča družba je ocenila razpoložljivost primernih lastnih virov sredstev povezanih podjetij na ravni skupine, kot to predvideva prva točka 330. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35, in ni ugotovila, da bi za postavke lastnih virov sredstev veljale pravne ali regulativne ovire, ki bi omejevale sposobnosti teh postavk za kritje vseh vrst izgub v skupini oziroma omejevale možnosti prenosa sredstev na drugo družbo v skupini. Prav tako ni ugotovila, da bi obstajala časovna omejitev dajanja lastnih virov sredstev na razpolago za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala skupine. Povezane družbe v skupini prav tako nimajo postavk lastnih virov sredstev iz tretje točke 330. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35.

Edina postavka nerazpoložljivih lastnih virov sredstev so tako manjšinski deleži v odvisnih družbah – zavarovalnicah, ki presegajo prispevek odvisne družbe k SCR, izračunanem na podlagi konsolidiranih podatkov zavarovalniških družb v skupini, in sicer v višini 584 tisoč EUR.

⁵ V nadaljevanju dokumenta se izraz *primerni lastni viri sredstev skupine* nanaša na *primerne lastne vire sredstev skupine, namenjene za pokrivanje SCR*, razen če ni navedeno drugače.

E.2 Zahtevani solventnostni kapital in zahtevani minimalni kapital

E.2.1 Zahtevani solventnostni kapital skupine (SCR skupine)

Skupina izračunava zahtevani solventnostni kapital in minimalni zahtevani kapital v skladu s standardno formulo Solventnosti II. Za izračun solventnosti uporablja metodo računovodske konsolidacije (prva metoda v skladu s 377. členom ZZavar-1).

Spodnja slika prikazuje modularno sestavo izračuna SCR skupine.

Sestava izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala

Skupina na podlagi predpisanega načina izračuna kapitalsko zahtevo za vsak (pod)modul. Pri tem velja načelo, da je treba izračunati znižanje neto vrednosti sredstev ob posameznem šoku. Z upoštevanjem predpisanih korelacij med (pod)moduli se izračuna osnovni zahtevani solventnostni kapital (v nadaljevanju: BSCR). SCR, izračunan na podlagi konsolidiranih podatkov zavarovalnih družb v skupini (SCR_{kons}) (v nadaljevanju: konsolidirani SCR na ravni skupine), se izračuna tako, da se BSCR prištejejo še prilagoditve zaradi absorpcijske zmožnosti najboljše ocene rezervacij in odloženih davkov (*Adj*) ter kapitalsko zahtevo za operativno tveganje (SCR_{Op}).

V skladu s 336. členom Delegirane uredbe (EU) (2015/35) se zahtevani solventnostni kapital skupine ($SCR_{skupine}$) izračuna kot vsota konsolidiranega SCR na ravni skupine in kapitalskih zahtev za druge finančne sektorje, izračunanih v skladu z ustreznimi sektorskimi predpisi (SCR_{OFS}) (v nadaljevanju: kapitalске zahteve za druge finančne sektorje).

$$SCR_{kons} = BSCR + Adj + SCR_{Op}$$

$$SCR_{skupine} = SCR_{kons} + SCR_{OFS}$$

Solventnostni količnik je razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev skupine in SCR skupine.

$$\text{Solventnostni količnik skupine} = \frac{\text{Primerni lastni viri sredstev skupine}}{\text{SCR skupine}}$$

V spodnji preglednici so prikazani SCR skupine, kapitalske zahteve za druge finančne sektorje, konsolidirani SCR na ravni skupine, zahtevani solventnostni kapital posameznega modula tveganj in solventnostni količnik skupine na dan 31. 12. 2016.

SCR skupine na dan 31. 12. 2016

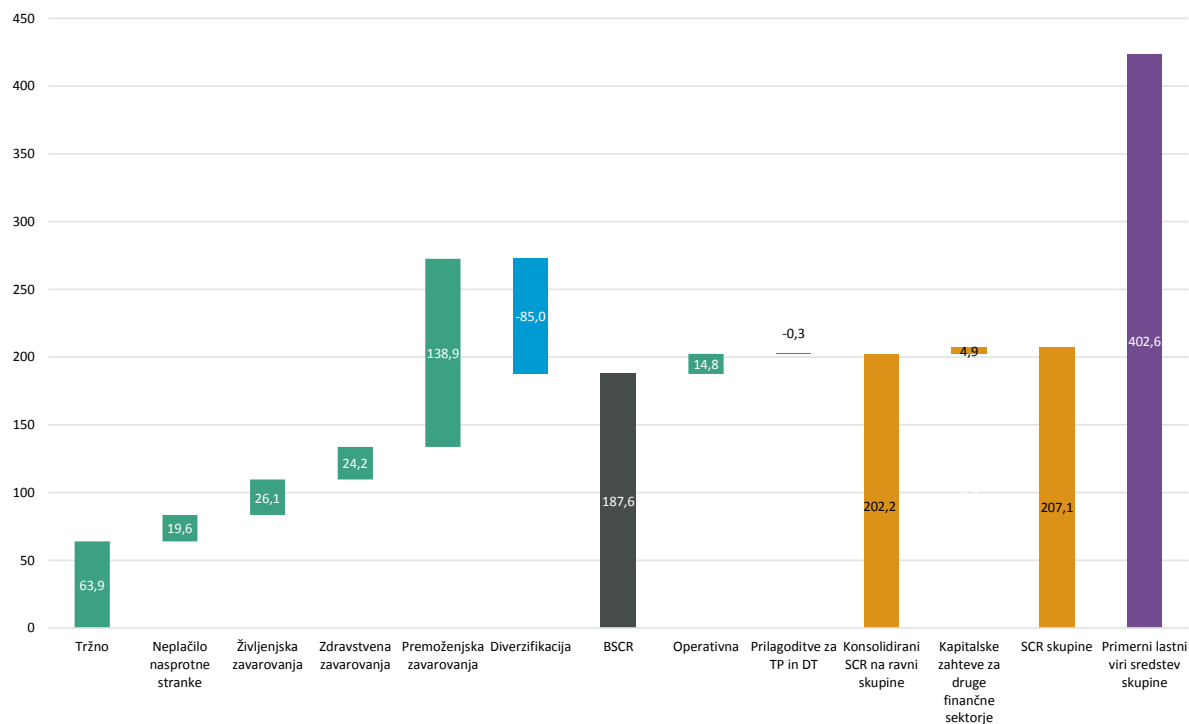
(v tisoč EUR)	31.12.2016
SCR skupine	207.113
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje	4.943
Konsolidirani SCR na ravni skupine	202.169
Prilagoditve za TP in DT	-292
Operativno tveganje	14.827
Zahtevani osnovni solventnostni kapital	187.634
Vsota posameznih tveganj	272.604
Vpliv diverzifikacije tveganj	-84.970
Tržno tveganje	63.861
Tveganje neplačila nasprotne stranke	19.611
Tveganje življenjskih zavarovanj	26.098
Tveganje zdravstvenih zavarovanj	24.178
Tveganje premoženjskih zavarovanj	138.857
Primerni lastni viri sredstev skupine (brez drugih finančnih sektorjev)	415.386
Lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	8.008
Primerni lastni viri sredstev skupine	423.394
Solventnostni količnik skupine	204%

Največji delež SCR skupine izvira iz tveganj, povezanih s premoženjskimi zavarovanji. Druga največja tveganja skupine so tržna.

Skupina ne uporablja poenostavitev iz členov 88–112 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35. Prav tako za izračun SCR skupine ne uporablja parametrov, specifičnih za posamezno podjetje.

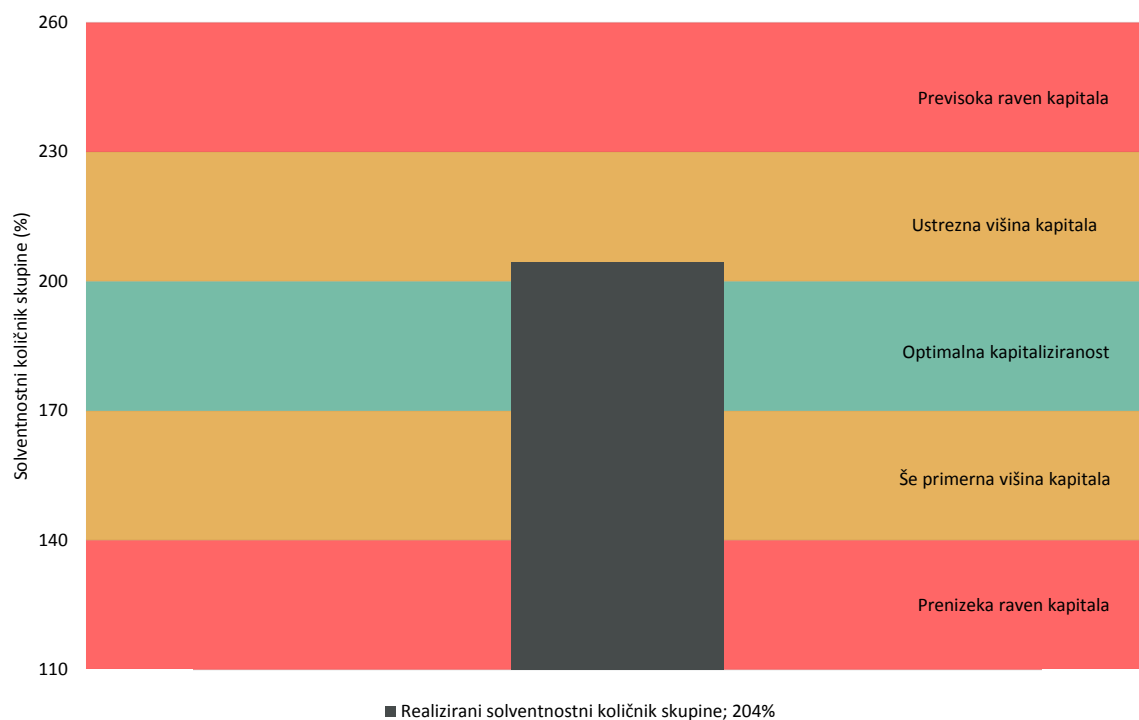
Na spodnjem grafu so prikazani posamezni moduli tveganja standardne formule, SCR skupine in primerni lastni viri sredstev skupine na dan 31. 12. 2016.

Zahtevani solventnostni kapital po modulih na dan 31. 12. 2016

Kot lahko vidimo iz zgornje slike, je stanje primernih lastnih virov sredstev skupine precej višje od SCR skupine, kar potrjuje tudi visok solventnostni količnik skupine, ki je na dan 31. 12. 2016 znašal 204 %.

Skladnost solventnostnega količnika skupine s strategijo prevzemanja tveganj

Iz zgornje slike je razvidno, da je višina solventnostnega količnika usklajena tudi s strategijo prevzemanja tveganj skupine in je nekoliko nad zgornjo mejo optimalne ravni kapitala.

E.2.2 Zahtevani minimalni solventnostni kapital (MCR)

Skupina Sava Re izračunava MCR skupine kot vsoto minimalnega zahtevanega solventnostnega kapitala obvladujoče družbe in minimalnih zahtevanih solventnostnih kapitalov odvisnih družb, ki so zavarovalnice, pri čemer za zavarovalnice s sedežem zunaj EU upošteva lokalne kapitalske zahteve.

Vhodni podatki za izračun MCR skupine na dan 31. 12. 2016

(v tisoč EUR)	31.12.2016
Sava Re	36.914
Zavarovalnica Sava	47.845
Sava neživotno osiguranje (SRB)	3.197
Sava životno osiguranje (SRB)	3.197
Sava osiguruvanje (MKD)	2.985
Sava osiguranje (MNE)	3.000
Illyria	3.000
Illyria Life	3.200
MCR skupine	103.337

Primerni lastni viri sredstev skupine za pokrivanje MCR (415.386 tisoč EUR) precej presegajo MCR skupine (103.337 tisoč EUR).

E.3 Uporaba podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju, pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala

Pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala skupina ne uporablja podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju.

E.4 Razlika med standardno formulo in kakršnim koli uporabljenim notranjim modelom

Razlik med standardno formulo in notranjim modelom ni, saj družbe v skupini in skupina za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala ne uporabljajo notranjega modela.

E.5 Neskladnost z zahtevanim minimalnim kapitalom in neskladnost z zahtevanim solventnostnim kapitalom

Skupina nima neskladnosti z zahtevanim minimalnim oziroma zahtevanim solventnostnim kapitalom.

E.6 Druge informacije

Skupina v zvezi z upravljanjem kapitala nima drugih pomembnih informacij.

Priloga A – Slovar izbranih strokovnih izrazov in načinov izračuna

Slovenski izraz	Angleški izraz	Pomen
CAPM	Capital asset pricing model	Model, ki opisuje odnos med tveganjem in pričakovanim donosom sredstev.
Cena BVAL	Bloomberg valuation	Cena, pridobljena iz informacijskega sistema Bloomberg.
Cena CBBT	Composite bloomberg bond trader	Je zaključna cena, objavljena v sistemu Bloomberg, ki temelji na zavezujočih ponudbah.
EIOPA	European insurance and occupational pensions authority	Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine.
Kakovostni razredi kapitala	Tiers	Postavke lastnih virov sredstev se na podlagi meril (npr. trajanje, ali gre za osnovni ali pomožni lastni vir sredstev) razvrstijo v tri razrede.
Ključna stopnja trajanja	Key rate duration	Ključna stopnja trajanja je nadaljevanje modificiranega trajanja, le da meri občutljivost premikov na krivulji obrestnih mer samo pri danih (ključnih) zapadlostih. Vsota KRD po vseh ključnih zapadlostih nam da približek modificiranega trajanja.
Lastna ocena tveganj in solventnosti – ORSA	Own risk and solvency assessment – ORSA	Lastna ocena tveganj, povezanih s poslovnim in strateškim načrtom družbe, ter ocena ustreznosti lastnih virov sredstev za pokrivanje tveganj.
Meje dovoljenega tveganja	Risk tolerance limits	Meje za posamezne kategorije tveganj, vključene v profil tveganj družbe, in meje za mere tveganj, ki se spremljajo pri vsakodnevem upravljanju tveganj. Določijo se enkrat letno in v skladu s pripravljenostjo za prevzem tveganj, določeno v strategiji prevzemanja tveganj družbe, temeljiti pa morajo na analizah občutljivosti, stresnih testih in scenarijih ali strokovni presoji.
Modificirano trajanje	Modified duration	Modificirano trajanje meri občutljivost portfelja na vzporedne premike na krivulji obrestnih mer. Sprememba obrestnih mer za +/-1 % ima na portfelj aproksimativno vpliv +/-MD %.
MSRP	IFRS	Mednarodni standardi računovodskega poročanja. V Evropski uniji poenotena zbirka predpisov, ki urejajo računovodsko evidentiranje poslovanja.
Načrt neprekinjenega delovanja	Business continuity procedures	Dokument, ki vključuje postopke zagotavljanja neprekinjenega delovanja ključnih delovnih procesov in sistemov. Krizni načrt je sestavni del načrta neprekinjenega poslovanja ter določa tehnične in organizacijske ukrepe za ponovno vzpostavitev delovanja in zmanjšanja posledic hudih motenj poslovanja.
Največja verjetna škoda – PML	Probable maximum loss – PML	To je maksimalni znesek škode, ki po oceni zavarovalnice lahko nastane na zavarovanem riziku v enem škodnem dogodku. Običajno je izražen v odstotku od zavarovalne vsote, v skrajnem primeru je enak celotni zavarovalni vsoti (PML predstavlja v tem primeru 100 odstotkov zavarovalne vsote).
Operativni limiti	Operational limits	Na podlagi izraženih mej dovoljenega tveganja se postavijo operativne omejitve za posamezna področja: na primer meje pri sklepanju zavarovanj ali naložbene meje, ki jih zaposleni prve obrambne linije uporabljajo pri vsakodnevem upravljanju tveganj in omogočajo, da družba ostane znotraj pripravljenosti za prevzem tveganj.
Osnovni zahtevani solventnostni kapital – BSCR	Basic solvency capital requirement – BSCR	Osnovni zahtevani solventnostni kapital po standardni formuli je znesek, ki temelji na zakonsko predpisanem izračunu teh tveganj: tveganje premoženjskih zavarovanj, tveganje življenjskih zavarovanj, tveganje zdravstvenih zavarovanj, tržno tveganje in tveganje neplačila nasprotne stranke.
Parametri, specifični za posamezno podjetje – USP	Undertaking-specific parameters – USP	V okviru standardne formule lahko (po)zavarovalnice standardne odklone za tveganje premije in rezervacije NSLT zdravstvenih zavarovanj za posle, za katere se uporablja sistem za izravnavo zdravstvenega tveganja, nadomestijo s parametri, specifičnimi za zavarovalnico in pozavarovalnico, v skladu s členom 104(7) Direktive 2009/138/ES.

Primerni lastni viri sredstev	Own funds	Lastni viri sredstev, primerni za pokrivanje zahtevanega solventnostnega kapitala.
Pripravljenost za prevzem tveganj	Risk appetite	Stopnja tveganja, ki jo je družba pripravljena prevzeti v skladu s svojimi strateškimi cilji. V Savi Re je opredeljena s sprejemljivim solventnostnim količnikom, stopnjo likvidnosti sredstev, dobičkovnostjo zavarovalnih produktov in tveganjem ugleda.
Profil tveganj	Risk profile	Vsa tveganja, ki jim je družba izpostavljena, in količinska opredelitev te izpostavljenosti za vse kategorije tveganj.
Register tveganj	Risk Register	Seznam vseh prepoznanih tveganj, ki ga družba vodi in redno posodablja.
Scenarijski test	Scenario test	Scenarijski test se nanaša na ugotavljanje učinka hkratne spremembe več parametrov, na primer istočasne spremembe v različnih skupinah tveganj, ki vplivajo na zavarovalne posle, vrednosti finančnih naložb in spremembo obrestnih mer.
Sedanja vrednost	Present value	Vrednost prihodnjih denarnih tokov, preračunana na današnji dan. Pri tem uporabimo diskontiranje.
Sistem upravljanja tveganj	Risk management system	Sistem upravljanja tveganj je skupek vseh ukrepov, ki jih sprejme zavarovalnica za upravljanje (tj. prepoznavanje, spremljanje, merjenje, upravljanje, poročanje) pomembnih tveganj, izhajajočih iz dejavnosti družbe in zunanega okolja, zato da čimbolj izboljša izpolnjevanje strateških ciljev in čimbolj omeji možnost izgube lastnih virov sredstev.
Solventnostni količnik	Solvency ratio	Količnik primernih lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala, ki predstavlja kapitalsko ustreznost družbe skladno z načeli Solventnosti II. Količnik, ki presega 100 odstotkov, kaže, da ima družba dovolj virov za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala.
Standardna formula	Standard formula	Niz izračunov, ki so določeni s predpisi Solventnost II in se uporabljajo za določitev zahtevanega solventnostnega kapitala.
Stresni test	Stress test	Stresni test se nanaša na spremembo posameznega parametra, ki vpliva na vrednost sredstev, obveznosti in/ali lastnih virov sredstev družbe, ter na ugotavljanje učinka teh sprememb na njihovo vrednost.
Trg OTC	Over the counter	Transakcija prek trga OTC je transakcija med strankama z vrednostnimi papirji ali drugimi finančnimi instrumenti zunaj organiziranega trga.
Tržna vrednost	Market value	Vrednost, po kateri se sredstva oziroma obveznosti vrednotijo z zneskom, po katerem bi se sredstvo izmenjalo oziroma obveznosti prenesle/poravnale med dobro obveščena strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu. Zneski temeljijo na cenah aktivnih in likvidnih trgov, ki so podjetju na voljo in se običajno uporabljajo.
Vrednost enote premoženja – VEP		Vrednost enote premoženja ali vrednost točke nam pove, koliko je vredna posamezna enota premoženja podsklada krovnega sklada, in se redno objavlja.
Zahtevani minimalni kapital – MCR	Minimum capital requirement – MCR	Zahtevani minimalni kapital je enak znesku lastnih virov sredstev, pod katerim bi bili zavarovalci, zavarovanci ali drugi upravičenci zavarovalnih pogodb izpostavljeni nesprejemljivi stopnji tveganja, če se zavarovalnici dovoli nadaljnje poslovanje.
Zahtevani solventnostni kapital – SCR	Solvency capital requirement – SCR	Zahtevani solventnostni kapital je znesek, ki temelji na zakonsko predpisanem izračunu vseh merljivih tveganj, vključujoč tveganja premoženjskih zavarovanj, tveganja življenjskih zavarovanj, tveganja zdravstvenih zavarovanj, tržna tveganja, tveganja neplačila nasprotne stranke in operativna tveganja.

Kvantitativni obrazci

Vsi zneski v kvantitativnih obrazcih so v tisoč EUR.

S.32.01.22 Podjetja v okviru skupine

Država	Identifikacijska koda podjetja	Vrsta identifikacijske kode podjetja	Zakonito ime podjetja	Vrsta podjetja	Pravna oblika	Kategorija (vzajemno /nevzajemno)	Nadzorni organ
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080
XK	70587513	1	" Illyria Hospital " SH.P.K.	99	PLS	2	0
XK	70520893	1	Illyria Life s.h.a., Pristina	1	SA	2	BQK
XK	70152892	1	Illyria s.h.a., Prishtine	2	SA	2	BQK
SI	LEI/213800K2LJ7JKL6CU689	2	Moja naložba pokojninska družba d.d.	9	SA	2	AZN
ME	1550411	1	Društvo za zastupanje u osiguranju Montagent DOO	99	PLS	2	ANO
SI	6149065000	1	ORNATUS KLICNI CENTER, podjetje za posredovanje telefonskih klicev, d.o.o.	99	PLS	2	AZN
SI	LEI/549300P6F1BDSFSW5T72	2	Pozavarovalnica Sava d.d., Ljubljana	3	SA	2	AZN
ME	02806380	1	Sava Car d.o.o., Podgorica	99	PLS	2	ANO
ME	02303388	1	Sava osiguranje a.d., Podgorica	2	SA	2	ANO
RS	17407813	1	SAVA NEŽIVOTNO OSIGURANJE A.D.O. BEOGRAD	2	SA	2	NBS
MK	4778529	1	Sava osiguruvanje a.d., Skopje	2	SA	2	ASO
MK	7005350	1	Sava Stejšn dooel Skopje	99	PLS	2	MUP
RS	20482443	1	Sava životno osiguranje a.d., Beograd	1	SA	2	NBS
SI	2154170000	1	ZS VIVUS zavarovalno zastopniška družba d.o.o.	99	PLS	2	AZN
SI	2238799000	1	ZS Svetovanje, storitve zavarovalnega zastopanja, d.o.o.	99	PLS	2	AZN
SI	LEI/48510000OGX4W2DFYV52	2	ZAVAROVALNICA SAVA, zavarovalna družba, d.d.	4	SA	2	AZN

nadaljevanje:

Merila vpliva						Vključenost v okvir nadzora skupine		Izračun solventnosti na ravni skupine
% deleža v kapitalu	% ki se uporablja za pripravo konsolidiranih izkazov	% glasovalnih pravic	Druga merila	Raven vpliva	Sorazmerni delež, ki se uporablja za izračun solventnosti na ravni skupine	Da/Ne	Datum odločitve, če se uporablja člen 214	Uporabljena metoda in, pri metodi 1, obravnava podjetja
C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	3
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
0	0	0	0	0	0	0	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	0	1	1	1	0	1

S.02.01.02 Bilanca stanja

Sredstva		Vrednost po Solventnosti II
		C0010
Dobro ime	R0010	
Odloženi stroški pridobitve	R0020	
Neopredmetena sredstva	R0030	0
Odložene terjatve za davek	R0040	9.068
Presežek iz naslova pokojninskih shem	R0050	0
Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo	R0060	48.703
Naložbe (razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja)	R0070	1.126.394
Nepremičnine (razen za lastno uporabo)	R0080	8.311
Deleži v povezanih podjetjih, vključno z udeležbami	R0090	8.008
Lastniški vrednostni papirji	R0100	16.622
Lastniški vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi	R0110	12.377
Lastniški vrednostni papirji, ki ne kotirajo na borzi	R0120	4.245
Obveznice	R0130	1.029.651
Državne obveznice	R0140	640.169
Podjetniške obveznice	R0150	385.326
Strukturirani vrednostni papirji	R0160	4.156
Vrednostni papirji, zavarovani s premoženjem	R0170	0
Kolektivni naložbeni podjemi	R0180	29.112
Izvedeni finančni instrumenti	R0190	0
Depoziti, ki niso denarni ustrezniki	R0200	34.691
Druge naložbe	R0210	0
Sredstva v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja	R0220	124.399
Kreditni in hipoteke	R0230	613
Posojila, vezana na police	R0240	120
Kreditni in hipoteke posameznikom	R0250	65
Drugi kreditni in hipoteke	R0260	428
Izterljivi zneski iz pozavarovanj iz naslova:	R0270	20.169
neživiljenjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj, podobnih neživiljenjskim	R0280	20.169
neživiljenjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj	R0290	19.535
zdravstvenih zavarovanj, podobnih neživiljenjskim	R0300	634
življenjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj, podobnih življenjskim, razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0310	0
zdravstvenih zavarovanj, podobnih življenjskim	R0320	0
življenjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0330	0
življenjskih zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0340	0
Depoziti pri cedentih	R0350	7.836
Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov	R0360	26.727
Terjatve iz naslova pozavarovanj	R0370	4.353
Terjatve (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	R0380	8.061
Lastne delnice (v posesti neposredno)	R0390	22.764
Zneski, dolgovani podjetju v zvezi s postavkami lastnih sredstev ali ustanovnim kapitalom, ki je bil vpoklican in še ni vplačan	R0400	0
Denar in denarni ustrezniki	R0410	46.973
Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje	R0420	178
Sredstva skupaj	R0500	1.446.239

		Vrednost po Solventnosti II
Obveznosti		C0010
Zavarovalno-tehnične rezervacije – neživiljska zavarovanja	R0510	363.105
Zavarovalno-tehnične rezervacije – neživiljska zavarovanja (brez zdravstvenih zavarovanj)	R0520	337.318
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0530	0
Najboljša ocena	R0540	304.064
Marža za tveganje	R0550	33.255
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zdravstvena zavarovanja (podobna neživiljskim)	R0560	25.787
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0570	0
Najboljša ocena	R0580	17.632
Marža za tveganje	R0590	8.155
Zavarovalno-tehnične rezervacije – življenjska zavarovanja (razen zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja)	R0600	386.799
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zdravstvena zavarovanja (podobna življenjskim)	R0610	275
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0620	0
Najboljša ocena	R0630	217
Marža za tveganje	R0640	58
Zavarovalno-tehnične rezervacije – življenjska zavarovanja (razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja)	R0650	386.524
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0660	0
Najboljša ocena	R0670	376.854
Marža za tveganje	R0680	9.670
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zavarovanja, vezana na indeks ali enoto premoženja	R0690	97.926
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0700	
Najboljša ocena	R0710	93.575
Marža za tveganje	R0720	4.352
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	R0730	0
Pogojne obveznosti	R0740	0
Rezervacije, razen zavarovalno-tehničnih rezervacij	R0750	8.045
Obveznosti iz naslova pokojninskih shem	R0760	0
Depoziti pozavarovateljev	R0770	0
Odložene obveznosti za davek	R0780	48.885
Izvedeni finančni instrumenti	R0790	0
Zneski, dolgovani kreditnim institucijam	R0800	0
Finančne obveznosti, razen zneskov, dolgovanih kreditnim institucijam	R0810	394
Obveznosti iz naslova zavarovanja in obveznosti do posrednikov	R0820	29.851
Obveznosti iz naslova pozavarovanja	R0830	1.031
Obveznosti (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	R0840	8.721
Podrejene obveznosti	R0850	23.571
Podrejene obveznosti, ki niso del osnovnih lastnih sredstev	R0860	23.571
Podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih sredstev	R0870	0
Vse druge obveznosti, ki niso prikazane drugje	R0880	18.771
Obveznosti skupaj	R0900	987.099
Presežek sredstev nad obveznostmi	R1000	459.140

S.05.01.02 Premije, zahtevki in odhodki po vrstah poslovanja

		Vrsta poslovanja za: zavarovalne in pozavarovalne obveznosti iz neživiljskega zavarovanja (neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje)								
		Zavarovanje za stroške zdravljenja	Zavarovanje izpada dohodka	Nezgodno zavarovanje zaposlenih	Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	Druga zavarovanja motornih vozil	Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	Požarno in drugo škodno zavarovanje	Splošno zavarovanje odgovornosti	Kreditno in kavcijsko zavarovanje
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
Obračunane premije										
bruto – neposredni posli	R0110	2.921	43.020	0	99.829	82.600	2.983	59.698	15.236	6.466
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120	418	1.278	0	783	2.219	5.008	46.656	2.644	134
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0130	-	-	-	-	-	-	-	-	-
delež pozavarovateljev	R0140	757	280	0	1.938	2.026	177	10.620	463	69
neto	R0200	2.583	44.017	0	98.674	82.793	7.815	95.734	17.416	6.531
Prihodki od premije										
bruto – neposredni posli	R0210	2.861	43.710	0	99.261	80.890	2.813	59.566	15.288	3.620
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220	696	2.405	0	754	2.021	5.209	47.701	2.394	128
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0230	-	-	-	-	-	-	-	-	-
delež pozavarovateljev	R0240	492	906	0	1.328	344	179	12.134	1.106	19
neto	R0300	3.065	45.209	0	98.686	82.568	7.843	95.133	16.575	3.729
Odhodki za škode										
bruto – neposredni posli	R0310	2.060	20.548	0	61.646	61.574	386	28.983	6.832	1.546
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320	618	1.948	0	458	1.747	3.395	25.379	1.376	258
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0330	-	-	-	-	-	-	-	-	-
delež pozavarovateljev	R0340	448	361	0	420	633	-69	9.753	-97	-3
neto	R0400	2.231	22.136	0	61.684	62.687	3.850	44.609	8.305	1.807
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij										
bruto – neposredni posli	R0410	-193	-525	0	397	1.189	-345	-890	-1.177	756
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0420	-116	0	0	0	0	188	0	0	17
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0430	-	-	-	-	-	-	-	-	-
delež pozavarovateljev	R0440	0	0	0	1	2	0	127	10	53
neto	R0500	-308	-525	0	396	1.187	-157	-1.017	-1.188	720
Odhodki	R0550	1.975	11.804	0	31.146	24.371	3.055	40.479	6.176	1.405
Drugi odhodki	R1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odhodki skupaj	R1300	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		Vrsta poslovanja za: zavarovalne in pozavarovalne obveznosti iz neživiljenjskega zavarovanja (neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje)			Vrsta poslovanja za: sprejeto neproporcionalno pozavarovanje				Skupaj
		Zavarovanje stroškov postopka	Zavarovanje pomoči	Različne finančne izgube	Zdravstveno	Pozavarovanje odgovornosti	Pomorsko, letalsko in transportno	Premoženjsko	
		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	
Obračunane premije									
bruto – neposredni posli	R0110	762	11.639	1.754	-	-	-	-	326.908
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120	9	0	1.235	-	-	-	-	60.385
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje		-	-	-	358	1.748	4.265	25.927	32.299
delež pozavarovateljev	R0140	534	6.156	426	0	885	391	5.906	30.630
neto	R0200	237	5.482	2.563	358	863	3.874	20.022	388.962
Prihodki od premije									
bruto – neposredni posli	R0210	761	11.040	1.675					321.485
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220	8	-1	2.835					64.149
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje		-	-	-	358	1.768	4.544	25.440	32.110
delež pozavarovateljev	R0240	305	5.820	386	0	920	321	6.014	30.274
neto	R0300	464	5.219	4.124	358	848	4.223	19.426	387.470
Odhodki za škode									
bruto – neposredni posli	R0310	1	4.446	907					188.929
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320	2	-2	1.564					36.744
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje		-	-	-	331	3.571	5.333	18.281	27.517
delež pozavarovateljev	R0340	0	3.722	514	0	1.958	0	2.586	20.226
neto	R0400	3	722	1.957	331	1.613	5.333	15.696	232.964
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij									-
bruto – neposredni posli	R0410	-2	29	40					-721
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0420	0	0	0					89
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0430				0	0	0	0	0
delež pozavarovateljev	R0440	0	0	13	0	0	0	0	207
neto	R0500	-2	29	27	0	0	0	0	-839
Odhodki	R0550	365	5.616	1.000	84	489	1.031	5.190	134.186
Drugi odhodki									0
Odhodki skupaj									0

		Vrsta poslovanja za: obveznosti iz življenjskih zavarovanj						Obveznosti iz življenjskih pozavarovanj		Skupaj
		Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	Druge življenjska zavarovanja	Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	Zdravstveno pozavarovanje	Življenjsko pozavarovanje	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	
Obračunane premije										
bruto	R1410	228	20.628	25.968	22.678	0	0	0	0	69.503
delež pozavarovateljev	R1420	0	34	181	399	0	0	0	0	613
neto	R1500	228	20.595	25.787	22.279	0	0	0	0	68.890
Prihodki od premije										
bruto	R1510	229	20.625	25.986	22.681	0	0	0	0	69.521
delež pozavarovateljev	R1520	0	27	181	2.458	0	0	0	0	2.666
neto	R1600	229	20.598	25.805	20.223	0	0	0	0	66.855
Odhodki za škode										
bruto	R1610	391	20.134	12.399	6.786	0	590	0	0	40.301
delež pozavarovateljev	R1620	0	0	67	1.113	0	231	0	0	1.411
neto	R1700	391	20.135	12.333	5.673	0	358	0	0	38.890
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij										
bruto	R1710	71	-5.117	-12.262	-7.195	0	0	0	0	-24.502
delež pozavarovateljev	R1720	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neto	R1800	71	-5.117	-12.262	-7.195	0	0	0	0	-24.502
Odhodki	R1900	18	4.095	4.870	12.580	0	81	0	0	21.645
Drugi odhodki	R2500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odhodki skupaj	R2600									0
Odhodki skupaj	R2600									0

S.05.02.01 Premije, zahtevki in odhodki po državah

	Matična država	Najpomembnejših 5 držav (po znesku bruto obračunanih premij) – obveznosti iz neživiljenjskih zavarovanj					Najpomembnejših 5 in matična država, skupaj	
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
R0010			CN	KR	MK	ME	RS	
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140
Obračunane premije								
bruto – neposredni posli	R0110	280.444	0	0	12.198	11.657	14.745	319.044
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120	602	7.915	15.365	4	88	1.043	25.017
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0130	120	2.620	3.402	97	16	350	6.605
delež pozavarovateljev	R0140	75.432	762	1.348	1.525	1.380	1.606	82.054
neto	R0200	205.734	9.773	17.419	10.774	10.381	14.531	268.612
Prihodki od premije								
bruto – neposredni posli	R0210	275.761	0	0	11.853	11.131	14.413	313.157
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220	594	7.973	18.443	5	88	971	28.074
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0230	123	2.566	3.318	97	16	362	6.482
delež pozavarovateljev	R0240	22.466	733	1.296	1.518	1.393	1.674	29.080
neto	R0300	254.012	9.806	20.465	10.437	9.842	14.072	318.633
Odhodki za škode								
bruto – neposredni posli	R0310	168.844	0	0	4.997	4.154	5.817	183.812
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320	55	5.521	12.202	-8	11	304	18.084
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0330	2.268	3.315	2.374	0	0	57	8.014
delež pozavarovateljev	R0340	42.991	500	884	36	104	696	45.211
neto	R0400	128.176	8.337	13.692	4.953	4.060	5.481	164.699
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij								
bruto – neposredni posli	R0410	-1.026	0	0	-37	0	342	-721
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0420	0	17	32	0	0	0	49
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0430	0			0	0	0	0
delež pozavarovateljev	R0440	369			0	0	0	369
neto	R0500	-1.396	17	32	-37	0	342	-1.042
Odhodki	R0550	73.557	3.310	6.104	5.000	5.581	8.059	101.610
Drugi odhodki	R1200							0
Odhodki skupaj	R1300						0	0

	Matična država	Najpomembnejših 5 držav (po znesku bruto obračunanih premij) – obveznosti iz življenjskih zavarovanj					Najpomembnejših 5 in matična država, skupaj	
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190		C0200
R1400								
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Obračunane premije								
bruto	R1410	66.649						66.649
delež pozavarovateljev	R1420	612						612
neto	R1500	66.036						66.036
Prihodki od premije								
bruto	R1510	66.645						66.645
delež pozavarovateljev	R1520	0						0
neto	R1600	66.645						66.645
Odhodki za škode								
bruto	R1610	39.659						39.659
delež pozavarovateljev	R1620	1.411						1.411
neto	R1700	38.248						38.248
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij								
bruto	R1710	-23.278						-23.278
delež pozavarovateljev	R1720	0						0
neto	R1800	-23.278						-23.278
Odhodki	R1900	19.591						19.591
Drugi odhodki	R2500	0						0
Odhodki skupaj	R2600	0						0

S.23.01.22 Lastna sredstva

		Skupaj	Stopnja 1 – neomejene postavke	Stopnja 1 – omejene postavke	Stopnja 2	Stopnja 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Osnovna lastna sredstva pred odbitkom za udeležbe v drugih subjektih finančnega sektorja						
Navadne delnice (skupaj z lastnimi delnicami)	R0010	71.856	71.856		0	
Nerazpoložljiv vpoklican, a nevplačan navadni lastniški kapital na ravni skupine	R0020	0	0		0	
Vplačani presežek kapitala v zvezi z navadnimi delnicami	R0030	43.681	43.681		0	
Ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti	R0040	0	0		0	
Sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje	R0050	0		0	0	0
Nerazpoložljiva sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje na ravni skupine	R0060	0		0	0	0
Presežek sredstev	R0070	0	0			
Nerazpoložljiva presežna sredstva na ravni skupine	R0080	0	0			
Prednostne delnice	R0090	0		0	0	0
Nerazpoložljive prednostne delnice na ravni skupine	R0100	0		0	0	0
Vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami	R0110	0		0	0	0
Nerazpoložljivi vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami na ravni skupine	R0120	0		0	0	0
Uskladitvene rezerve	R0130	307.679	307.679			
Podrejene obveznosti	R0140	0		0	0	0
Nerazpoložljive podrejene obveznosti na ravni skupine	R0150	0		0	0	0
Znesek neto odloženih terjatev za davek	R0160	0				0
Znesek neto odloženih terjatev za davek, ki ni razpoložljiv na ravni skupine	R0170	0				0
Druge postavke, ki jih je nadzorni organ odobril kot osnovna lastna sredstva in ki niso navedene zgoraj	R0180	0	0	0	0	0
Nerazpoložljiva lastna sredstva, povezana s postavkami drugih lastnih sredstev, ki jih je odobril nadzorni organ	R0190	0	0	0	0	0
Manjšinski deleži (če niso sporočeni v okviru specifične postavke lastnih sredstev)	R0200	761	761	0	0	0
Nerazpoložljivi manjšinski deleži na ravni skupine	R0210	584	584	0	0	0
Lastna sredstva iz računovodskih izkazov, ki ne bi smela biti predstavljena v okviru uskladitvenih rezerv in ne izpolnjujejo meril za razvrstitev kot lastna sredstva v skladu s Solventnostjo II						
Lastna sredstva iz računovodskih izkazov, ki ne bi smela biti predstavljena v okviru uskladitvenih rezerv in ne izpolnjujejo meril za razvrstitev kot lastna sredstva v skladu s Solventnostjo II	R0220					
Odbitki						
Odbitki za udeležbe v drugih finančnih subjektih, vključno z nereguliranimi subjekti, ki izvajajo finančne dejavnosti	R0230	8.008	8.008	0	0	0
Od tega odbiti v skladu s členom 228 Direktive 2009/138/ES	R0240	0	0	0	0	0
Odbitki za udeležbe, kadar informacije niso razpoložljive (člen 229)	R0250	0	0	0	0	0
Odbitki za udeležbe, vključene z uporabo metode odbitkov in združevanja, kadar se uporabi kombinacija metod	R0260	0	0	0	0	0
Nerazpoložljive postavke lastnih sredstev skupaj	R0270	584	584	0	0	0
Odbitki skupaj	R0280	8.592	8.592	0	0	0
Skupna osnovna lastna sredstva po odbitkih	R0290	415.386	415.386	0	0	0

Pomožna lastna sredstva						
Nevplačane in nevpoklicane navadne delnice, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo	R0300	0			0	
Nevplačan in nevpoklican ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo	R0310	0			0	
Nevplačane in nevpoklicane prednostne delnice, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo	R0320	0			0	
Akreditivi in jamstva, razen tistih v skladu s členom 96(2) Direktive 2009/138/ES	R0350	0			0	
Akreditivi in jamstva v skladu s členom 96(2) Direktive 2009/138/ES	R0340	0			0	
		0	0	0	0	0
Pozivi članom za dodatne prispevke v skladu s prvim pododstavkom člena 96(3) Direktive 2009/138/ES	R0360	0			0	
Pozivi članom za dodatne prispevke, razen tistih v skladu s prvim pododstavkom člena 96(3) Direktive 2009/138/ES	R0370	0			0	0
Nerazpoložljiva pomožna lastna sredstva na ravni skupine	R0380	0			0	0
Druga pomožna lastna sredstva	R0390	0			0	0
Skupaj pomožna lastna sredstva	R0400	0			0	0
Lastna sredstva v drugih finančnih sektorjih						
Kreditne institucije, investicijska podjetja, finančne institucije, upravitelji alternativnih investicijskih skladov, družbe za upravljanje KNPVP	R0410	0	0	0	0	
Institucije za poklicno pokojninsko zavarovanje	R0420	8.008	8.008	0	0	
Neregulirani subjekti, ki izvajajo finančne dejavnosti	R0430	0	0	0	0	
Skupna lastna sredstva v drugih finančnih sektorjih	R0440	8.008	8.008	0	0	0
Lastna sredstva ob uporabi metode odbitkov in združevanja (D&A), same ali v kombinaciji z metodo 1						
Lastna sredstva, združena ob uporabi metode D&A in kombinacije metod	R0450	0	0	0	0	0
Lastna sredstva, združena ob uporabi metode D&A in kombinacije metod, brez transakcij znotraj skupine	R0460	0	0	0	0	0
Skupna razpoložljiva lastna sredstva za izpolnjevanje konsolidiranega zahtevanega solventnostnega kapitala (SCR) na ravni skupine (brez lastnih sredstev iz drugih subjektov finančnega sektorja in iz subjektov, vključenih prek metode D&A)	R0520	415.386	415.386	0	0	0
Skupna razpoložljiva lastna sredstva za izpolnjevanje minimalnega konsolidiranega SCR na ravni skupine	R0530	415.386	415.386	0	0	
Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje konsolidiranega SCR na ravni skupine (brez lastnih sredstev iz drugih subjektov finančnega sektorja in iz subjektov, vključenih prek metode D&A)	R0560	415.386	415.386	0	0	
Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje minimalnega konsolidiranega SCR na ravni skupine	R0570	415.386	415.386	0	0	
Minimalni konsolidirani SCR na ravni skupine	R0610	103.337				
Razmerje med primernimi lastnimi sredstvi in minimalnim konsolidiranim SCR na ravni skupine	R0650	4,02				
Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje SCR na ravni skupine (vključno z lastnimi sredstvi iz drugih subjektov finančnega sektorja in iz podjetij, vključenih prek metode D&A)	R0660	423.394	423.394	0	0	0
Zahtevani solventnostni kapital na ravni skupine	R0680	207.113				
Razmerje med primernimi lastnimi sredstvi in SCR na ravni skupine, vključno z drugimi subjekti finančnega sektorja in subjekti, vključenimi prek metode D&A	R0690	2,04				

		C0060					
Uskladitvene rezerve							
Presežek sredstev nad obveznostmi	R0700	459.140					
Lastne delnice (v posesti neposredno in posredno)	R0710	22.764					
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	R0720	12.398					
Druge postavke osnovnih lastnih sredstev	R0730	116.299					
Prilagoditev za omejene postavke lastnih sredstev v zvezi s portfelji uskladitvenih prilagoditev in omejenimi skladi	R0740	0					
Druge nerazpoložljiva lastna sredstva	R0750	0					
Uskladitvene rezerve pred odbitkom za udeležbe v drugih subjektih finančnega sektorja	R0760	307.679					
Pričakovani dobički							
Pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP) – življenjska zavarovanja	R0770	39.869	39.869				
Pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP) – neživljenjska zavarovanja	R0780	24.952	24.952				
Skupni pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP)	R0790	64.820	64.820				

S.25.01.22 Zahtevani solventnostni kapital – za podjetja, ki uporabljajo standardno formulo

		Bruto zahtevani solventnostni kapital	Za podjetje specifični parametri	Poenostavitve
		C0110	C0080	C0090
Tržno tveganje	R0010	63.861		-
Tveganje neplačila nasprotne stranke	R0020	19.611		
Tveganje iz pogodb življenjskega zavarovanja	R0030	26.098	Brez	
Tveganje zdravstvenega zavarovanja	R0040	24.178	Brez	-
Tveganje iz pogodb neživljenjskega zavarovanja	R0050	138.857	Brez	-
Razpršenost	R0060	-84.970		
Tveganje neopredmetenih sredstev	R0070	0		
Osnovni zahtevani solventnostni kapital	R0100	187.634		

Izračun zahtevanega solventnostnega kapitala		C0100
Operativno tveganje	R0130	14.827
Absorpcijske kapacitete zavarovalno-tehničnih rezervacij	R0140	-292
Absorpcijske kapacitete odloženih davkov	R0150	0
Kapitalske zahteve za posle, ki se izvajajo v skladu s členom 4 Direktive 2003/41/ES	R0160	0
Zahtevani solventnostni kapital brez kapitalskega pribitka	R0200	202.169
Že določen kapitalski pribitek	R0210	0
Zahtevani solventnostni kapital	R0220	202.169
Druge informacije o SCR		
Kapitalske zahteve za podmodul tveganja lastniških vrednostnih papirjev, ki temelji na trajanju	R0400	0
Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za preostali del	R0410	0
Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za omejene sklade	R0420	0
Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za portfelje uskladičenih prilagoditev	R0430	0
Učinki razpršenosti zaradi združevanja teoretičnega SCR omejenih skladov za potrebe člena 304	R0440	0
Minimalni konsolidirani zahtevani solventnostni kapital skupine	R0470	103.337
Informacije o drugih subjektih		
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje (nezavarovalniške kapitalske zahteve)	R0500	4.943
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje (nezavarovalniške kapitalske zahteve) – kreditne institucije, investicijska podjetja in finančne institucije, upravitelje alternativnih investicijskih skladov, družbe za upravljanje KNPVP	R0510	0
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje (nezavarovalniške kapitalske zahteve) – institucije za poklicno pokojninsko zavarovanje	R0520	4.943
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje (nezavarovalniške kapitalske zahteve) – kapitalske zahteve za neregulirane subjekte, ki izvajajo finančne dejavnosti	R0530	0
Kapitalske zahteve za neobvladovane udeležbe	R0540	0
Kapitalske zahteve za preostala podjetja	R0550	0
Skupni SCR		
SCR za podjetja, vključena prek metode D&A	R0560	0
Zahtevani solventnostni kapital	R0570	207.113